

NOTAT

J.nr. NST-4200-00012
Ref. Maric/BHo/BRU/Peran
Den 10. september 2013

UDKAST

Forslag til

Lov om vandplanlægning¹

Kapitel 1

Formål og definitioner

§ 1. Loven har til formål at fastlægge rammer for beskyttelse og forvaltning af overfladevand og grundvand, som:

- 1) forebygger yderligere forringelse og beskytter og forbedrer vandøkosystemernes tilstand og, hvad angår deres vandbehov, også tilstanden for terrestriske økosystemer og vådområder, der er direkte afhængige af vandøkosystemerne,
- 2) fremmer bæredygtig vandanvendelse baseret på langsigtet beskyttelse af tilgængelige vandressourcer,
- 3) sigter mod en udvidet beskyttelse og forbedring af vandmiljøet, bl.a. gennem specifikke foranstaltninger til progressiv reduktion af udledninger, emissioner og tab af prioriterede stoffer og standsning eller udfasning af udledninger, emissioner og tab af prioriterede farlige stoffer,
- 4) sikrer en progressiv reduktion af forureningen af grundvandet og forhindrer en yderligere forurening heraf, og
- 5) bidrager til at afbøde virkningerne af oversvømmelser og tørke.

Stk. 2. Loven fastsætter regler om vandplanlægning, herunder om

- 1) vandplanlægningsmyndighed og vandområdedistrikter,
- 2) basisanalyse,
- 3) miljømål,
- 4) beskyttede områder,
- 5) indsatsprogrammer,
- 6) vandråd

---

¹ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (vandrammedirektivet) EF-Tidende 2000 nr. L 327, side 1, dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (habitatdirektivet), EF-Tidende 1992, nr. L 206, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2006/105/EF af 20. november 2006, EU-Tidende 2006, nr. L 363, side 368, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle (fuglebeskyttelsesdirektivet), EU-Tidende 2009, nr. L 20, side 7.

- 7) vandområdeplaner
- 8) proces og inddragelse af offentligheden og
- 9) overvågning.

§ 2. I denne lov forstås ved

- 1) overfladevand indvand, bortset fra grundvand, samt overgangsvande og kystvande, undtagen med hensyn til kemisk tilstand, hvor det også omfatter territorialfarvande,
- 2) grundvand alle former for vand under jordoverfladen i mættede zoner og i direkte kontakt med jordoverfladen eller undergrunden,
- 3) indvand alt stillestående eller strømmende vand på jordoverfladen og alt grundvand på landsiden af den basislinje, hvorfra bredden af territoriale farvande måles,
- 4) vandløb et indvand, som for størstedelens vedkommende løber på jordoverfladen, men som kan løbe under jorden i en del af sit løb,
- 5) sø et indvand bestående af stillestående overfladevand,
- 6) overgangsvand et overfladevandområde i nærheden af flodmundinger, som er delvist saltholdigt som følge af, at det er i nærheden af et kystvand, men som i væsentlig grad påvirkes af ferskvandsstrømme,
- 7) kystvand et overfladevand på landsiden af en linje, hvor hvert punkt befinder sig i en afstand af én sømil til havsiden fra det nærmeste punkt på den basislinje, hvor fra bredden af territoriale farvande måles, og som, hvor det er relevant, strækker sig ud til overgangsvandets yderste grænse,
- 8) kunstigt vandområde en forekomst af overfladevand skabt ved menneskelig aktivitet,
- 9) stærkt modificeret vandområde en forekomst af overfladevand, der som et resultat af fysiske ændringer som følge af menneskelig aktivitet i væsentlig grad har ændret karakter som angivet af miljøministeren i henhold til bestemmelserne i § 9,
- 10) vandforekomst et overfladevandområde eller en grundvandsforekomst,
- 11) overfladevandområde en afgrænset og betydelig mængde overfladevand, såsom en sø, et reservoir, et mindre eller større vandløb eller en kanal, en del af et mindre eller større vandløb eller en kanal, et overgangsvand eller en kystvandsstrækning,
- 12) grundvandsforekomst en separat mængde grundvand i et eller flere grundvandsmagasiner,
- 13) grundvandsmagasin et eller flere underjordiske lag af bjergarter eller andre geologiske lag med tilstrækkelig porøsitet og permeabilitet til at muliggøre enten en betydelig grundvandsstrømning eller indvinding af betydelig mængde grundvand,
- 14) vandløbsopland et landområde, hvorfra al overfladeafstrømning løber gennem en række mindre eller større vandløb og eventuelt søer ud til havet i en enkelt flodmunding eller et enkelt delta,
- 15) hovedvandopland et større vandløbsopland, som er slået sammen med et antal mindre vandløbsoplande,
- 16) vandområdedistrikt et land- og havområde bestående af et vandløbsopland eller flere tilstødende vandløbsoplande sammen med det tilhørende grundvand og kystvand,
- 17) vandplanlægningsmyndighed en myndighed fastlagt efter § 3,
- 18) overfladevandstilstand det samlede udtryk for et overfladevandområdes tilstand bestemt ved enten vandområdets økologiske tilstand eller dets kemiske tilstand, alt efter hvilken der er ringest,
- 19) god overfladevandstilstand den tilstand et overfladevandområde har nået, når både dets økologiske tilstand og dets kemiske tilstand i det mindste er "god",

- 20) grundvandstilstand det samlede udtryk for en grundvandsforekomststilstand bestemt ved enten dens kvantitative tilstand eller dens kemiske tilstand, alt efter hvilken der er ringest,
- 21) god grundvandstilstand den tilstand en grundvandsforekomst har nået, når både dens kvantitative tilstand og dens kemiske tilstand i det mindste er "god",
- 22) økologisk tilstand et udtryk for kvaliteten af de med overfladevandet forbundne vandøkosystemers struktur og funktion, som klassificeret i henhold til regler fastsat efter § 8,
- 23) god økologisk tilstand for et overfladevandområde, som klassificeret i henhold til regler fastsat efter § 8,
- 24) godt økologisk potentiale tilstand for et stærkt modificeret eller et kunstigt vandområde, som klassificeret i henhold til § 8,
- 25) god kemisk tilstand for overfladevand den kemiske tilstand, der er nødvendig for at opfylde miljømålene for overfladevand i kapitel 4, dvs. den kemiske tilstand, der er nået i et overfladevandområde, hvori koncentrationerne af forurenende stoffer ikke overstiger de miljøkvalitetskrav, der er fastlagt i bekendtgørelse om miljøkvalitetskrav,
- 26) god kemisk tilstand for grundvand den kemiske tilstand i en grundvandsforekomst, der opfylder alle betingelser fastsat i henhold til regler fastsat efter § 8,
- 27) kvantitativ tilstand i hvilken grad en grundvandsforekomst er berørt af direkte og indirekte indvinding,
- 28) tilgængelig grundvandsressource den langsigtede årlige gennemsnitlige grundvandsdannelse for en grundvandsforekomst minus den langsigtede årlige vandføring, der kræves for at opfylde de økologiske kvalitetsmål for tilknyttet overfladevand, for at undgå enhver væsentlig forringelse af sådant vands økologiske tilstand og for at undgå enhver væsentlig skadelig indvirkning på tilknyttede terrestriske økosystemer,
- 29) god kvantitativ tilstand for grundvand den kvantitative tilstand i en grundvandsforekomst, der opfylder alle betingelser fastsat i henhold til regler fastsat efter § 8,
- 30) prioriterede stoffer de stoffer, som fremgår af liste over prioriterede stoffer i bilag til bekendtgørelse om miljøkvalitetskrav. Heriblandt prioriterede farlige stoffer, som fremgår af nævnte liste over prioriterede stoffer,
- 31) forurenende stof ethvert stof, der kan forårsage forurening, herunder navnlig stoffer nævnt i liste over de vigtigste forurenende stoffer i bilag til bekendtgørelse om miljøkvalitetskrav,
- 32) direkte udledning til grundvand udledning af forurenende stoffer til grundvand, uden at disse perkolerer gennem jorden eller undergrunden,
- 33) forurening direkte eller indirekte udledning som følge af menneskelige aktiviteter af stoffer eller varme til luft, vand eller jord, der kan skade menneskers sundhed eller kvaliteten af vandøkosystemer eller terrestriske økosystemer, som er direkte afhængige af vandøkosystemer, eller medføre skade på materielle værdier eller forringelse eller forstyrrelse af naturfaciliteter og anden legitim anvendelse af miljøet,
- 34) miljømål de mål, der er fastlagt i kapitel 4 eller i regler udstedt i medfør af loven,
- 35) miljøkvalitetskrav den koncentration af et bestemt forurenende stof eller gruppe af forurenende stoffer i vand, sediment eller biota, som ikke bør overskrides af hensyn til beskyttelsen af menneskers sundhed og miljøet,
- 36) kombineret fremgangsmåde kontrol med udledninger og emissioner til overfladevand i overensstemmelse med regler, der gennemfører fremgangsmåden i vandrammedirektivets artikel 10,

- 37) drikkevand:
- a) alle former for vand, der enten ubehandlet ellerefter behandling er beregnet til drikkebrug, madlavning, fødevarer tilberedning eller andre husholdningsformål, uanset vandets oprindelse, og uanset om det leveres gennem distributionsnet, fra tankvogn/tankskib eller i flasker eller anden emballage
  - b) alle former for vand, der anvendes i levnedsmiddelvirksomhed til fremstilling, behandling, konservering eller markedsføring af produkter eller stoffer bestemt til konsum, medmindre de nationale kompetente myndigheder har fastslået, at vandets kvalitet ikke kan påvirke det færdige levnedsmiddelssundhedsmæssige kvalitet,
- 38) tjenesteydelser vedrørende vand alle ydelser, som for husholdninger, offentlige institutioner eller økonomiske aktiviteter af enhver art stiller følgende til rådighed:
- a) indvinding, opmagasinering, oplagring og behandling af samt forsyning med overfladevand eller grundvand
  - b) anlæg til opsamling og rensning af spildevand med efterfølgende udledning til overfladevand,
- 39) vandanvendelse tjenesteydelser vedrørende vand sammen med enhver anden aktivitet som fastsat i henhold til kapitel 3, som har væsentlig indvirkning på vands tilstand,
- 40) emissionsgrænseværdi massen udtrykt i relation til bestemte parametre, koncentrationen og /eller emissionsniveauet, som ikke må overskrides i et eller flere bestemte tidsrum. Der kan også fastsættes emissionsgrænseværdier for bestemte grupper, familier eller kategorier af stoffer, herunder navnlig for forurenende stoffer, der udgør en væsentlig risiko for vandmiljøet eller via vandmiljøet, herunder for vand der anvendes til indvinding af drikkevand. Emissionsgrænseværdierne for stoffer gælder normalt på det punkt, hvor emissionerne udledes fra anlægget, idet der ved fastsættelsen af grænseværdier ses bort fra enhver fortynding. Ved tilledning af spildevand til et rensningsanlæg kan der ved fastsættelse af emissionsgrænseværdierne for de berørte anlæg tages hensyn til spildevandsanlæggets rensningseffekt, under forudsætning af at der opnås en tilsvarende beskyttelse af miljøet som helhed, og at det ikke medfører større miljøforurening,
- 41) emissionskontrol kontrol, der kræver en specifik emissionsbegrænsning, f.eks. en emissionsgrænseværdi, eller som på anden måde specificerer grænser eller betingelser for virkningerne, arten eller andre karakteristika af en emission eller af driftsforhold med indvirkning på emissionerne. Anvendelse af udtrykket emissionskontrol skal ikke anses for at være en omfortolkning af udtrykket i andre love.
- 42) indsatsprogram et dokument, der fastlægger, hvilke foranstaltninger myndighederne skal gennemføre for at forbedre miljøtilstanden i vandområdedistrikterne, og
- 43) vandområdeplan et dokument, der informerer offentligheden om planer for forbedring af miljøtilstanden i vandområdedistrikterne, om midlerne til at nå den ønskede miljøtilstand og en tidsplan herfor.

Kapitel 2

Vandplanlægningsmyndighed og vandområdedistrikter

§ 3. Miljøministeren skal som vandplanlægningsmyndighed gennemføre vandplanlægningen efter reglerne i denne lov.

§ 4. Danmark er opdelt i vandområdedistrikter. Vandområdedistrikterne er opdelt i hovedvandoplande. Miljøministeren fastsætter regler om den nærmere afgrænsning af vandområdedistrikter og hovedvandoplande, jf. dog § 5.

§ 5. De grænseoverskridende vandløbsoplande er et internationalt vandområdedistrikt. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om det internationale vandområdedistrikt, herunder regler der fraviger lovens regler.

Kapitel 3

Basisanalyse

§ 6. Miljøministeren sikrer, at der for hvert vandområdedistrikt foreligger en basisanalyse bestående af

- 1) en analyse af vandområdedistriktets karakteristika,
- 2) en vurdering af menneskelige aktiviteterets indvirkning på overfladevandets og grundvandets tilstand og
- 3) en økonomisk analyse af vandanvendelsen.

Stk. 2. De i stk. 1 omhandlede analyser og vurderinger revideres og ajourføres om nødvendigt senest den 22. december 2013 og derefter hvert 6. år.

Stk. 3. Ministeren fastsætter nærmere regler om basisanalysens indhold og form.

Kapitel 4

Miljømål

§ 7. Miljøministeren fastsætter regler, der fastlægger og angiver konkrete miljømål for vandområdedistrikternes enkelte overfladevandområder og grundvandsforekomster, herunder regler om kunstige og stærkt modificerede overfladevandområder, frister for opfyldelse af miljømål og mindre strenge miljømål. Miljømålene fastlægges i overensstemmelse med reglerne i dette kapitel og i kapitel 5 om beskyttede områder og regler udstedt med hjemmel i § 8.

Reglerne revideres mindst hvert 6. år.

Stk. 2. De konkrete miljømål, som gælder ved iværksættelsen af indsatsprogrammer, jf. § 19, stk. 1, fastlægges med henblik på, at:

- 1) Foringelse af tilstanden af alle overfladevandområder og af alle grundvandsforekomster forebygges, og balancen mellem indvinding og grundvandsdannelse sikres, jf. dog § 13.
- 2) Alle overfladevandområder og alle grundvandsforekomster senest den 22. december 2015 opnår god tilstand, jf. dog nr. 3, stk. 3 og 4 og §§ 10-13.
- 3) Alle kunstige og stærkt modificerede overfladevandområder, som er omfattet af regler udstedt med hjemmel i § 9, senest den 22. december 2015 opnår godt økologisk potentiale og god kemisk tilstand for overfladevand, jf. dog stk. 3 og 4 og §§ 10-13.
- 4) Forureningen af overfladevand med prioriterede stoffer reduceres progressivt og emissioner, udledninger og tab af prioriterede farlige stoffer til overfladevand standses eller udfases, udledning af forurenende stoffer til grundvand forebygges eller begrænses, og enhver væsentlig og vedvarende opadgående tendens i koncentrationen af et hvilket som helst forurenende stof i grundvandet hidrørende fra menneskelig aktivitet vendes med henblik på at nedbringe forureningen af grundvand, jf. dog § 13.

Stk. 3. Hvis der i medfør af anden lovgivning er fastsat strengere krav til kvaliteten af en given vandforekomst, gælder disse krav som miljømål.

Stk. 4. Hvis der i medfør af anden lovgivning er fastsat kortere frister for opfyldelse af miljømål, gælder disse.

§ 8. Miljøministeren fastsætter nærmere regler om miljømål, herunder hvad der skal forstås ved god tilstand for overfladevand, godt økologisk potentiale for kunstige og stærkt modificerede vandområder og god kemisk tilstand for overfladevand samt god tilstand for grundvand med henblik på gennemførelse af Den Europæiske Unions direktiver og beslutninger vedrørende beskyttelse af overfladevand og grundvand.

§ 9. Miljøministeren kan i regler udstedt med hjemmel i § 7, stk. 1, udpege et overfladevandområde som kunstigt eller stærkt modificeret, hvis

- 1) de ændringer af områdets hydromorfologiske karakteristika, som er nødvendige for at opnå god økologisk tilstand, vil have betydelige negative indvirkninger på
  - a) miljøet generelt,
  - b) sejlads, herunder havnefaciliteter, eller rekreative aktiviteter,
  - c) aktiviteter, der er årsag til oplagring af vand,
  - d) vandregulering, beskyttelse mod oversvømmelse, dræning eller
  - e) andre lige så vigtige, bæredygtige menneskelige udviklingsaktiviteter,og
- 2) de nyttige formål, der tilsigtes ved de kunstige eller modificerede karakteristika af vandområdet, ikke med rimelighed på grund af tekniske vanskeligheder eller uforholdsmæssigt store omkostninger kan opnås med andre midler, som miljømæssigt er en væsentlig bedre løsning.

Stk. 2. Udpegning af et overfladevandområde som kunstigt eller stærkt modificeret må ikke vedvarende udelukke eller hindre opfyldelse af konkrete miljømål i andre forekomster af vand inden for vandområdedistriktet.

§ 10. Miljøministeren kan ved fastlæggelse af konkrete miljømål i regler udstedt med hjemmel i § 7, stk. 1, forlænge fristerne i § 7, stk. 2, nr. 2 og 3, med henblik på en gradvis opfyldelse af miljømålene, hvis miljøministeren vurderer, at de nødvendige forbedringer i vandforekomstens tilstand af de grunde, der er nævnt i stk. 2, ikke kan opnås inden fristerne.

Stk. 2. En forlængelse af fristen kan kun ske, hvis

- 1) der er behov for så store forbedringer, at de af tekniske årsager kun kan gennemføres i faser, der overskrider fristen,
- 2) der ville være uforholdsmæssigt store omkostninger forbundet med en færdiggørelse af forbedringerne inden for fristen, eller
- 3) de naturlige forhold ikke muliggør en forbedring af vandforekomstens tilstand inden for fristen.

Stk. 3. Fristen kan højst forlænges til 22. december 2027, bortset fra tilfælde hvor de naturlige forhold er af en sådan karakter, at målene ikke kan opfyldes inden for denne periode.

Stk. 4. En forlængelse af fristen må ikke medvirke til, at der sker yderligere forringelse af den pågældende vandforekomsts tilstand, og må ikke vedvarende udelukke eller hindre opfyldelse af konkrete miljømål i andre vandforekomster inden for vandområdedistriktet.

§ 11. Miljøministeren kan ved fastlæggelse af konkrete miljømål i regler udstedt med hjemmel i § 7, stk. 1, for specifikke vandforekomster fastsætte mindre strenge miljømål, herunder for et eller flere kvalitetselementer, end god overfladevandstilstand, god grundvandstilstand eller, for kunstige og stærkt modificerede vandområder, godt økologisk potentiale og god kemisk tilstand for

overfladevand, jf. § 7, stk. 2, nr. 2 og 3, hvis vandforekomsten er påvirket af menneskelig aktivitet som fastslået i overensstemmelse med basisanalysen, eller vandforekomstens naturlige betingelser er sådanne, at opfyldelse af disse mål er umulig eller forbundet med uforholdsmæssigt store omkostninger.

Stk. 2. Fastlæggelse af mindre strenge mål kan kun ske, hvis de miljømæssige og socioøkonomiske behov, der dækkes af de menneskelige aktiviteter, ikke kan opfyldes med andre midler, som miljømæssigt er en væsentligt bedre løsning og ikke medfører uforholdsmæssigt store omkostninger.

Stk. 3. Ved fastlæggelse af mindre strenge miljømål skal det i betragtning af de indvirkninger, der ikke med rimelighed kunne være undgået på grund af de menneskelige aktiviteter eller forureningens karakter, for overfladevandområder sikres, at der opnås den bedst mulige økologiske og kemiske tilstand, og for grundvandsforekomster sikres, at god grundvandstilstand fraviges mindst muligt. Det skal endvidere sikres, at der ikke sker yderligere forværring af tilstanden for den berørte vandforekomst.

Stk. 4. Fastlæggelse af mindre strenge miljømål må ikke vedvarende udelukke eller hindre opfyldelse af konkrete miljømål i andre forekomster af vand inden for vandområdedistriktet.

§ 12. Miljøministeren kan ved fastlæggelse af konkrete miljømål i regler udstedt med hjemmel i § 7, stk. 1, med virkning for alle eller nærmere bestemte vandforekomster fastlægge strengere miljømål end god overfladevandstilstand, herunder for et eller flere kvalitetslementer.

Stk. 2. Fastlæggelse af strengere miljømål skal ske på grundlag af en samlet afvejning af de samfundsmæssige interesser.

§ 13. Miljøministeren kan i regler udstedt med hjemmel i § 7, stk. 1, fastsætte, at nye ændringer af et overfladevandområdes fysiske karakteristika, forandringer i en grundvandsforekomsts niveau eller nye bæredygtige menneskelige udviklingsaktiviteter under nærmere angivne betingelser kan begrunde, at de fastlagte konkrete miljømål ikke opfyldes, herunder for et eller flere kvalitetslementer.

§ 14. I regler udstedt med hjemmel i § 7, stk. 1, udlægger miljøministeren for havne, sejlrender, slusefjorde og klappladser inden for et overfladevandområde om nødvendigt nærmere afgrænsede aktivitetszoner, hvori miljømålet ikke kan opfyldes, hvis

- 1) den samlede udstrækning af hver enkelt aktivitetszone inden for et overfladevandområde kun udgør en mindre del af overfladevandområdets udstrækning,
- 2) den manglende mål opfyldelse inden for den enkelte aktivitetszone alene skyldes påvirkningen fra den aktivitet eller de aktiviteter, der er grundlag for udlægning af aktivitetszonen, og
- 3) aktivitetszonerne hverken særskilt eller samlet set vedvarende udelukker eller hindrer opfyldelse af miljømålet i overfladevandområdet.

§ 15. Hvis regler fastsat med hjemmel i § 7, stk. 1, der skal sendes i offentlig høring efter reglerne i kapitel 9, indebærer anvendelse af lovens §§ 9-11 eller regler udstedt med hjemmel i § 13, skal udkastet ledsages af oplysninger om og begrundelser for udpegninger omfattet af § 9 og de tilfælde, hvor §§ 10 og 11 henholdsvis regler udstedt med hjemmel i § 13 er anvendt. Ved forlængelser af fristen, jf. § 10, skal udkastet endvidere ledsages af en oversigt over de foranstaltninger, der kræves i henhold til regler fastsat efter § 19, og som anses for nødvendige for gradvis at bringe vandet i overensstemmelse med den krævede

tilstand inden udløbet af den forlængede frist, årsagerne til enhver forsinkelse i gennemførelsen af disse foranstaltninger og den forventede tidsplan for deres gennemførelse. En gennemgang af gennemførelsen af disse foranstaltninger og en oversigt over alle yderligere foranstaltninger medtages i ajourføringerne af vandområdeplanen, jf. § 27, stk. 1.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte oplysninger og begrundelser for anvendelse af lovens §§ 9-11 samt regler udstedt efter § 13 skal indarbejdes i førstkommende revision af vandområdeplanen.

Kapitel 5

Beskyttede områder

§ 16. Miljøministeren opretter for hvert vandområdedistrikt et eller flere registre over beskyttede områder, der omfatter

- 1) beskyttede drikkevandsforekomster, jf. § 10 i lov om vandforsyning,
- 2) beskyttede skaldyrvande, jf. § 17, stk. 3,
- 3) områder udpeget som badeområder, jf. § 16 i lov om miljøbeskyttelse,
- 4) relevante internationale naturbeskyttelsesområder, jf. miljømålslovens § 36, og
- 5) næringsstoffølsomme områder.

Stk. 2. Ministeren ajourfører og gennemgår løbende registrene.

§ 17. For enhver beskyttet drikkevandsforekomst, jf. lov om vandforsyning m.v., skal det senest den 22. december 2015, ud over at miljømålet for overfladevand og grundvand, jf. § 7, stk. 2, nr. 2, skal opfyldes, sikres, at vandet har en kvalitet, så det efter den anvendte vandbehandlingsordning opfylder drikkevandskvalitetskravene i henhold til lov om vandforsyning m.v., idet der samtidigt skal tilstræbes en reduktion af omfanget af eventuel rensning.

§ 18. For enhver forekomst af overfladevand, der udpeges som beskyttet skaldyrvand, jf. stk. 3, skal det senest seks år fra udpegningen, ud over at miljømålet for overfladevand, jf. § 7, stk. 2, nr. 2, senest den 22. december 2015, skal opfyldes, sikres, at vandet har en kvalitet, som gør det muligt for skaldyr (bløddyr af muslingeklassen og snegleklassen) at leve og vokse deri, med henblik på at skaldyr, der fiskes i områder, umiddelbart kan anvendes til konsum.

Stk. 2. Miljøministeren fastsætter regler om kvaliteten af skaldyrvande.

Stk. 3. Ministeren fastsætter regler, hvorved der udpeges områder, som kræver beskyttelse eller forbedring for at gøre det muligt for skaldyr (bløddyr af muslingeklassen og snegleklassen) at leve og vokse deri, med henblik på at skaldyr, der fiskes i områderne, umiddelbart kan anvendes til konsum.

Stk. 4. Udpegningen efter stk. 3 sker efter indstilling fra ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri.

Kapitel 6

Indsatsprogram

§ 19. På baggrund af basisanalysen, overvågningsresultater samt anden relevant viden fastsætter miljøministeren regler, som fastlægger et indsatsprogram for hvert vandområdedistrikt med henblik på opfyldelse af miljømål fastlagt i regler udstedt med hjemmel i § 7, stk. 1.

Stk. 2. Ministeren kan i regler udstedt med hjemmel i stk. 1 inden for hvert vandområdedistrikt fastlægge delindsatsprogrammer.

Stk. 3. Enhver ny eller revideret foranstaltning, der fastlægges i et indsatsprogram, skal være operationel inden for 3 år efter fastlæggelsen.

§ 20. Indsatsprogrammet består af grundlæggende og supplerende foranstaltninger, pligter for myndigheder og administrative bestemmelser med henblik på opfyldelse af miljømål, jf. stk. 2-6.

Stk. 2. Grundlæggende foranstaltninger efter denne lov er foranstaltninger, der gennemfører EU-lovgivning, som allerede er fastsat i sektorlovgivningen, og eventuelle yderligere foranstaltninger til gennemførelse af EU-retlige forpligtelser.

Stk. 3. Supplerende foranstaltninger efter denne lov er generelle og konkrete foranstaltninger, der har til formål at beskytte og forbedre vandforekomster generelt, og som er nødvendige for at opfylde konkrete miljømål for vandområdedistriktets overfladevandområder og grundvandsforekomster.

Stk. 4. Miljøministeren kan i indsatsprogrammet fastsætte pligter for myndighedens gennemførelse af grundlæggende og supplerende foranstaltninger i nærmere bestemte overfladevandområder og visse grundvandsforekomster samt fastsætte betingelser for, hvornår fastlagte foranstaltninger kan erstattes af andre dokumenter på lige så miljø- og omkostningseffektive foranstaltninger.

Stk. 5. Ministeren fastsætter betingelser for myndighedens fravigelse af foranstaltninger, hvor det er nødvendigt af hensyn til nye ændringer af et overfladevandområdes fysiske karakteristika, forandringer i en grundvandsforekomsts niveau eller nye bæredygtige menneskelige udviklingsaktiviteter, jf. § 13.

Stk. 6. Miljøministeren fastsætter pligter for myndigheder til at hindre og forebygge yderligere forringelse af tilstanden og til så vidt muligt at genetablere den oprindelige tilstand ved enhver midlertidig forringelse af en vandforekomsts tilstand, som skyldes omstændigheder af naturlig art, force majeure, som er ekstraordinære eller ikke med rimelighed kunne have været forudset, eller omstændigheder som følge af ulykke, herunder at gennemføre alle praktisk gennemførlige skridt og særlige foranstaltninger.

Stk. 7. Miljøministeren kan i indsatsprogrammet fastlægge bestemmelser om myndighedens administration med henblik på opfyldelse af miljømål.

§ 21. Hvis overvågning eller andre data viser, at miljømål fastsat i regler udstedt med hjemmel i § 7, stk. 1, for en vandforekomst ikke kan forventes opfyldt, skal miljøministeren undersøge årsagerne hertil og om nødvendigt i indsatsprogrammet fastlægge ændrede eller yderligere foranstaltninger, som er nødvendige for at opfylde miljømålet, herunder, hvor det er relevant, fastlægge strengere miljøkvalitetskrav samt pålægge myndigheder at undersøge og eventuelt revidere relevante tilladelser og godkendelser.

Stk. 2. Forpligtelserne efter stk. 1 gælder dog ikke, hvis årsagerne hidrører fra omstændigheder af naturlig art, som er ekstraordinære og ikke med rimelighed kunne have været forudset.

Stk. 3. Miljøministeren gennemgår årligt virkninger af omstændigheder, jf. stk. 2, med henblik på at fastlægge nye eller ændrede foranstaltninger i indsatsprogrammet.

§ 22. Indsatsprogrammets skal være fastsat senest den 22. december 2015 og revideres og ajourføres mindst hvert 6. år.

Stk. 2. Kommunalbestyrelserne i et hovedvandopland udarbejder forslag til hele eller dele af indsatsprogrammets supplerende foranstaltninger inden for hovedvandoplandet og fremsender forslaget til miljøministeren sammen med bidrag til den miljørapport, som ministeren skal udarbejde efter reglerne i lov om miljøvurdering af planer og programmer.

Stk. 3. Ministeren fremsender til kommunalbestyrelserne udkast til regler om miljømål for de vandforekomster inden for hvert hovedvandopland, for hvilke kommunalbestyrelserne i et hovedvandopland skal udarbejde forslag til supplerende foranstaltninger til indsatsprogrammet for den kommende planperiode. Ministeren meddeler samtidig kommunalbestyrelserne en foreløbig økonomisk ramme og en tidsfrist for udarbejdelse og fremsendelse af forslag til supplerende foranstaltninger.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte regler om samarbejde mellem kommunalbestyrelserne for så vidt angår opgaven nævnt i stk. 2.

§ 23. Udkast til ændring af regler om indsatsprogrammer i en planperiode, der skal sendes i offentlig høring efter § 29, stk. 2, skal ledsages af begrundelser for nye eller ændrede foranstaltninger, herunder foranstaltninger der anses for nødvendige for at bringe overfladevandområdet eller grundvandsforekomsten i overensstemmelse med miljømålet.

§ 24. Etresumé af de foranstaltninger, der er nævnt i § 23, skal medtages i ajourføringerne af vandområdeplanen, jf. § 27, stk. 1.

Kapitel 7

Vandråd

§ 25. Der kan på lokalt initiativ inden for et hovedvandopland oprettes vandråd, som kan rådgive kommunalbestyrelserne i hovedvandoplandet ved udarbejdelse af forslag til dele af indsatsprogrammet, jf. § 22, stk. 2.

Stk. 2. Følgende organisationer og foreninger kan være medlem af et vandråd:

- 1) relevante landsdækkende erhvervsorganisationer,
- 2) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, eller som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, og
- 3) lokale foreninger og organisationer, der efter deres formål eller i øvrigt er knyttet til interesser forbundet med beskyttelse og benyttelse af vand.

Stk. 3. Ingen organisation kan være repræsenteret i et vandråd med mere end ét medlem.

Stk. 4. Der kan oprettes ét vandråd i hvert hovedvandopland. Miljøministeren kan i særlige tilfælde tillade, at der oprettes mere end ét vandråd i et hovedvandopland.

Stk. 5. Kommunalbestyrelserne skal varetage sekretariatsbetjeningen af vandrådene. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om vandrådets etablering, arbejde og samarbejde med kommunalbestyrelserne inden for hovedvandoplandet.

Kapitel 8

Vandområdeplaner

§ 26. Miljøministeren udarbejder for hvert vandområdedistrikt en vandområdeplan, der skal informere myndigheder og offentligheden om planer for forbedring af miljøtilstanden i vandområdedistriktets vandforekomster, om midlerne til at nå den ønskede miljøtilstand og om en tidsplan herfor. Planen skal omfatte en periode på 6 år.

Stk. 2. Vandområdeplanen skal blandt andet indeholde oplysninger om administrative forhold, resultaterne af basisanalysen, miljømål, beskyttede områder, indsatsprogrammer, inddragelse af offentligheden og overvågning.

Miljøministeren fastsætter nærmere regler om vandområdeplanens indhold.
Stk. 3. Miljøministeren inddrager offentligheden i udarbejdelsen af vandområdeplaner efter reglerne i kapitel 9.

Kapitel 9

Proces og inddragelse offentligheden

§ 27. Vandområdeplaner efter § 26 skal være udarbejdet første gang senest den 22. december 2015 og revideres og ajourføres derefter hvert 6. år.

Stk. 2. Miljøministeren skal senest 3 år før hver planperiode offentliggøre et udkast til arbejdsprogram, der har til formål at orientere om arbejdsprocessen for tilvejebringelsen af vandområdeplanen, herunder en tidsplan for tilvejebringelse af vandområdeplanen samt en redegørelse for høringsprocessen. Ministeren fastsætter en høringsfrist på 6 måneder. Efter udløbet af høringsfristen offentliggør ministeren et endeligt arbejdsprogram.

Stk. 3. Miljøministeren skal senest 2 år før hver planperiode offentliggøre en basisanalyse, jf. § 6.

Stk. 4. Miljøministeren skal senest 2 år før hver planperiode offentliggøre en foreløbig oversigt over de væsentlige vandforvaltningsmæssige opgaver, som skal løses. Ministeren fastsætter en høringsfrist på 6 måneder. Efter udløbet af høringsfristen offentliggør ministeren en endelig oversigt over de væsentlige vandforvaltningsmæssige opgaver, som skal løses.

Stk. 5. Miljøministeren skal senest 1 år før hver planperiode offentliggøre udkast til vandområdeplaner for planperioden. Ministeren fastsætter en høringsperiode på 6 måneder. Efter udløbet af høringsfristen offentliggør ministeren endelige vandområdeplaner.

§ 28. Miljøministeren skal senest 1 år før hver planperiode offentliggøre udkast til regler om miljømål, jf. § 7, stk. 1, for planperioden. Der fastsættes en høringsfrist på 6 måneder. Efter udløbet af høringsfristen fastsætter ministeren reglerne.

Stk. 2. Udkast til ændring af regler om miljømål fastsat efter stk. 1 skal i offentlig høring i mindst 8 uger, før ændringerne kan fastsættes. I særlige tilfælde kan fristen dog fraviges.

§ 29. Miljøministeren skal senest 1 år før hver planperiode offentliggøre udkast til regler om indsatsprogrammer, jf. § 19, stk. 1, for planperioden. Der fastsættes en høringsfrist på 6 måneder. Efter udløbet af høringsfristen fastsætter ministeren reglerne.

Stk. 2. Udkast til ændring af regler om indsatsprogrammer fastsat efter stk. 1 skal i offentlig høring i mindst 8 uger, før ændringerne kan fastsættes. I særlige tilfælde kan fristen dog fraviges.

§ 30. Miljøministeren udarbejder senest 3 år efter offentliggørelsen af vandområdeplaner eller ajourføring heraf, jf. § 27, stk. 1, for hvert vandområdedistrikt en statusrapport om de fremskridt, der er gjort med gennemførelse af indsatsprogrammet.

Stk. 2. Miljøministeren kan anmode kommunalbestyrelsen om oplysninger til brug for udarbejdelse af statusrapporten, jf. stk. 1, herunder bestemme i hvilken form oplysningerne skal fremsendes.

Kapitel 10

Overvågning

§ 31. Miljøministeren overvåger overfladevandets og grundvandets tilstand og de beskyttede områder.

Stk. 2. Ministeren udarbejder programmer for overvågning af overfladevandets og grundvandets tilstand og for overvågning af beskyttede områder. Ministeren udarbejder tillige et sammenhængende og overordnet overvågningsnet inden for hvert vandområdedistrikt.

Stk. 3. Ministeren fastsætter nærmere regler for tilvejebringelse, indhold, form og iværksættelse af programmer og for overvågningsnettet.

Kapitel 11

Administrative bestemmelser

§ 32. Miljøministeren kan bemyndige en under ministeriet oprettet statslig myndighed eller efter forhandling med vedkommende minister andre statslige myndigheder til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om adgangen til at påklage beslutninger og afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelse efter stk. 1, herunder at beslutninger og afgørelser ikke skal kunne påklages.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om udøvelsen af de beføjelser, som en anden statslig myndighed efter forhandling med vedkommende minister bliver bemyndiget til at udøve efter stk. 1.

§ 33. Miljøministeriets og kommunalbestyrelsens personale eller personer med bemyndigelse fra de pågældende myndigheder har uden retskendelse mod forevisning af legitimation adgang til enhver ejendom for dels at foretage tekniske forarbejder og undersøgelser til forberedelse af beslutninger, dels at gennemføre overvågning efter denne lov eller regler udstedt i medfør af loven.

Stk. 2. Politiet yder nødvendig bistand til at opnå den i stk. 1 nævnte adgang.

Stk. 3. De skader og ulemper, der forvoldes ved foranstaltningerne efter stk. 1, skal erstattes. Erstatningsfastsættelser foretages i mangel af mindelig overenskomst af de taksationsmyndigheder, der er nævnt i § 57 og § 58 i lov om offentlige veje. Om sagens behandling af taksationsmyndighederne og om erstatningens fastsættelse og udbetaling finder bestemmelserne i lov om offentlige veje §§ 51-56 og §§ 58 a-66 tilsvarende anvendelse.

§ 34. Miljøministeren kan med henblik på udførelse af overvågning, jf. § 31, til eje eller midlertidig brug ekspropriere rettigheder over fast ejendom.

Stk. 2. Ved gennemførelse af ekspropriation efter stk. 1 finder bestemmelserne i § 45 og §§ 47-49 i lov om offentlige veje tilsvarende anvendelse, idet ministeren udfører de opgaver, som er tillagt vejbestyrelsen i henhold til lov om offentlige veje.

§ 35. Offentliggørelse efter bestemmelser i loven eller regler udstedt i medfør heraf kan ske udelukkende digitalt.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til iagttagelse af forpligtelser efter loven eller regler udstedt i medfør heraf skal ske ved anvendelse af bestemte digitale systemer og bestemte digitale formater.

§ 36. Søgsmål til prøvelse af beslutninger, der er omfattet af denne lov, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at beslutningener offentliggjort.

Kapitel 12

Ikrafttræden m.v.

§ 37. Loven træder i kraft den 22. december 2013, og finder anvendelse på planlægningen for vandrammedirektivets anden og senere planperioder, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Miljøministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af § 38, stk. 1, nr. 1, 2 og 4-9. Miljøministeren kan herunder bestemme, at ændringerne i træder i kraft på forskellige tidspunkter.

Stk. 3. Offentliggørelse af udkast til arbejdsprogram den 17. maj 2013 med en høringsfrist på 6 måneder opfylder kravene i § 27, stk. 2, 1. og 2. pkt.

Stk. 4. Offentliggørelse af en revideret og ajourført basisanalyse for anden planperiode efter miljømålslovens § 31, stk. 1, senest den 22. december 2013 opfylder kravet i § 27, stk. 3, jf. § 6, stk. 2.

Stk. 5. Offentliggørelse af foreløbig oversigt over de væsentlige vandforvaltningsmæssige opgaver efter miljømålslovens § 29 senest den 22. december 2013 opfylder kravet i § 27, stk. 4.

§ 38. I lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 932 af 24. september 2009 som ændret senest ved lov nr. 514 af 27. maj 2013, foretages følgende ændringer:

1. I lovens titel udgår "vandforekomster og".

2. I § 1 udgår "for beskyttelse af overfladevand og grundvand samt".

3. § 3, stk. 3, affattes således:

"Vandplanen kan ændres i planperioden. Miljøministeren sørger for offentlig annoncering af forslag til ændring og fastsætter en frist på mindst 8 uger til fremsættelse af indsigelse. Ministeren sørger for offentlig annoncering af den endeligt vedtagne ændring. Offentlig annoncering kan ske udelukkende digitalt. En ændring i vandplanen har retsvirkning som en vandplan, jf. stk. 2."

4. Overskriften "Afsnit II. Vand" og Kapitel 2-11 ophæves.

5. § 51, § 52, og § 52 a, stk. 2, ophæves.

6. § 53, nr. 1 og 2, ophæves.

Nr. 3 og 4 bliver herefter nr. 1 og 2.

7. I § 57, stk. 2, udgår " § 31 c og".

8. Bilag 1 ophæves.

9. Bilag 2, som ændret ved bekendtgørelse nr. 863 af 28. juni 2010 og bekendtgørelse nr. 42 af 19. januar 2011, ophæves.

Stk. 2. Vandplaner og handleplaner vedtaget efter de regler, der er nævnt i stk. 1, nr. 6, opretholdes, indtil de ophæves eller afløses af regler udstedt med hjemmel i § 7, stk. 1, og § 19, stk. 1, i lov om vandplanlægning.

§ 39. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Formål og baggrund
2. Lovforslagets hovedindhold
  - 2.1. Vandplanlægningsmyndighed og vandområdedistrikter
    - 2.1.1. Gældende ret
    - 2.1.2. Den foreslåede ordning
  - 2.2. Basisanalysen
    - 2.2.1. Gældende ret
    - 2.2.2. Den foreslåede ordning
  - 2.3. Miljømål
    - 2.3.1. Gældende ret
    - 2.3.2. Den foreslåede ordning
  - 2.4. Indsatsprogrammer
    - 2.4.1. Gældende ret
    - 2.4.2. Den foreslåede ordning
  - 2.5. Vandråd
    - 2.5.1. Gældende ret
    - 2.5.2. Den foreslåede ordning
  - 2.6. Vandområdeplaner
    - 2.6.1. Gældende ret
    - 2.6.2. Den foreslåede ordning
  - 2.7. Overvågning
    - 2.7.1. Gældende ret
    - 2.7.2. Den foreslåede ordning
  - 2.8. Proces og offentlighedens inddragelse
    - 2.8.1. Gældende ret
    - 2.8.2. Den foreslåede ordning
  - 2.9. Ændringer for første planperiode
3. Forholdet til Århus-konventionen
4. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
6. De administrative konsekvenser for borgerne
7. De miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte organisationer
10. Sammenfattende skema

1. Formål og baggrund

Lovforslaget er en delvis implementering af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (vandrammedirektivet), som forpligter medlemsstaterne til at sikre god tilstand i vandmiljøet gennem fastlæggelse af konkrete miljømål for vandforekomster og udarbejdelse af indsatsprogrammer med henblik på opfyldelse af miljømålene. Lovforslaget bidrager endvidere til opfyldelse af forpligtelserne i EU's naturdirektiver (fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet). Forslaget afløser bestemmelserne om vandplanlægning i miljømålsloven.

Et væsentligt formål med lovforslaget er at styrke interessentinddragelsen i vandplanlægningen. Det skal ses som et led i udmøntningen af miljøministerens 4. vandvej – Folkeligtengagement – som ministeren sammen med fire andre vandveje præsenterede efter et vandtopmøde med bl.a. deltagere fra landbrug og

grønne organisationer i oktober 2012 som pejlemærker for de kommende generationer af vandplanlægning. Af miljøministerens 4. vandvej fremgår, at vandplanerne skal have en større lokal forankring og et større lokalt medejerskab inden for nogle rammer, som miljøministeren fastlægger. Der skal arbejdes for mindre bureaukrati og mere fokus i inddragelsen af lokale interesser, således at der fremover skal være en større lokal inddragelse i, hvordan vandindsatserne skal gennemføres i det enkelte område.

Lovforslaget er desuden en opfølgning på regeringens aftale med KL "Aftale om kommunernes økonomi 2013", hvoraf det fremgår, at regeringen og Kommunernes Landsforening (KL) er enige om, at reguleringen af vandindsatsen i den næste planperiode inden for rammerne af vandrammedirektivet skal forenkles og tage afsæt i en mål- og rammestyring af kommunernes indsats.

Med lovforslaget sker der en styrkelse af lokal inddragelse i vandplanlægningen ved fremover at lade kommunerne udarbejde forslag til hele eller dele af indsatsprogrammerne. I førstkommande planperiode forventes det alene at vedrøre vandløbsindsatser. Herved overlades kommunerne et større spillerum end i dag til at fastlægge den lokale indsats for at forbedre vandløbene. Kommunerne skal inddrage lokale vandråd bestående af interesseorganisationer, hvis der blandt disse er et ønske om at oprette et sådant. Vandrådet skal bidrage med viden om specifikke lokale forhold, der bør tages i betragtning i forbindelse med planlægning af vandløbsindsatserne.

Med lovforslaget etableres et nyt koncept for vandplanlægning som ramme for planperioden 2016-2021 og de efterfølgende planperioder. Den danske vandplanlægning skal således i højere grad følge vandrammedirektivets systematik og fremgangsmåde og dermed være mere enkel og fleksibel.

Der tilstræbes en forenklet og mere direktivnær implementering, end de gældende regler er udtryk for, herunder ved ophævelse af processuelle regler som ikke har ophæng i direktivet. Det drejer sig om reglerne om idéfase, teknisk forhøring, supplerende høring, kommunale vandhandleplaner og klage over tilvejebringelse af de statslige planer. Desuden indføres en mere smidig proces for ændringer af uhensigtsmæssige bestemmelser m.v. i planperioden. Der skal således være kortere vej fra beslutning om indsats til virkningen heraf ude i vandmiljøet. Jo hurtigere indsatsen iværksættes, jo bedre er det for vandmiljøet.

Med forslaget tydeliggøres det, hvilke dele af vandplanlægningen der er juridisk bindende. De politiske beslutninger om miljømål og indsatser vil blive fastsat i bekendtgørelser. Vandområdeplanen vil i overensstemmelse med vandrammedirektivet få karakter af et kommunikationsværktøj, der informerer offentligheden om regeringens planer vedrørende de indsatser, der skal gennemføres for at leve op til direktivets mål om at opnå god tilstand i grundvand, vandløb, søer og kystvande. Vandområdeplanen vil ikke selv være bindende.

Med det foreslåede koncept vil processen for vandplanlægningen for planperioden 2016-2021 og efterfølgende perioder helt overordnet set være således, at miljøministeren – som i dag – skal offentliggøre et arbejdsprogram tre år før planperiodens begyndelse og en basisanalyse samt en oversigt over væsentlige vandforvaltningsmæssige opgaver to år før planperiodens begyndelse. Et år før planperiodens begyndelse skal miljøministeren offentliggøre en vandområdeplan, der formidler regeringens planer om forbedring af vandmiljøet for den kommende planperiode, herunder bl.a. en gengivelse af mål og resumé af indsatsprogrammer.

Målene, herunder brugen af undtagelser, og indsatsprogrammer vil være fastlagt i bekendtgørelser, som ligeledes sendes i offentlig høring inden vedtagelse. Kommunerne og vandrådene vil i den forbindelse have bidraget med forslag til indsatsprogrammernes dele om vandløbsindsatser. Miljøministeren vil efter den offentlige høring og eventuelle justeringer af bekendtgørelsesudkast og vandområdeplan vedtage bekendtgørelserne og offentliggøre vandområdeplanen senest på dagen for planperiodens begyndelse. Hvis der i løbet af planperioden, f.eks. på baggrund af ny viden om indsatser eller faktiske forhold, er behov for at ændre fastlagte mål og/eller indsatser, kan dette ske ved at ændre de pågældende bekendtgørelser herom.

Lovforslaget skal desuden ses i forlængelse af den ændring af miljømålsloven, som blev gennemført i forrige folketingssamling om en forenkling af reglerne om udarbejdelse af de statslige Natura 2000-planer (L 193, folketingsåret 2012-13).

Der vil blive fremsat selvstændigt lovforslag om ændring i en række love som følge af vedtagelsen af dette lovforslag.

2. Lovforslagets hovedindhold

2.1. Vandplanlægningsmyndighed og vandområdedistrikter

2.1.1. Gældende ret

2.1.1.1. Vandrammedirektivet

Vandrammedirektivets bestemmelser finder anvendelse på Danmarks samlede landareal, som udgøres af vandløbsoplande, og de samlede kystvande, som rækker ud til 12 sømil fra basislinjen, hvorfra bredden af territorialfarvandet måles. Dog sker opgørelse af indsatsbehov kun ud til 1 sømil fra basislinjen. Direktivet gælder ikke i internationalt farvand.

Landarealet skal ifølge direktivet opdeles i vandområdedistrikter, som udgøres af et eller flere sammenhængende vandløbsoplande og tilhørende kystvande. Desuden skal grænseoverskridende vandløbsoplande afgrænses særskilt i et internationalt vandområdedistrikt.

2.1.1.2. Miljømålsloven

Efter miljømålsloven er miljøministeren vanddistriktsmyndighed.

Danmark er opdelt i fire vanddistrikter, som fremgår af et bilag til loven. De fire vanddistrikter er efter den praksis, der er anvendt i forbindelse med tilvejebringelse af de første vandplaner, opdelt i 23 hovedvandoplande.

2.1.2. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at miljøministeren - som hidtil - er vandplanlægningsmyndighed.

Det foreslås desuden, at ministeren fastsætter regler om den nærmere afgrænsning af vandområdedistrikterne og om hovedvandoplande. Det er hensigten, at den nuværende opdeling vil blive opretholdt, således at der fastsættes fire vandområdedistrikter og 23 hovedvandoplande. Fastholdelsen af de 23 hovedvandoplande er begrundet i et administrativt hensyn i forbindelse med den foreslåede ordning om kommunernes udarbejdelse af forslag til hele eller dele af indsatsprogrammerne under inddragelse af lokale vandråd, jf. lovforslagets § 22, stk. 2, og § 25.

2.2. Basisanalysen

2.2.1. Gældende ret

2.2.1.1. Vandrammedirektivet

Det følger af vandrammedirektivets artikel 5, at hver medlemsstat skal sikre, at der for hvert vandområdedistrikt, der ligger inden for dens område, foretages en analyse af dets karakteristika, en vurdering af menneskelige aktiviteter indvirkning på overfladevandets og grundvandets tilstand samt en økonomisk analyse af vandanvendelsen i overensstemmelse med de tekniske specifikationer i vandrammedirektivets bilag II og III. I analysen af vandområdedistriktets karakteristika indgår bl.a. en kortlægning og afgrænsning af de enkelte vandforekomster (overfladevandområder og grundvandsforekomster). Et overfladevandområde er ifølge direktivet en afgrænset og betydelig mængde overfladevand, mens en grundvandsforekomst er en separat mængde grundvand i et eller flere grundvandsmagasiner. Det er inden for disse rammer op til de enkelte medlemsstater at foretage den mest hensigtsmæssige afgrænsning af de enkelte vandforekomster.

Direktivet fastslår, at ovennævnte analyser og vurderinger skal afsluttes senest 4 år efter direktivets ikrafttræden, det vil sige senest d. 22. december 2004, og revideres og ajourføres om nødvendigt senest den 22. december 2013 og derefter hvert sjette år.

Vandrammedirektivets bilag II uddyber kravene til analyse af vanddistriktets karakteristika og vurderingen af menneskelige aktiviteter indvirkning på overfladevand og grundvand. Vandrammedirektivets bilag III uddyber kravene til den økonomiske analyse af vandanvendelsen.

Analyserne og vurderingerne skal ifølge vandrammedirektivets artikel 11, stk. 1 og stk. 3, litra i, indgå i grundlaget for udarbejdelse af indsatsprogrammerne.

2.2.1.2. Miljømålsloven

Vandrammedirektivets artikel 5 er i dag implementeret i miljømålslovens § 6 om basisanalysen. Vandrammedirektivets bilag II og III er implementeret gennem tre bekendtgørelser, der alle indeholder nærmere regler om basisanalysens form og indhold. Der er tale om bekendtgørelse om karakterisering af vandforekomster, opgørelse af påvirkninger og kortlægning af vandressourcer, bekendtgørelse om udarbejdelse af økonomisk analyse til brug for vandplaner og bekendtgørelse om indhold og form af basisanalysen for første vandplanperiode.

Basisanalysen har til formål at sikre, at vandplanlægningen sker på et oplyst grundlag. Basisanalysen skal således sikre, at der forud for udarbejdelse af udkast til vandplaner og indsatsprogrammer foreligger den nødvendige viden om vandforekomsterne inden for vanddistriktet, herunder viden om beliggenhed og miljøtilstand, viden om de påvirkninger, som vandforekomsterne er udsat for, samt øvrig viden om vandanvendelsen. Som elementer i basisanalysen indgår en indledende identifikation, afgrænsning og karakterisering af alle overfladevandområder og grundvandsforekomster, herunder identifikation af kunstige og stærkt modificerede overfladevandområder, samt en typeinddeling af alle vandløb, søer, overgangsvande og kystvande i henhold til vandrammedirektivets bilag II.

Vurderingen af de menneskelige aktiviteter indvirkning på overfladevand og grundvand omfatter en opgørelse af belastninger og en vurdering af påvirkningen af overfladevandområdene og grundvandsforekomsternes tilstand. Dette gøres med henblik på at vurdere sandsynligheden for, at fastsatte miljømål for vandområderne ikke kan nås.

Den økonomiske analyse af vandanvendelsen har til formål at give et generelt billede af økonomien ved vandanvendelsen i vandområdedistriktet.

Vurderinger af overfladevandområdernes og grundvandsforekomsternes tilstand og påvirkninger af disse baseres på data fra det nationale overvågningsprogram NOVANA (Nationalt Overvågningsprogram for Vandmiljø og Natur), jf. herved kapitlet om overvågning.

Efter de gældende regler skal basisanalysen offentliggøres mindst to år inden begyndelsen af planperioden, som løber over seks år, næste gang fra 22. december 2015. Dette følger af miljømålslovens § 31.

2.2.2. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at miljøministeren skal sikre, at der for hvert vandområdedistrikt foreligger en basisanalyse. Forslaget er i hovedtræk en videreførelse af de eksisterende regler i § 5, nr. 1, og § 6 i miljømålsloven.

I den foreslåede bestemmelse er det tydeliggjort, at kravet til basisanalysen forud for 2. og 3. vandplanperiode består i at revidere og ajourføre basisanalysen i nødvendigt omfang. Den første basisanalyse blev offentliggjort i 2005-2006. Den basisanalyse, der skal foreligge senest den 22. december 2013, vil således i praksis bestå af en revision og ajourføring af den første basisanalyse. Bl.a. overvejes en revision af den nuværende afgrænsning af overfladevandområder.

Med forslaget kan miljøministeren fortsat fastsætte regler om basisanalysens indhold og form. Det er hensigten, at de gældende bekendtgørelser om basisanalysen, jf. ovenfor, om nødvendigt justeres i overensstemmelse med lovforslaget og vandrammedirektivets bilag II og III.

Det foreslås desuden, at basisanalysen skal offentliggøres. Vandrammedirektivet indeholder ikke krav om offentliggørelse af basisanalysen. Regeringen finder det imidlertid hensigtsmæssigt, at basisanalysen offentliggøres, således at offentligheden kan gøre sig bekendt med dokumenternes indhold.

2.3. Miljømål

2.3.1. Gældende ret

2.3.1.1. Vandrammedirektivet

Vandrammedirektivet indeholder en række miljømål. Overordnet skal medlemsstaterne på baggrund af fastlagte indsatsprogrammer iværksætte de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge forringelse af tilstanden for alle vandforekomster (overfladevandområder og grundvandsforekomster), og de skal beskytte, forbedre og restaurere vandforekomster med henblik på at opfylde et generelt mål om "god tilstand for overfladevand" i alle overfladevandområder, "god grundvandstilstand" i alle grundvandsforekomster og "godt økologisk potentiale" og "god kemisk tilstand" i alle kunstige og stærkt modificerede vandområder senest 22. december 2015.

Vandrammedirektivet definerer "kunstigt vandområde" som forekomst af overfladevand (overfladevandområde) skabt ved menneskelig aktivitet, mens begrebet "stærkt modificeret vandområde" er defineret som "forekomst af overfladevand, der som et resultat af fysiske ændringer som følge af menneskelig aktivitet i væsentlig grad har ændret karakter som angivet af medlemsstaten i henhold til direktivets bestemmelser.

Efter direktivet har medlemsstaterne mulighed for at udpege et overfladevandområde som kunstigt eller stærkt modificeret, hvilket har den konsekvens, at der i en vis udstrækning accepteres ændringer af vandområdets hydromorfologiske karakteristika, og at miljømålet er godt økologisk potentiale og god kemisk tilstand. Det er desuden en forudsætning, at det ikke strider mod andre hensyn, f.eks. naturbeskyttelsehensyn og habitatdirektivet.

Udpegningen af et vandområde som stærkt modificeret forudsætter, at vandområdets hydromorfologiske karakteristika er ændret i en sådan grad, at de ændringer af vandområdet, som er nødvendige for at opnå god tilstand, ville have betydelige negative indvirkninger på miljøet generelt eller vigtige bæredygtige menneskelige udviklingsaktiviteter, og at de formål, der tilsigtes ved de modificerede karakteristika af vandområdet, ikke med rimelighed på grund af tekniske vanskeligheder eller uforholdsmæssigt store omkostninger kan opnås med andre midler, som miljømæssigt er en bedre løsning. Ændringerne af vandområdets karakteristika skal således være langvarige og omfatte både morfologiske og hydrologiske ændringer.

Ved siden af ovennævnte miljømål skal medlemsstaterne for overfladevand desuden reducere forureningen med prioriterede stoffer og standse eller udfase emissioner, udledninger og tab af prioriterede farlige stoffer. For grundvand skal medlemsstaterne forebygge eller begrænse tilførslen af forurenende stoffer og vende enhver væsentlig og vedvarende opadgående tendens i koncentrationen af ethvert forurenende stof hidrørende fra menneskelig aktivitet med henblik på at nedbringe forureningen af grundvand.

For beskyttede områder, som er områder udpeget som drikkevandforekomster efter direktivets artikel 7 og områder udpeget i henhold til anden EU-lovgivning (skaldyrvandsdirektivet, badevandsdirektivet, nitratdirektivet, byspildevandsdirektivet, habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet), skal de krav og mål, der i denne EU-lovgivning er fastsat for overfladevandområder eller grundvandsforekomster, som udgangspunkt også overholdes senest 22. december 2015, medmindre strengere krav eller kortere frister er fastsat i den lovgivning, hvorefter de beskyttede områder er udpeget.

For overfladevand og grundvand er målet om henholdsvis god tilstand for overfladevand og god grundvandstilstand opfyldt, når der for vandløb, søer, overgangsvande og kystvande er opnået både "god økologisk tilstand" og "god kemisk tilstand", og når der for grundvand er opnået både "god kvantitativ tilstand" og "god kemisk tilstand".

Direktivets bilag V indeholder normative definitioner, der nærmere beskriver, hvad der forstås ved bl.a. god økologisk tilstand for vandløb, søer, overgangsvande og kystvande og godt økologisk potentiale for stærkt modificerede og kunstige vandområder. De normative definitioner er med hensyn til god økologisk tilstand yderligere detaljeret og konkretiseret i en beslutning fra EU-kommissionen om fastsættelse i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af værdierne for klassifikationerne i medlemsstaternes overvågningssystemer som resultat af interkalibreringen (2008/915/EF), som fastsætter konkrete værdier for grænser mellem kvalitetsklasser i medlemsstaternes metoder til biologisk bedømmelse af tilstanden i vandområderne.

Medlemsstaterne kan for konkrete overfladevandområder og grundvandsforekomster fravige miljømålene, når nærmere fastsatte betingelser er opfyldt. Medlemsstaterne kan enten forlænge fristen for målopfyldelsen, fastsætte mindre strenge mål, se bort fra midlertidig forringelse af tilstanden eller eventuelt permanent se bort fra målene eller fra forringelse fra høj til god tilstand i forbindelse med nye ændringer af de fysiske forhold eller nye udviklingsaktiviteter. Når miljømålene fraviges for konkrete vandforekomster, må det ikke vedvarende hindre opfyldelse af miljømålene i andre vandforekomster, og det skal være foreneligt med gennemførelsen af EU's miljølovgivning i øvrigt. Anvendelse af vandrammedirektivets bestemmelser skal garantere mindst samme beskyttelsesniveau som i den EU-lovgivning, der gik forud for direktivet.

2.3.1.2. Miljømålsloven

Det er i miljømålsloven fastsat, at miljømål for alle vandforekomster i vanddistriktet skal fastsættes i vandplanen. Som generelt miljømål gælder, at forringelser af tilstanden af alle overfladevandområder og alle grundvandsforekomster skal forebygges, at der ikke må ske øget direkte og indirekte forurening af overfladevand, og at øget forurening af havet uden for vanddistrikterne så vidt muligt skal undgås.

For alle overfladevandområder og alle grundvandsforekomster gælder, at de skal have opnået god tilstand senest 22. december 2015.

For vandområder, som i henhold til nærmere fastsatte betingelser i overensstemmelse med vandrammedirektivet er udpeget som kunstige eller stærkt modificerede, er målet godt økologisk potentiale og god kemisk tilstand.

For vandområder, som er udpeget som drikkevandsforekomster eller som skaldyrvande, gælder særlige krav til vandkvaliteten, hvorved de hensyn varetages, som er formålet med udpegningsen. For drikkevandsforekomsterne skal de særlige krav være opfyldt senest 22. december 2015, for skaldyrvande er fristen seks år efter udpegningsen.

Målene om god tilstand for overfladevand og god tilstand for grundvand, men ikke målet om godt økologisk potentiale for kunstige og stærkt modificerede vandområder, kan fraviges, forudsat at nærmere fastsatte betingelser er opfyldt. Der kan her fastsættes mindre strenge miljømål end god tilstand for overfladevand og god tilstand for grundvand, og der kan fastsættes strengere miljømål end god tilstand for overfladevand.

Endvidere kan fristen 22. december 2015 for opfyldelse af miljømålene god tilstand for overfladevand, god tilstand for grundvand og godt økologisk potentiale og god kemisk tilstand for kunstige og stærkt modificerede vandområder forlænges med henblik på en gradvis opfyldelse af målene, forudsat at nærmere fastsatte betingelser er opfyldt.

Hvis der i medfør af anden lovgivning er fastsat strengere krav til kvaliteten af en given vandforekomst eller er fastsat kortere frister for opfyldelse af miljømål, gælder disse krav og frister.

Efter miljømålslovens § 3, stk. 2, er statslige myndigheder, regionsråd og kommunalbestyrelser ved udøvelse af beføjelser i medfør af lovgivningen bundet af vandplanen og den kommunale handleplan og skal herunder sikre gennemførelsen

af indsatsprogrammet og den kommunale handleplan. Miljømålene fremgår af kapitel 1.2 i forslag til vandplaner.

Efter miljømålslovens § 3, stk. 3, kan miljømålene i en vandplan ændres i løbet af den 6-årige planperiode i overensstemmelse med de almindelige procedureregler for vedtagelse af en vandplan, herunder offentlig høring i seks måneder og eventuel supplerende høring, jf. miljømålslovens §§ 28-31.

2.3.2. Den foreslåede ordning

Det er efter vandrammedirektivet ikke et krav, at målene fastsættes i vandområdeplanen. Direktivet kræver alene, at planen skal indeholde en liste over de miljømål, der er opstillet i medfør af direktivets artikel 4 for overfladevand, grundvand og beskyttede områder, herunder navnlig identifikation af tilfælde, hvor der er gjort brug af direktivets undtagelsesbestemmelser i artikel 4, stk. 4, 5, 6 og 7, samt de dertil hørende oplysninger som krævet i denne artikel, jf. direktivets bilag VII, A.5. og B.1.

Erfaringerne fra 1. planperiode har vist, at der er behov for at tydeliggøre, hvilke dele af vandplanlægningen der er juridisk bindende, hvilket bl.a. gælder de fastlagte miljømål, herunder brugen af undtagelsesbestemmelser.

Erfaringerne har endvidere vist, at der er behov for at frigøre målfastsættelsen fra de procedureregler, der gælder for vedtagelsen af vandplanen (i 2. planperiode og frem vandområdeplanen). Der er således behov for uafhængigt af den 6-årige planlægningscyklus at kunne ændre målfastsættelsen f.eks. på baggrund af ny viden, herunder om vandforekomsternes tilstand, og behovet for og de tekniske og økonomiske muligheder for at iværksætte foranstaltninger med henblik på målopfyldelse.

Det foreslås på den baggrund, at de konkrete miljømål for de enkelte vandforekomster fremover fastlægges og angives af miljøministeren i en bekendtgørelse. Miljømålene udgør således den retlige ramme for myndighedernes vandforvaltning.

Vandområdeplanen for 2. planperiode vil herefter alene skulle indeholde de oplysninger om miljømål, som er krævet efter direktivet. Dette skal ses i sammenhæng med forslaget om, at vandområdeplanen ikke i sig selv skal være bindende, som det er tilfældet i dag med vandplanerne. Der henvises til bemærkningerne til det foreslåede kapitel om vandområdeplanens indhold, afsnit 2.6.

Med lovforslaget opstilles regler for miljøministerens fastlæggelse af de konkrete miljømål, som skal være styrende for indsatsplanlægningen og iværksættelsen af konkrete indsatser. Miljømålene udgør således den retlige ramme for myndighedernes vandforvaltning og indebærer ikke i sig selv handlepligter for myndigheder og borgere. Myndigheder vil dog gennem miljøministerens fastlæggelse af indsatsprogrammer blive forpligtet til at gennemføre foranstaltninger med henblik på, at miljømålene opfyldes. Der henvises til det foreslåede kapitel om indsatsprogrammer, afsnit 2.4. Det bemærkes i den forbindelse, at det er miljøministeren, der har det overordnede ansvar for overholdelse af vandrammedirektivet, herunder direktivets bestemmelser om miljømål og opfyldelse heraf.

Miljøministeren skal i en bekendtgørelse fastlægge konkrete miljømål for de enkelte overfladevandområder og grundvandsforekomster i overensstemmelse med lovens opstillede generelle miljømål, herunder god tilstand i 2015, og bestemmelser om adgang til at fravige miljømål, herunder fristforlængelse, mindre strenge miljømål m.v. De opstillede generelle miljømål og bestemmelserne om adgang til at fravige miljømål skal fortolkes i overensstemmelse med vandrammedirektivets bestemmelser om samme. Der henvises til lovforslagets §§ 7-13.

Det foreslås i den forbindelse, at miljøministeren skal fastsætte nærmere regler om miljømål, herunder hvad der skal forstås ved god tilstand for overfladevand, godt økologisk potentiale for kunstige og stærkt modificerede vandområder og god kemisk tilstand for overfladevand samt god tilstand for grundvand. Miljøministeren skal herigennem blandt andet sikre, at vandrammedirektivets bilag V og EU-kommissionens beslutning om interkalibreringsresultater (2008/915/EF) gennemføres. Der henvises til lovforslagets § 8.

Det foreslås endvidere, at miljøministeren forud for fastsættelse af regler om konkrete miljømål for en kommende planperiode skal sende et udkast hertil i seks måneders offentlig høring sammen med udkast til regler om indsatsprogram og udkast til vandområdeplaner, jf. lovforslagets §§27-29.

Miljøministeren skal i forbindelse med en kommende planperiode dog en vis tid forud for udsendelsen af udkast til regler om konkrete miljømål i offentlig høring fremsende udkast til regler om konkrete miljømål til brug for kommunernes udarbejdelse af forslag til indsatsprogrammets supplerende foranstaltninger, jf. lovforslagets § 22, stk. 3.

I løbet af en planperiode vil ændring af konkrete miljømål kunne ske ved at ændre bekendtgørelsen herom. Der er ikke krav om, at vandområdeplanen samtidig skal ændres. Ændringer af konkrete miljømål i løbet af en planperiode vil skulle indarbejdes i førstkommende revision af vandområdeplanen i overensstemmelse med den fastsatte planlægningscyklus.

Afgrænsningen af de enkelte overfladevandområder og grundvandsforekomster sker i forbindelse med basisanalysen, jf. lovforslagets § 6 og bemærkninger hertil.

De foreslåede regler om miljømål vil skulle have virkning for planlægningen for 2. planperiode (2015-2021) og frem.

2.3.2.1. Særligt om målsætning af kunstige og stærkt modificerede overfladevandområder

De foreslåede bestemmelser om udpegning og målsætning af kunstige og stærkt modificerede overfladevandområder viderefører miljømålslovens regler herom. Dette betyder, at miljøministeren fortsat i overensstemmelse med vandrammedirektivet kan udpege et vandområde som kunstigt eller stærkt modificeret, hvis vandområdets hydromorfologiske karakteristika er ændret i en sådan grad, at de ændringer af vandområdet, som er nødvendige for at opnå god tilstand, ville have betydelige negative indvirkninger på miljøet generelt eller vigtige bæredygtige menneskelige udviklingsaktiviteter, og de formål, der tilsigtes ved vandområdet, ikke med rimelighed på grund af tekniske vanskeligheder eller uforholdsmæssigt store omkostninger kan opnås med andre midler, som miljømæssigt er en bedre løsning. Det er desuden en forudsætning, at

udpegningen sker under respekt af anden EU-lovgivning, herunder habitatdirektivet.

Det præciseres, at de konkrete miljømål for overfladevandområder, som udpeges som kunstige og stærkt modificerede, fastlægges med henblik på, at disse vandområder senest den 22. december 2015 opnår godt økologisk potentiale og god kemisk tilstand for overfladevand.

De foreslåede bestemmelser overlader i overensstemmelse med vandrammedirektivet og som de gældende bestemmelser i miljømålsloven miljøministeren et betydeligt skøn ved vurderingen af, hvornår der må antages at være tale om "betydelige negative indvirkninger" eller "uforholdsmæssigt store omkostninger".

Der henvises til lovforslagets § 9.

2.3.2.2. Særligt om brug af undtagelsesbestemmelser

De foreslåede bestemmelser om undtagelser fra de generelle miljømål indeholder mindre præciseringer af de gældende regler i miljømålsloven med det formål at sikre en mere direktivnær regulering. Det er bl.a. præciseret, at det er muligt at fastsætte mindre strenge miljømål for kunstige og stærkt modificerede vandområder end godt økologisk potentiale og god kemisk tilstand.

Efter forslaget vil ministeren træffe beslutning om brugen af undtagelsesbestemmelser vedrørende forlængelse af frist for opfyldelse af miljømål og fastsættelse af mindre strenge mål i forbindelse med udstedelsen af de ovennævnte regler om konkrete miljømål og eventuelle ændringer heraf.

For så vidt angår anvendelse af undtagelsesbestemmelsen om fristforlængelse afgøres det af miljøministeren, om omkostningerne ved målopfyldelse i planperioden må anses for uforholdsmæssigt store. Vandrammedirektivets undtagelse indrømmer på dette punkt miljøministeren et meget betydeligt skøn, som grundlæggende er af politisk karakter. Skønnet angår i udgangspunktet den enkelte vandforekomst, men forudsættes udøvet samlet for vandforekomster i samme situation eller for hvilke, der ikke foreligger tilstrækkelig viden til en mere individuel vurdering af nyttevirkningen. Undtagelsesbestemmelsen kan desuden anvendes, hvis nyttevirkningen ved at gennemføre alle nødvendige indsatser i planperioden ikke er proportional med omkostningerne herved sammenholdt med den samlede nyttevirkning og omkostninger ved at udskyde visse indsatser til en senere planperiode.

Det foreslås desuden, at miljøministeren i regler om miljømål kan fastsætte, at nye ændringer af et overfladevandområdes fysiske karakteristika, forandringer i en grundvandsforekomsts niveau eller nye bæredygtige menneskelige udviklingsaktiviteter under nærmere angivne betingelser kan begrunde, at de fastlagte konkrete miljømål ikke opfyldes, herunder for et eller flere kvalitetselementer. Reglerne skal udmønte og være i overensstemmelse med bestemmelsen i vandrammedirektivets artikel 4, stk. 7, om mulighederne for i løbet af en planperiode at iværksætte nye aktiviteter m.v. med betydning for allerede fastlagte miljømål. Bemyndigelsesbestemmelsen skal bl.a. anvendes til at fastsætte regler om administration i forhold til sager, hvor der efter anden lovgivning ønskes at give tilladelse til nye aktiviteter m.v., som har betydning for opfyldelsen af konkrete miljømål for en eller flere vandforekomster. Det er i den forbindelse hensigten at fastsætte regler om, at myndigheder forud for meddelelse

af tilladelser efter anden lovgivning til aktiviteter m.v., som betyder, at konkrete miljømål ikke kan opfyldes, skal anmode om og afvente miljøministerens dispensation fra de konkrete miljømål, før tilladelsen til aktiviteten m.v. kan gives.

2.3.2.3 Særligt om aktivitetszoner

I tilknytning til havne, sejlrender, slusefjorde og klappladser foregår en række aktiviteter af samfundsmæssig afgørende betydning, idet opretholdelse af bestemte vanddybder i havne, sejlrender og slusefjorde er nødvendig, hvis skibe skal kunne sejle i de danske farvande og tilgå havne. Samtidig er der behov for at flytte det opgravede materiale. Dette sker ved klapning af det opgravede materiale. Disse aktiviteter kan have indvirkning på både biologiske, hydromorfologiske (dvs. fysiske) og fysisk-kemiske forhold i vandområderne. Uanset om disse aktiviteter finder sted i et overfladevandområde, som har miljømålet 'god tilstand' eller 'godt økologisk potentiale', vil miljømålet ikke kunne opfyldes de steder, hvor aktiviteterernes miljøpåvirkning foregår. Da aktiviteterne har en begrænset påvirkning, vurderes det dog ikke at påvirke den samlede bedømmelse af et vandområdes tilstand.

På denne baggrund foreslås, at miljøministeren inden for et overfladevandområde kan udlægge nærmere afgrænsede aktivitetszoner, hvori miljømålet ikke kan forventes opfyldt. Dette vil kunne ske på betingelse af, at den samlede udstrækning af hver enkelt aktivitetszone inden for et overfladevandområde kun udgør en mindre del af overfladevandområdets udstrækning, den manglende målopfyldelse inden for den enkelte aktivitetszone alene skyldes påvirkningen fra den aktivitet eller de aktiviteter, der er grundlag for udlægning af aktivitetszonen, og at aktivitetszonerne hverken særskilt eller samlet set vedvarende udelukker eller hindrer opfyldelse af miljømålet i overfladevandområdet. Det er desuden en forudsætning, at aktivitetszonerne udlægges under respekt af habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet.

2.3.2.4 Særligt om offentlighedens inddragelse

Det foreslås, at offentligheden inddrages i forbindelse med miljøministerens fastsættelse af regler om nye eller ændrede konkrete miljømål, herunder i forbindelse med anvendelsen af de foreslåede undtagelsesbestemmelser. Inddragelsen sker ved, at miljøministeren offentliggør et udkast til bekendtgørelsen herom, jf. lovforslagets § 28 og bemærkninger til kapitlet om proces og offentlighedens inddragelse.

Hvis udstedelsen af regler om konkrete miljømål indebærer anvendelse af mulighederne for at udpege vandforekomster som kunstige eller stærkt modificerede eller anvendelse af mulighederne for at fastsætte en længere frist for at opfylde miljømålet eller fastsætte et mindre strengt miljømål, skal udkastet ledsages af oplysninger herom samt begrundelserne for, at bestemmelserne tages i anvendelse, jf. lovforslagets § 15, stk. 1.

Tilsvarende foreslås det, at begrundelsen for beslutninger om fravigelse af konkrete miljømål ved nye aktiviteter m.v. skal offentliggøres, jf. lovforslagets § 15, stk. 1.

Oplysningerne og begrundelserne vil skulle medtages i førstkommande revision af vandområdeplanen i overensstemmelse med den fastsatte planlægningscyklus.

Udkast til regler efter lovforslagets § 7, stk. 1, skal ledsages af eventuelle miljørapporter udarbejdet efter reglerne i lov om miljøvurdering af planer og

programmer (SMV). Forinden udstedelse af regler efter bestemmelsen skal der desuden gennemføres en vurdering efter reglerne om beskyttelse af internationale naturbeskyttelsesområder.

2.4. Indsatsprogrammer

2.4.1. Gældende ret

2.4.1.1. Vandrammedirektivet

Medlemsstaterne skal med henblik på at opfylde vandrammedirektivets miljømål iværksætte og gennemføre foranstaltninger fastlagt i indsatsprogrammer for hvert vandområdedistrikt. Indsatsprogrammerne skal således indeholde foranstaltninger med henblik på at forebygge forringelse af tilstanden for alle vandforekomster (overfladevandområder og grundvandsforekomster), og foranstaltninger til beskyttelse, forbedring og restaurering af vandforekomster med henblik på opfyldelse af et generelt mål om "god tilstand for overfladevand" i alle overfladevandområder, "god grundvandstilstand" i alle grundvandsforekomster og "godt økologisk potentiale" og "god kemisk tilstand" i alle kunstige og stærkt modificerede vandområder senest 22. december 2015.

Indsatsprogrammerne skal indeholde oplysning om følgende elementer:

- gennemførelse af eksisterende EU-lovgivning til beskyttelse af vand,
- regulering af udledningen af forurenende stoffer,
- kontrol af vandindvinding,
- forebyggelse og regulering af forurening, der spredes diffust,
- regulering af udledning af forurenende stoffer fra industrielle aktiviteter, kommunale renseanlæg, regnbetingede udløb m.v.,
- eliminering af forurening af overfladevand med stoffer, der er opført på listen over prioriterede stoffer,
- vedvarende reduktion af forurening med andre stoffer, som ellers ville være til hinder for opfyldelse af miljømålene,
- forbud mod direkte udledning af forurenende stoffer til grundvand,
- regulering i øvrigt af alle betydende negative indvirkninger på vandforekomsternes tilstand.

Hvis ikke disse grundlæggende foranstaltninger er tilstrækkelige til at sikre opfyldelse af miljømålene, skal myndighederne fastlæggesupplerende foranstaltninger i indsatsprogrammerne. Disse foranstaltninger kan omfatte lovgivningsmæssige, administrative eller økonomiske styringsmidler, frivillige aftaler, retningslinjer for bedste miljøpraksis mv. inden for de enkelte vandområdedistrikter.

Indsatsprogrammerne skal revurderes hvert sjette år.

2.4.1.2. Miljømålsloven

Miljømålsloven indeholder regler, hvorefter indsatsprogrammer for overfladevandområder og grundvand skal udarbejdes på baggrund af basisanalysen og resultaterne af overvågningsprogrammerne, og hvorefter programmerne skal sikre, at miljømålene bliver opfyldt inden for de fastsatte tidsfrister.

Indsatsprogrammerne skal efter miljømålsloven som minimum indeholde de foranstaltninger, der skal gennemføres i vandområdedistriktet, og retningslinjer for de tilladelser og andre afgørelser med betydning for beskyttelsen af vand, som meddeles i medfør af den relevante sektorlovgivning. Indsatsprogrammet skal således indeholde retningslinjer for afgørelser, der kan træffes med henblik på at

beskytte, forbedre og restaurere alle vandforekomster. Retningslinjer for kunstige og stærkt modificerede overfladevandområder skal fastsættes med henblik på at beskytte og forbedre disse områder.

Indsatsprogrammet skal endvidere indeholde en økonomisk analyse med henblik på at vurdere den mest omkostningseffektive kombination af foranstaltninger.

Foranstaltninger, der er fastsat i et indsatsprogram, skal første gang være iværksat senest den 22. december 2012. Enhver ny eller ændret foranstaltning skal være iværksat senest 3 år efter vedtagelsen af den reviderede vandplan.

Bekendtgørelse nr. 863 af 28. juni 2010 fastsætter nærmere regler for indholdet af vandplaner og om indsatsprogrammet mv.

Indsatsprogrammer vedtages efter miljømålsloven som en integreret del af vandplanen og er bindende for myndigheder, jf. miljømålslovens § 3, stk. 2.

2.4.2. Den foreslåede ordning

Indsatsprogrammernes retlige status og de fastsatte retningslinjers anvendelsesområde, indhold og rækkevidde har i visse tilfælde givet anledning til tvivl. Erfaringerne fra 1. planperiode har således vist, at der navnlig af hensyn til retssikkerheden er behov for at klarlægge de retlige rammer i forbindelse med regulering af vandmiljøet. Herudover har der vist sig behov for, at der i løbet af planperioden kan gennemføres andre mere dokumenterbare miljø- og omkostningseffektive foranstaltninger i bestemte vandforekomster end de foranstaltninger, der er fastsat i indsatsprogrammet, som følge af ny viden, herunder om foranstaltningernes effekt, vandforekomsternes tilstand og de tekniske og økonomiske muligheder for at iværksætte foranstaltninger med henblik på målopfyldelse.

De fastlagte foranstaltninger til opfyldelse af miljømål er i vidt omfang udtryk for beslutninger af politiske karakter. Indsatsprogrammets foranstaltninger vil være bindende for myndigheder, og ved den konkrete udmøntning af de fastlagte foranstaltninger i forbindelse med myndigheders administration af særlovgivningen vil foranstaltningerne få nærmere bestemte retsvirkninger for borgere.

Det foreslås derfor, at indsatsprogrammer udstedes i bekendtgørelsesform, jf. lovforslagets § 19, stk. 1.

Miljøministeren skal således på baggrund af basisanalysen, overvågningsresultater og anden relevant viden samt en opgørelse over indsatsbehovet fastsætte regler, som for hvert vandområdedistrikt fastlægger et indsatsprogram med henblik på opfyldelse af de konkrete miljømål, der er fastlagt i regler udstedt efter lovforslagets § 7, stk. 1. Miljøministeren kan i den forbindelse desuden fastlægge delindsatsprogrammer inden for hvert vandområdedistrikt, hvis der skulle være behov herfor. Ved fastlæggelse af indsatsprogrammet foretages med udgangspunkt i den økonomiske analyse af vand anvendelsen, som indgår i basisanalysen, et skøn over, hvilken kombination af foranstaltninger, der vil være den mest omkostningseffektive.

Indsatsprogrammet skal i overensstemmelse med vandrammedirektivet bestå af grundlæggende og supplerende foranstaltninger, jf. lovforslagets § 20, stk. 2 og 3.

Grundlæggende foranstaltninger er foranstaltninger, der gennemfører EU-lovgivning, som allerede er fastsat i sektorlovgivningen, og eventuelle yderligere foranstaltninger til gennemførelse af EU-forpligtelser. For så vidt angår foranstaltninger, som allerede er fastsat i anden lovgivning, vil der i indsatsprogrammet blot blive henvist hertil.

Supplerende foranstaltninger er foranstaltninger, som ud over de grundlæggende foranstaltninger er nødvendige for at opfylde de fastlagte konkrete miljømål. Supplerende foranstaltninger kan være generelle og dermed møntet på alle vandforekomster, herunder vandforekomsterne inden for det pågældende vandområdedistrikt, eller konkrete foranstaltninger, der møntet på nærmere bestemte overfladevandområder eller grundvandsforekomster. Generelle supplerende foranstaltninger kan f.eks. være generelle regler om krav til rensning af spildevand, mens konkrete supplerende foranstaltninger f.eks. kan være krav om genskabelse af fri kontinuitet (f.eks. nedlæggelse af stemmeværker) i nærmere bestemte overfladevandområder eller krav om en nærmere indsats i et overfladevand på baggrund af flere mulige virkemidler. Supplerende foranstaltninger kan være foranstaltninger, der allerede er fastsat i anden lovgivning. I så fald henvises blot hertil i indsatsprogrammet.

De regler efter lovforslagets § 19, stk. 1, hvori der fastlægges indsatsprogram, vil for så vidt angår foranstaltninger således samlet indeholde en henvisning til allerede gennemførte grundlæggende og supplerende foranstaltninger samt en nærmere fastlæggelse af fornødne, yderligere grundlæggende og supplerende foranstaltninger med henblik på henholdsvis at gennemføre EU-lovgivning og opfylde fastsatte konkrete miljømål.

De yderligere foranstaltninger vil i praksis navnlig være foranstaltninger, der skal udmøntes gennem særlovgivningen, f.eks. vandløbsloven.

Indsatsprogrammet vil herudover bestå af regler om myndigheders pligt til at gennemføre grundlæggende og supplerende foranstaltninger samt regler om, hvornår fastlagte foranstaltninger kan erstattes af andre dokumenterbart lige så miljø- eller omkostningseffektive foranstaltninger, jf. lovforslagets § 20, stk. 4

Fremsidige grundlæggende og generelle samt konkrete supplerende foranstaltninger vedtaget gennem sektorlovgivning eller bekendtgørelserne om indsatsprogrammer, forudsættes at fastlægge den administrative ramme for myndigheders konkrete forvaltningsafgørelser rettet mod borgere, virksomheder eller andre myndigheder. Denne administrative ramme forudsættes udtrykkeligt at fastlægge pligter for myndigheder, herunder pligternes nærmere indhold og rækkevidde i forhold til nærmere bestemte foranstaltninger. Herudover forudsættes den administrative ramme at fastlægge de materielle betingelser, der skal lægges til grund for myndigheders konkrete afgørelser, herunder såfremt myndigheder overlades et skøn, angivelse af de hensyn og kriterier, der skal lægges til grund ved skønsudøvelsen. Endelig må den administrative ramme forudsættes at angive de nærmere retsvirkninger, herunder rettigheder eller pligter, der kan tillades eller pålægges borgere og virksomheder i forbindelse med gennemførelse af de nærmere bestemte foranstaltninger.

Indsatsprogrammets foranstaltninger vil efter omstændighederne kunne gennemføres ved projekter, der bl.a. på grund af deres art, dimensioner eller placering kan få væsentlig indvirkning på miljøet. VVM-reglerne vil i givet fald skulle inddrages i forbindelse med myndigheders udmøntning af programmet.

Indsatsprogrammet vil endelig indeholde regler om myndigheders administration med henblik på opfyldelse af miljømål, jf. herved lovforslagets § 20, stk. 6. De retningslinjer med karakter af regler, der i dag lægges op til at indgå i vandplanerne, vil således i relevant omfang fremover skulle fastsættes i bekendtgørelserne om indsatsprogrammer. Dertil bl.a. blive fastsat regler om betydningen af de konkrete miljømål og fastlagte foranstaltninger for administrationen af sager efter sektorlovgivningen, f.eks. afgørelser om miljøgodkendelse.

Det er desuden hensigten, at miljøministeren udarbejder en vejledning om indsatsprogrammernes gennemførelse, herunder vejledende administrative retningslinjer.

Udkast til regler efter lovforslagets § 19, stk. 1, skal ledsages af eventuelle miljørapporter udarbejdet efter reglerne i lov om miljøvurdering af planer og programmer (SMV). Forinden udstedelse af regler efter bestemmelsen skal der desuden gennemføres en vurdering efter reglerne om beskyttelse af internationale naturbeskyttelsesområder, hvorefter indsatsprogrammet vurderes med hensyn til programmets virkninger på de beskyttede områder under hensyn til bevaringsmålsætningerne for disse.

Det ventes fortsat navnlig at være kommunalbestyrelserne, der skal udmønte indsatsprogrammernes supplerende foranstaltninger.

Miljøministeren ønsker, at kommunerne og andre myndigheder gennem mål- og rammestyring i højere grad skal have mulighed for at prioritere mellem forskellige foranstaltninger under inddragelse af lokal sagkundskab og interessentinddragelse i forbindelse med afgørelser truffet i medfør af sektorlovgivningen. Indsatsprogrammet vil så vidt muligt blive sammensat med en detaljeringsgrad, som afspejler dette.

Det er ikke med loven tilsigtet at ændre det økonomiske grundlag for indsatsprogrammernes realisering. Det forventes i øvrigt, at indsatsprogrammernes fastlagte foranstaltninger også i de kommende planperioder bl.a. finansieres af eksisterende ordninger for landdistriktsprogrammer.

Miljøministeren ønsker generelt at sikre en større inddragelse af lokale interesser og lokal sagkundskab i forbindelse med arbejdet om opfyldelse af miljømål. Denne inddragelse sker i dag gennem flere fora, f.eks. Vandløbsforum og Blåt Fremdriftsforum.

For yderligere at styrke interessentinddragelsen foreslås det derfor som noget nyt, at kommunerne under eventuel inddragelse af lokale vandråd skal udarbejde forslag til hele eller dele af indsatsprogrammernes supplerende foranstaltninger. I den førstkommende planperiode vil dette vedrøre vandløbsindsatsen.

Til brug for kommunernes og vandrådenes arbejde skal miljøministeren udmelde en ramme bestående af udkast til regler om konkrete miljømål, herunder foreløbig vurdering af behovet for anvendelse af undtagelsesbestemmelser, indsatsbehov, et virkemiddelkatalog pr. hovedvandopland (foreløbig økonomisk ramme) samt en tidsfrist for arbejdet. Rammerne for arbejdet skal udmeldes til kommunerne en vis tid forud for fristen for miljøministerens udsendelse af de samlede

indsatsprogrammer i høring, jf. lovforslagets § 29, stk. 1, således at kommunerne og vandrådene har fornøden tid til at udarbejde forslag. Dette kan indebære, at rammerne udmeldes til kommunerne, inden den offentlige høring over udkast til oversigt over væsentlige vandforvaltningsmæssige opgaver er afsluttet.

Det foreslås, at kommunerne under inddragelse af vandrådene inden for de af staten udmeldte rammer herefter udarbejder forslag til indsatsprogrammets supplerende foranstaltninger. Der kan f.eks. være tale om krav til ændret vedligeholdelse, restaureringer, åbning af rørlagte vandløb eller fjernelse af spærringer; virkemidler som alle forventes at indgå i virkemiddelkataloget. Kommunerne og vandrådene vil i den forbindelse også kunne frembringe konkret viden til brug for statens anvendelse af undtagelsesbestemmelser. For nærmere om kommunernes inddragelse af lokale vandråd se nedenfor afsnit 2.5.

Kommunalbestyrelserne inden for hovedvandoplandet har i fællesskab ansvaret for udarbejdelsen af forslaget til indsatsprogrammets supplerende foranstaltninger og for at sende forslaget til ministeren. I hvert hovedvandopland indgår et varierende antal kommuner, og nogle kommuner har arealer i mere end ét hovedvandopland. Det foreslås, at miljøministeren i en bekendtgørelse kan fastsætte regler om kommunernes samarbejde inden for hovedvandoplandet. Miljøministeren kan i den forbindelse bl.a. fastsætte regler om, at ministeren efter indstilling fra kommunerne afgør, hvilken kommune inden for hovedvandoplandet der skal varetage formandskabet for kommunernes samarbejde og sekretariatsfunktionen for vandrådet.

Det foreslås desuden, at kommunerne skal bidrage til eventuelle miljørapporter (SMV) for vandløbsindsatsen. Kommunerne har stor ekspertise på dette område og vil derudover være nærmest til at udarbejde bidrag til rapporten på baggrund af de input, kommunerne kommer med.

Efter miljøministerens modtagelse af forslag til indsatsprogrammernes supplerende foranstaltninger – for førstkommande planperiode vedrørende vandløbsindsatsen – fastlægger ministeren de endelige indsatsprogrammer for den samlede vandindsats for den kommende planperiode og udsender udkast til regler herom i seks måneders offentlig høring sammen med udkast til regler om miljømål og vandområdeplaner, jf. herved lovforslagets §§ 27-29.

I løbet af en planperiode vil ændring af et fastlagt indsatsprogram kunne ske ved at ændre bekendtgørelsen herom efter en offentlig høring på mindst otte uger. I særlige tilfælde kan fristen dog fraviges. Der er ikke krav om, at vandområdeplanen samtidig skal ændres.

Det foreslås, at udkast til ændring af en bekendtgørelse om indsatsprogram, der sendes i offentlig høring, skal ledsages af begrundelser for nye eller ændrede foranstaltninger, herunder foranstaltninger der anses for nødvendige for at bringe overfladevandsområdet eller grundvandsforekomsten i overensstemmelse med miljømålet. Etresumé af disse foranstaltninger skal medtages i ajourføringerne af vandområdeplanen, jf. § 27, stk. 1.

Såfremt visse foranstaltninger ikke er endelig gennemførte ved udløbet af en planperiode, kan disse indarbejdes i indsatsprogrammet for den kommende planperiode. Dette gælder også eventuelle foranstaltninger, der ikke er gennemført i første planperiode, som således vil kunne indarbejdes i indsatsprogrammer for anden planperiode.

Miljøministeren ønsker, at de fastsatte foranstaltninger i videst muligt omfang gennemføres miljø- og omkostningseffektivt. Lovforslaget muliggør derfor, at dersom følge af ny viden, herunder om foranstaltningernes effekt, vandforekomsternes tilstand, løbende udvikling af alternative foranstaltninger og de tekniske og økonomiske muligheder for at iværksætte foranstaltninger med henblik på målopfyldelse, i indsatsprogrammer fastsættes betingelser for at gennemføre andre dokumenterbart lige så miljø- og omkostningseffektive foranstaltninger.

Bemyndigelsen forudsættes udnyttet ved, at miljøministeren fastsætter betingelser for, at myndigheder efter en konkret vurdering af, om en ny foranstaltning vil indebære en større eller lige så stor miljøeffekt mere omkostningseffektivt end de hidtil fastsatte foranstaltninger, kan fravige indsatsprogrammet. I forbindelse med sådanne ændringer af foranstaltninger vil det således ikke være nødvendigt at ændre bekendtgørelsen.

Der foreslås imidlertid en pligt for miljøministeren til, hvis overvågning eller andre data viser, at fastsatte konkrete miljømål ikke kan forventes opfyldt, om nødvendigt at ændre indsatsprogrammet med henblik på at fastlægge ændrede eller yderligere foranstaltninger for at kunne opfylde målet. Ændringer kan evt. indarbejdes i indsatsprogrammet for en kommende vandplanperiode.

2.5. Vandråd

2.5.1. Gældende ret

2.5.1.1. Vandrammedirektivet

Efter vandrammedirektivets artikel 14 skal medlemsstaterne tilskynde til, at alle interesserede parter inddrages aktivt i gennemførelsen af direktivet, herunder i vandplanlægningen.

2.5.1.2. Miljømålsloven

Der er ikke i miljømålsloven i dag regler om, at råd, nævn el.lign. kan medvirke direkte i udarbejdelsen af indsatsprogrammer.

2.5.2. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget sker der en styrkelse af lokalinddragelse i vandplanlægningen. Det er skal ses som en udmøntning af miljøministerens 4. vandvej – Folkeligtengagement – som ministeren sammen med fire andre vandveje præsenterede efter et vandtopmøde med bl.a. deltagere fra landbrug og grønne organisationer i oktober 2012 som pejlemærker for de kommende generationer af vandplanlægning. Af miljøministerens 4. vandvej fremgår, at vandplanerne skal have en større lokal forankring og et større lokalt medejerskab inden for nogle rammer, som miljøministeren fastlægger. Der skal arbejdes for mindre bureaukrati og mere fokus i inddragelsen af lokale interesser, således at der fremover skal være en større lokal inddragelse i, hvordan vandindsatserne skal gennemføres i det enkelte område.

Det foreslås som nævnt ovenfor, at kommunerne under eventuel inddragelse af lokale vandråd skal udarbejde forslag til hele eller dele af til indsatsprogrammer. I den førstkommande planperiode foreslås dette afgrænset til vandløbsforanstaltninger. Der skal herved ske en større lokal inddragelse bl.a. med henblik på, at viden om lokale forhold i højere grad end i dag vil indgå i vandplanlægningen.

Med forslaget vil kommunerne være forpligtede til at inddrage et vandråd i arbejdet, hvis der lokalt blandt relevante organisationer er et ønske om at oprette et sådant. Der kan som udgangspunkt oprettes ét vandråd pr. hovedopland. Ingen organisation kan være repræsenteret i et vandråd med mere end ét medlem.

Kommunerne skal sekretariatsbetjene vandrådene.

Som udgangspunkt vurderer kommunerne og vandrådene selv, hvad de vil drøfte på de møder, der afholdes. Idet kommunerne for førstkommande planperiode skal udarbejde udkast til indsatsprogrammernes supplerende foranstaltninger for vandløbsindsatsen, vil det sandsynlige fokus på møderne med vandrådene være en drøftelse af, hvilken indsats der bør gennemføres for det enkelte vandløb/vandløbsstrækning.

Vandrådene får en konsultativ rolle i relation til kommunernes arbejde med indsatsprogrammet. Det er kommunerne, der overordnet har ansvaret for udarbejdelsen af forslag til indsatsprogrammets supplerende foranstaltninger og for fremsendelsen heraf til miljøministeren.

Det foreslås, at miljøministeren kan fastsætte regler om vandrådernes etablering, arbejde og samarbejde med kommunerne inden for hovedvandoplandet.

Miljøministeren skal – med eventuelle fornødne ændringer – godkende kommunernes forslag til indsatsprogrammernes supplerende foranstaltninger, inden de kan indgå i den samlede vandplanlægning. På baggrund af kommunernes forslag og oplysninger vil ministerens således kunne tage stilling til eventuelle justeringer og derefter udarbejde et forslag til samlet indsatsprogram, som gøres til genstand for 6 måneders offentlig høring, jf. lovforslagets § 29, stk. 1.

2.6. Vandområdeplaner

2.6.1. Gældende ret

2.6.1.1. Vandrammedirektivet

Vandrammedirektivets artikel 13 fastslår, at medlemsstaterne skal sørge for, at der udarbejdes en vandområdeplan for hvert vandområdedistrikt, der ligger inden for deres område. Der skal dermed ske en planlægning for det enkelte vandområdedistrikt, der inddrager alle forhold, der kan påvirke vandmiljøet, og som omfatter sammenhængende løsninger inden for vandområdedistriktet. Er der tale om et internationalt vandområdedistrikt, der som helhed ligger inden for EU, skal medlemsstaterne sørge for en koordinering med henblik på at udarbejde en fælles vandområdeplan for distriktet. Hvis der ikke udarbejdes en sådan fælles vandområdeplan, skal de berørte medlemsstater udarbejde en vandområdeplan for den del af vandområdedistrikter, der ligger inden for deres område.

Vandområdeplanen skal indeholde de oplysninger, der fremgår af vandrammedirektivets bilag VII. Planerne skal revideres og ajourføres senest den 22. december 2015 og derefter hvert sjette år. De kommende planperioder løber således i årene 2015-2021 og 2021-2027.

2.6.1.2. Miljømålsloven

Det er i miljømålsloven fastsat, at der for hvert vanddistrikt skal foreligge en vandplan, der skal omfatte en periode på 6 år. Vandplanen skal efter miljømålsloven være i overensstemmelse med del A i lovens bilag 2, hvori reglerne

om krav til indholdet af vandplanen og krav til indhold ved revisioner af vandplanen er fastsat.

Kommuner og andre myndigheder er ved udøvelse af beføjelser i medfør af lovgivningen bundet af vandplanerne og har pligt til inden for deres respektive ansvarsområder at iværksættede tiltag, som indsatsprogrammet foreskriver og sikre gennemførelsen af vandplanerne. Det betyder, at kommunale og statslige myndigheder ved udøvelsen af deres beføjelser indenfor lovgivningens rammer skal lægge planerne til grund. Der henvises til miljømålslovens § 3, stk. 2.

Med miljømålsloven fastsættes miljømålene i selve vandplanerne og udgør en del af planernes bindende regler. På samme måde er indsatsprogrammet gjort til en integreret del af vandplanen.

2.6.2. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at miljøministeren skal udarbejde en vandområdeplan for hvert vandområdedistrikt, der skal informere om planer for forbedring af miljøtilstanden i vandområdedistriktets vandforekomster, om midlerne til at nå den ønskede miljøtilstand og om en tidsplan herfor. Det foreslås, at vandplanen fremadrettet benævnes vandområdeplanen i overensstemmelse med betegnelsen i vandrammedirektivet.

Med henblik på en enklere og mere direktivnærlov om vandplanlægning foreslås bestemmelsen om vandplanens bindende karakter ikke videreført. Med henblik på at give borgerne et samlet overblik over vandplanlægningen vil vandområdeplanen således fremadrettet grundlæggende tjene som et middel til oplysning af offentligheden og Kommissionen om tilstanden i vandområderne, om påvirkningerne heraf og regeringens planer med hensyn til at opnå god tilstand i vandforekomster.

De politiske beslutninger om mål og indsats fastlægges i bekendtgørelser og gengives i vandområdeplanerne. Der henvises her til de almindelige bemærkninger i kapitel 4 om miljømål, jf. afsnit 2.3, og kapitel 6 om indsatsprogrammet, jf. afsnit 2.4.

Med hensyn til proces for og inddragelse af offentligheden i vandplanlægningen se nedenfor afsnit 2.7.

2.7. Proces og offentlighedens inddragelse

2.7.1. Gældende ret

2.7.1.1. Vandrammedirektivet

Vandrammedirektivets artikel 14 indeholder bestemmelser, hvorefter medlemsstaterne skal tilskynde til, at alle interesserede parter inddrages aktivt i gennemførelsen af direktivet, navnlig i udarbejdelse, revision og ajourføring af vandområdeplanerne. Medlemsstaterne skal således offentliggøre en tidsplan og et arbejdsprogram for udarbejdelse af planen mindst tre år inden den periode, planen vedrører, en foreløbig oversigt over de væsentligste vandforvaltningsmæssige opgaver mindst to år inden begyndelsen af den periode, planen vedrører, og et udkast til vandområdeplan mindst et år inden begyndelsen af den periode, planen vedrører. Medlemsstaterne skal fastsætte en frist på seks måneder til fremsættelse af skriftlige kommentarer til de offentliggjorte dokumenter.

2.7.1.2. Miljømålsloven

Miljømålsloven indeholder regler, hvorefter miljøministeren forud for hver planperiode skal udarbejde et arbejdsprogram for tilvejebringelse af vandplanen og en oversigt over de væsentligste vandforvaltningsmæssige opgaver, som skal løses. Forslag hertil skal sendes i offentlig høring henholdsvis tre og to år inden begyndelsen af hver planperiode.

Forud for udarbejdelse af vandplanen skal miljøministeren herudover indkalde til en offentlig idéfase, hvor offentligheden har mulighed for at komme med idéer og forslag til vandplanlægningen. Miljøministeren udarbejder herefter forslag til vandplaner, der først sendes til berørte statslige, regionale og kommunale myndigheder, som kan fremsætte indsigelse mod forslag til prioriteringen i det samlede indsatsprogram (den såkaldte "tekniske forhøring"). Ministerens ender herefter et forslag til vandplan i offentlig høring i 6 måneder. Hvis der efter den offentlige høring foretages ændringer i konkrete indsats, som på væsentlig måde berører andre myndigheder eller borgere end dem, der ved indsigelse har foranlediget ændringen, vil der skulle gennemføres en supplerende høring over disse konkrete ændringer. Hvis ændringerne er så omfattende, at der reelt foreligger et nyt forslag til vandplan, skal processen genstartes med teknisk forhøring, offentlig høring i seks måneder m.v.

Når de endelige vandplaner er vedtaget, skal kommunerne udarbejde forslag til kommunale handleplaner for, hvordan de vil nå målene i vandplanerne. Forslag til kommunale handleplaner skal være vedtaget senest 6 måneder efter vandplanens vedtagelse.

Der er efter miljømålsloven adgang til at klage over vandplanernes tilvejebringelse.

2.7.2. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget etableres et nyt koncept for vandplanlægning som ramme for planperioden 2016-2021 og de efterfølgende planperioder. Den danske vandplanlægning skal i højere grad følge vandrammedirektivets systematik og fremgangsmåde og dermed være mere enkel og fleksibel. Proceskrav, der blot forlænger og komplicerer beslutningsprocesserne, skal afskaffes, så der bliver kortere vej fra beslutning om indsats til virkningen heraf ude i vandmiljøet.

Med lovforslaget afskaffes derfor de procesregler, som ikke har direkte ophæng i vandrammedirektivet, dvs. reglerne om idéfase, teknisk forhøring, supplerende høring og kommunale handleplaner. Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget om, at kommunerne under inddragelse af lokale vandråd fremover inddrages i vandplanlægningen ved at skulle udarbejde forslag til hele eller dele af indsatsprogrammerne, hvorved viden om lokale forhold bringes bedre ind i vandplanlægningen. Desuden har miljøministeren i forbindelse med forberedelsen af planperioden 2016-2021 nedsat en række fora, herunder Blåt Fremdriftsforum, Vandløbsforum og Faglig referencegruppe, bestående af interesseorganisationer, fageksperter m.fl., som har til formål at rådgive ministeren i forbindelse med vandplanlægningen. Det vurderes, at der herefter ikke vil være samme behov for idéfase, teknisk forhøring, supplerende høring og kommunale handleplaner.

Med lovforslaget skal miljøministeren fortsat sende udkast til arbejdsprogram og oversigt over væsentlige vandforvaltningsmæssige opgaver, som skal løses, i seks måneders høring henholdsvis tre år og to år før begyndelsen af en planperiode. Miljøministeren skal også offentliggøre en basisanalyse to år før begyndelsen af en planperiode.

Med det foreslåede koncept skal vandområdeplanerne fremover fungere som et kommunikationsværktøj, der giver et samlet overblik over regeringens ambitioner på vandområdet, mens de politisk fastsatte bindende mål og indsatser fastsættes i bekendtgørelser.

Vandområdeplanerne skal i overensstemmelse med vandrammedirektivet sendes i seks måneders offentlig høring senest ét år før begyndelsen af en planperiode. Det foreslås endvidere, at også bekendtgørelserne om mål og indsatsprogrammer senest ét år før begyndelsen af en planperiode skal sendes i seks måneders offentlig høring. Bekendtgørelserne om mål og indsatsprogrammer sendes således i høring samtidig med vandområdeplanerne, og offentligheden har herved adgang til at kommentere på den samlede vandplanlægning for den kommende planperiode. Efter udløbet af høringsperioden senest på dagen for planperiodens begyndelse fastsætter miljøministeren reglerne om mål og indsatsprogrammer, og vandområdeplanerne offentliggøres.

Udkast til bekendtgørelser om miljømål og indsatsprogrammer kan være omfattet af reglerne i lov om miljøvurdering af planer og programmer, i det omfang udkastene fastsætter rammer for fremtidige anlæg eller arealanvendelser. Udkast til bekendtgørelser skal således eventuelt ledsages af en miljørapport i forbindelse med offentliggørelsen. Udkast til disse bekendtgørelser kan desuden være omfattet af reglerne om internationale naturbeskyttelsesområder, hvorefter bekendtgørelserne i så fald skal vurderes med hensyn til virkninger på de beskyttede områder under hensyn til bevaringsmålsætningerne for disse.

Hvis der i løbet af planperioden, f.eks. på baggrund af ny viden om indsatser eller faktiske forhold, er behov for at ændre fastlagte mål og/eller indsatser, kan dette ske ved at ændre de pågældende bekendtgørelser herom. Forslag til ændring af bekendtgørelserne skal i så fald i offentlig høring i mindst 8 uger, før ændringerne kan fastsættes. I særlige tilfælde kan fristen dog fraviges. Der er ikke krav om, at vandområdeplanen samtidig skal opdateres, men ændringerne skal medtages ved førstkommande revision af vandområdeplanen. Der er heller ikke krav om, at lovens andre krav til høring af offentligheden skal følges, eller at kommunerne eller vandrådene skal inddrages i forbindelse med ændring af bekendtgørelserne, jf. lovforslagets § 22, stk. 2.

Med de foreslåede regler sikres offentligheden mulighed for at påvirke målfastsættelsen, herunder brugen af undtagelsesbestemmelser, og indsatser tidligt i processen samtidig med, at der i vandområdeplanen hvert 6. år skabes et samlet overblik over vandplanlægningen.

Miljøministeriet tilskynder i øvrigt til offentlighedens inddragelse gennem offentlig debat, ved oplysninger på hjemmesiden og løbende kontakt med interesseorganisationer.

Det foreslås desuden, at ministeren senest tre år efter offentliggørelsen af vandområdeplanen eller en ajourføring heraf, jf. § 27, stk. 1, for hvert vandområdedistrikt skal udarbejde en statusrapport om de fremskridt, der er gjort med gennemførelse af indsatsprogrammet. Miljøministeren kan i den forbindelse anmode kommunalbestyrelsen om oplysninger til brug for udarbejdelse af statusrapporten.

Det foreslås endelig, at den eksisterende adgang til at klage til Natur- og Miljøklagenævnet over tilvejebringelsen af planerne afskaffes. Der vil heller ikke være adgang til at klage til Natur- og Miljøklagenævnet over bekendtgørelser eller ændringsbekendtgørelser om miljømål og indsatsprogrammer, som alene retter sig mod myndigheder og ikke borgere, hvis retsforhold reguleres ved enkeltafgørelser efter sektorlovgivningen. Dette gælder uanset, om miljøministeren har bemyndiget en myndighed under eller uden for Miljøministeriets ressort til at udarbejde vandområdeplaner og/eller bekendtgørelser om miljømål og indsatsprogrammer. Det indebærer, at det ikke længere bliver muligt at tilsidesætte politiske fastsatte mål, indsatser og det faglige grundlag. Hermed harmoniseres klageadgangen med praksis på andre områder inden for natur- og miljøområdet, hvor der heller ikke kan klages over generel regulering i bekendtgørelser.

Det vil fortsat være muligt at klage over konkrete forvaltningsmæssige afgørelser efter sektorlovgivningen vedrørende gennemførelse af indsatsprogrammernes foranstaltninger. Desuden vil det fortsat være muligt at prøve vandområdeplanerne og bekendtgørelserne og ændringsbekendtgørelserne om miljømål og indsatsprogrammer ved søgsmål hos domstolene. Det foreslås, at søgsmål til prøvelse af forhold, der er omfattet af loven, herunder vandområdeplaner og bekendtgørelser samt ændringsbekendtgørelser om miljømål og indsatsprogrammer, skal være anlagt inden seks måneder efter, at forholdet er offentliggjort, jf. lovforslagets § 36. Med hensyn til bekendtgørelser og ændringsbekendtgørelser om miljømål og indsatsprogrammer forstås herved, at søgsmål skal være anlagt inden seks måneder efter den pågældende bekendtgørelse er udstedt.

2.8. Overvågning

2.8.1. Gældende ret

2.8.1.1. Vandrammedirektivet

For at kunne vurdere om miljømålene i vandrammedirektivet realiseres af medlemslandene, forpligter vandrammedirektivet medlemsstaterne til at overvåge udviklingen og tilstanden i medlemslandenes vandmiljø. Vandrammedirektivet indeholder retningslinjer for, hvordan overvågningen skal udformes og gennemføres.

Vandrammedirektivet forpligter medlemslandene til at etablere overvågningsnetværk til brug for overvågning af overfladevandets økologiske og kemiske tilstand samt overvågning af grundvandets kemiske tilstand og kvantitative tilstand.

Vandrammedirektivet forpligter endvidere medlemslandene til at gennemføre supplerende overvågning af beskyttede områder.

2.8.1.2. Miljømålsloven

Ifølge miljømålsloven skal miljøministeren udarbejde overvågningsprogrammer for overfladevandets og grundvandets tilstand og for overvågning af beskyttede områder. Det er endvidere fastsat, at det er miljøministeren, der overvåger overfladevandets og grundvandets tilstand og de beskyttede områder. Miljømålslovens § 22 indeholder en bemyndigelse for ministeren til at fastsætte nærmere regler for tilvejebringelse, indhold, form og iværksættelse af programmer, herunder overvågningsnettet.

I forbindelse med Vandmiljøplan I i 1987 blev der etableret et nationalt overvågningsprogram for vandmiljøet som supplement til den regionale overvågning af vandmiljøet udført af amterne. Formålet med det nye overvågningsprogram var at følge udviklingen i udledningerne af næringsstoffer til vandmiljøet og registrere de økologiske effekter af den reducerede udledning af næringsstoffer som fulgte af vandmiljøplanen.

Dette nationale overvågningsprogram er løbende revideret i takt med udviklingen i EU-lovgivningen på natur- og miljøområdet. Seneste er overvågningsprogrammet blevet revideret i 2011, således at overvågningsprogrammet for vandmiljøet og naturen 2011-15 er blevet endelig tilpasset vandrammedirektivets overvågningsforpligtelser, herunder gennemførelse af supplerende overvågning af de beskyttede områder defineret i vandrammedirektivet.

Dermed er det nationale overvågningsprogram blevet tilpasset til at kunne følge udviklingen og tilstanden i vandmiljøet, og dermed om miljømålene i vandplanerne nås.

Det nationale overvågningsprogram for vandmiljøet og naturen vil bidrage til at sikre overblik over miljøtilstanden i vandforekomsterne, og vil sammen med karakteriseringen og vurderingen (basisanalysen) af vanddistrikterne danne grundlag for udarbejdelsen af indsatsprogrammet, der skal sikre opfyldelse af miljømålene.

Miljøministeren har i dag ansvaret for udviklingen og driften af det nationale overvågningsprogram for vandmiljøet og naturen.

Miljøministerens forpligtelse til at overvåge beskyttede områder efter miljømålsloven omfatter kun den supplerende overvågning af drikkevandsindvindingssteder og Natura 2000-overfladevandområder. Forpligtelsen til at overvåge områder med beskyttede drikkevandsforekomster og Natura 2000-områder (fuglebeskyttelsesområder og habitatområder) er generelt implementeret i hhv. vandforsyningsloven og bekendtgørelse udstedt i medfør af naturbeskyttelsesloven og skovloven. Overvågningen af skaldyrvande og næringsstoffølsomme områder sker i praksis i det nationale overvågningsprogram for vandmiljøet og naturen.

2.8.2. Den foreslåede ordning

Forslaget viderefører den gældende ordning uændret.

2.9. Ændringer for første vandplanperiode

Lovforslagets regler retter sig mod anden vandplanlægningsperiode og fremefter. Dog retter et enkelt forslag sig mod første planperiode. Det drejer sig om proceduren for ændringer i vandplanen i planperioden.

Det foreslås således, at miljøministeren i forbindelse med ændring af en vedtaget vandplan for første vandplanperiode skal sørge for offentlig annoncering af forslag til ændring og fastsætte en frist på mindst otte uger til fremsættelse af indsigelser. Ministeren sørger for offentlig annoncering af den endeligt vedtagne ændring. Den foreslåede regel indebærer en betydelig forenkling i forhold til den gældende regel om ændringer i planperioden.

Derimod foreslås der ikke ændringer i bestemmelsen om supplerende høring. Hvis der efter den offentlige høring foretages ændringer i konkrete indsatser, som på

væsentlig måde berører andre myndigheder eller borgere end dem, der ved indsigelse har foranlediget ændringen, vil der således som hidtil skullegennemføres en supplerende høring over disse konkrete ændringer. Hvis ændringerne er så omfattende, at der reelt foreligger et nyt forslag til vandplan, vil det tilsvarende fortsat være proceduren i § 28, § 29 og § 31 i den nugældende lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven), der skal følges.

Desuden opretholdes reglerne om klage over tilvejebringelse af de statslige vandplaner og klage over de kommunale vandhandleplaner for første planperiode.

3. Forholdet til Århus-konventionen

Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med Århuskonventionen (bekendtgørelse nr. 10 af 13. marts 2003 af Århus-konventionen af 25. juni 1998 om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet med senere ændringer).

Ifølge konventionen skal offentligheden bl.a. inddrages, når der laves planer og politikker på miljøområdet. Konventionen indeholder således en generel forpligtelse til, at myndighederne skal inddrage offentligheden, når der udarbejdes planer, programmer og politikker på miljøområdet, hvilket de foreslåede lovændringer lever op til.

Forslaget indebærer bl.a., at der oprettes lokale vandråd, hvorved der fremover vil ske en større lokal inddragelse i, hvordan vandløbsindsatsen skal gennemføres i det enkelte område. Herudover sendes bekendtgørelser om miljømål og indsatsprogrammer samt udkast til vandområdeplaner i offentlig høring. Miljøministeriet tilskynder i øvrigt til offentlighedens inddragelse gennem offentlig debat, ved oplysninger på hjemmesiden og løbende kontakt med interesseorganisationer.

Konventionen sikrer desuden borgere ret til at klage og/eller få beslutninger og afgørelser prøvet ved domstolene.

Forslaget ændrer ikke ved muligheden for, at der kan klages over de konkrete forvaltningsmæssige afgørelser, der er knyttet til udmøntningen af indsatsprogrammerne.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

4.1. Staten

Samlet vurderes det, at lovforslaget ikke vil indebære økonomiske og administrative konsekvenser for staten.

4.2. Kommunerne

Det vurderes, at der frigøres administrative ressourcer i kommunerne ved at afskaffe idéfasen og den tekniske forhøring vedr. vandplanerne.

Der frigøres ligeledes ressourcer ved ophævelse af reglerne om kommunale vandhandleplaner. Kommunerne blev i bloktilskudsakstykket for 2012 kompenseret med 15,0 mio. kr. til udarbejdelse af kommunale handleplaner 2010–2015.

Kommunerne får nye opgaver med udarbejdelse af forslag til dele af indsatsprogram og sekretariatsbetjening af vandråd.

Det vurderes, at kommunerne samlet set får en netto-engangsomkostning i 2014 på ca. 11 mio.kr., som afholdes inden for Miljøministeriets ramme.

Udgifterne til indsatsen, som kommunerne skal iværksætte som følge af regler om indsatsprogrammer, forhandles særskilt. I forhold til indsatsen i perioden 2010–2015 blev kommunerne med bloktilskudsaktstykket for 2013 kompenseret med 210,3 mio.kr. til gennemførelse af vandplanindsatserne.

4.3. Regionerne

Med lovforslaget afskaffes regionernes koordinerende og mæglende rolle. Det vurderes, at det kun vil have ubetydelige økonomiske og administrative konsekvenser for regionerne.

5. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget indebærer ikke i sig selv økonomiske konsekvenser for erhvervslivet. Erhvervslivet kan dog bruge ressourcer i forbindelse med deltagelse i lokale vandråd. I forbindelse med den konkrete vandplanlægning vil der skulle tages stilling til de økonomiske konsekvenser.

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. De administrative konsekvenser for borgere

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. De miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget understøtter gennemførelsen af indsatsen for beskyttelsen af overfladevand og grundvand bl.a. ved at opprioritere dialog og lokal inddragelse. En øget dialog med interessenter forventes at medføre en større forståelse for den besluttede indsats og dermed lette gennemførelsen af indsatserne.

8. Forholdet til EU-retten

Med lovforslaget implementeres dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (vandrammedirektivet) på en mere direktivnær måde, end de gældende regler er udtryk for.

9. Hørte organisationer m.fl.

Advokatrådet/Advokatsamfundet, Bæredygtigt Landbrug, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Dansk Akvakultur, Dansk Amatørfiskerforening, Dansk Botanisk Forening, Dansk Fritidsfiskerforbund, Dansk Industri, Dansk Landbrugsrådgivning (DLBR), Dansk Vand- og Spildevandsforening, Danske Biologer, FaDB, Danske Regioner, Danske Vandløb, Ferskvandsfiskeriforeningen, Foreningen af Danske Biologer, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Foreningen af Vandværker i Danmark, Greenpeace Danmark, KL, Kommunalteknisk Chefforening, Landbrug & Fødevarer, Miljøbevægelsen NOAH, Miljøteknisk Brancheforening, Nationalt Center for Miljø og Energi, Spildevandsteknisk Forening, Videnscenter for Landbrug, Ellen Margrethe Basse, Aarhus Universitet, Helle Tegner Anker, Københavns Universitet og Peter Pagh, Københavns Universitet.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner:	Ingen	En netto-engangsomkostning for kommunerne i 2014 på ca. 11 mio. kr.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner:	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen.
Miljømæssige konsekvenser	Lovforslaget understøtter gennemførelsen af indsatsen for beskyttelsen af overfladevand og grundvand	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget implementerer dele af vandrammedirektivet	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til kapitel 1

Til § 1

Lovforslaget, der implementerer dele af EU-vandrammedirektivet, fastlægger rammer for beskyttelse og forvaltning af overfladevand og grundvand. Efter lovforslaget skal overfladevand og grundvand som udgangspunkt beskyttes, forbedres og restaureres med henblik på at opnå en god tilstand. Lovforslaget skal dermed forebygge yderligere forringelse og beskytte og forbedre vandøkosystemernes tilstand. Lovforslaget skal endvidere fremme bæredygtig vandanvendelse baseret på langsigtet beskyttelse af vandressourcer, sigte mod en udvidet beskyttelse og forbedring af vandmiljøet bl.a. gennem specifikke foranstaltninger til progressiv reduktion af udledninger, emissioner og tab af prioriterede stoffer og standsning eller udfasning af udledninger, emissioner og tab af prioriterede farlige stoffer, sikre progressiv reduktion af forureningen af grundvandet og forhindre en yderligere forurening heraf, og bidrage til at afbøde virkningerne af oversvømmelser og tørke.

Lovforslaget vil dermed bidrage til tilstrækkelig forsyning af overfladevand og grundvand af god kvalitet, som er nødvendig for at opnå en bæredygtig, afbalanceret og rimelig vandanvendelse, en betydelig reduktion af forureningen af grundvandet og beskyttelse af territoriale og marine vande.

Til § 2

Bestemmelsen definerer visse centrale begreber, som anvendes i loven. For størstedelens vedkommende er der tale om en gengivelse af vandrammedirektivets definitioner.

Danmark mener, at begrebet tjenesteydelser vedrørende vand (forsyningspligtigheder), jf. lovforslagets § 2, nr. 38, alene omfatter aktiviteter forbundet med vandforsyning og spildevandsbehandling, og at der skal indgå både en tjenesteyder og en tjenestemodtager. Kommissionen anlægger en bredere fortolkning af begrebet og har på den baggrund indledt traktatkrænkelserprocedure mod en række medlemsstater, herunder Danmark. Kommissionen har indbragt sagen mod ét af medlemslandene for EU-domstolen. Udfaldet af sagen kan få betydning for Danmarks fortolkning af begrebet.

Til kapitel 2

Til § 3

Efter vandrammedirektivets artikel 3, stk. 2, skal der for hvert vandområdedistrikt udpeges en ansvarlig myndighed. Forslaget fastlægger, at miljøministeren er vandplanlægningsmyndighed for samtlige vandområdedistrikter i Danmark, jf. § 3, og præciserer, at vandplanlægningsmyndigheden har ansvaret for at gennemføre vandplanlægningen. Bestemmelsen svarer til miljømålslovens § 2, stk. 3.

Til § 4

Danmarks landareal er efter miljømålslovens § 2, stk. 1, opdelt i fire vandområdedistrikter, henholdsvis 1) Vandområdedistrikt Jylland og Fyn, 2) Vandområdedistrikt Sjælland, 3) Vandområdedistrikt Bornholm og 4) Internationalt vandområdedistrikt. Vandområdedistrikt Jylland og Fyn, Vandområdedistrikt Sjælland og Vandområdedistrikt Bornholm er i henholdsvis Storebælt og Østersøen adskilt af internationalt farvand, som er uden for direktivets og dermed også lovens anvendelsesområde. Dette fremgår af lovens bilag 1.

For to vandområdedistrikter, Bornholm og det internationale vandområdedistrikt ved den dansk-tyske grænse, er hovedvandoplandet lig med vandområdedistriktet. De to øvrige vandområdedistrikter, Jylland/Fyn med øer og Sjælland/Lolland-Falster, består af flere hovedvandoplande.

Forslaget fastsætter som i den nugældende miljømålslov, at Danmark er opdelt i vandområdedistrikter. I overensstemmelse med den praksis, der har været i forbindelse med udarbejdelse af de første vandplaner, foreslås det, at vandområdedistrikterne er opdelt i hovedvandoplande.

Det foreslås, at miljøministeren bemyndiges til i en bekendtgørelse at fastsætte regler om den nærmere afgrænsning af vandområdedistrikter og hovedvandoplande. Det er hensigten, at den nuværende opdeling vil blive opretholdt.

Til § 5

Efter vandrammedirektivets artikel 3, stk. 3, skal medlemslandene sikre, at et vandløbsopland, der dækker mere end én medlemsstats område, udpeges som internationalt vandområdedistrikt. Bestemmelsen afløser miljømålslovens § 2, stk. 2.

Bestemmelsen fastsætter, at oplandet til grænsevandløbene ved den dansk-tyske grænse er et internationalt vandområdedistrikt. Det drejer sig om oplandet til følgende vandløb: Vidå, Kruså, Meden Å og Jardelund Grøft. Inden for det internationale vandområdedistrikt samarbejder de danske og de tyske myndigheder om udarbejdelse af vandområdeplaner.

Til kapitel 3

Til § 6

Bestemmelsen viderefører i hovedtræk miljømålslovens §§ 5, nr. 1 og 6.

Til stk. 1.

Det foreslås, at miljøministeren skal sikre, at der for hvert vandområdedistrikt foreligger en basisanalyse bestående af 1) en analyse af vandområdedistriktets karakteristika, 2) en vurdering af menneskelige aktiviteterets indvirkning på overfladevandets og grundvandets tilstand og 3) en økonomisk analyse af vand anvendelsen.

Ad 1) Analyse af vandområdedistriktets karakteristika

Analysen af vandområdedistriktets karakteristika omfatter en karakterisering af vandforekomsterne. For overfladevandområder angives beliggenhed og afgrænsning, og de opdeles efter kategori (vandløb, sø, overgangsvand, kystvand eller kunstigt eller stærkt modificeret vandområde) og type (for kystvande f.eks. "beskyttet lavvandet kystvand"; "eksponeret lavvandet kystvand"; "skandinavisk kyst, eksponeret el. beskyttet, lavvandet"), idet dog kunstige og stærkt modificerede vandområder opdeles efter den kategori, som de ligner mest. Overfladevandområdenes typespecifikke referenceforhold (den i princippet uberørte tilstand) fastlægges.

For grundvandsforekomster angives beliggenhed og afgrænsning, og der oplyses bl.a. om de overliggende lag i det grundvandsdannende område, om geologiske og hydrogeologiske karakteristika, om tilknyttede terrestriske økosystemer og overfladevandområder som grundvandsforekomsten er dynamisk forbundet med, og om skøn over retning og omfang af vandudveksling mellem grundvandsforekomsten og overfladevandområder.

Ad 2) Vurdering af menneskelige aktiviteterets indvirkning på overfladevandets og grundvandets tilstand

Der foretages en vurdering af menneskelige aktiviteterets indvirkning på overfladevandets og grundvandets tilstand. Vurderingen omfatter identifikation af type og omfang af de faktiske og forudsigelige betydende menneskeskabte belastninger, som vandforekomsterne kan blive udsat for. Det kan f.eks. være påvirkning med næringsstoffer og miljøfarlige forurenende stoffer fra punktkilder og diffuse kilder, vandindvinding, dræning og morfologiske forandringer f.eks. i forbindelse med anlægsarbejder.

Der foretages endvidere en vurdering af, hvor påvirkelige overfladevandområdenes tilstand er over for belastningerne, og på den baggrund og på baggrund af ovennævnte identifikation af belastninger foretages en vurdering af risikoen for, at miljømålene ikke kan opfyldes. For grundvand skal de grundvandsforekomster identificeres, for hvilke der bør fastsættes mindre strenge mål, f.eks. hvis de er så forurenede, at det ikke er gennemførligt, eller det er uforholdsmæssigt dyrt at opnå god kemisk tilstand for grundvand.

Vurderingerne indgår i grundlaget for tilrettelæggelse af overvågningsprogrammer og indsatsprogrammer.

Ad 3) Økonomisk analyse af vandanvendelsen

Der foretages en generel økonomisk analyse af vandanvendelsen i vandområdedistriktet, jf. bilag III i vandrammedirektivet. Dette omfatter økonomien ved de forskellige væsentlige vandanvendelser i vandområdedistriktet. Særligt skal der for tjenesteydelser vedrørende vand (i vandrammedirektivet betegnet forsyningspligtigheder), der omfatter vandforsyning og spildevandshåndtering, redegøres for omkostningsdækning ved ydelserne. Analysen skal danne grundlag for senere økonomiske vurderinger af tiltag i forbindelse med indsatsprogrammerne.

Til stk. 2.

Det foreslås, at basisanalysen om nødvendigt revideres og ajourføres senest 22. december 2013 og derefter hvert 6. år.

Til stk. 3.

Det foreslås, at miljøministeren skal fastsætte nærmere regler om basisanalysens indhold og form.

Til kapitel 4

Miljømål

Til § 7

De foreslåede bestemmelser i dette kapitel og kapitel 5 om beskyttede områder har til formål at gennemføre vandrammedirektivets artikel 4. Direktivets bestemmelser i artikel 4, stk. 1, om generelle miljømål gælder ved fastsættelsen af de indsatsprogrammer, der er angivet i vandområdeplanerne.

De foreslåede bestemmelser om miljømål skal således ses i tæt sammenhæng med lovforslagets kapitel 6, Indsatsprogram, som også bidrager til gennemførelsen af dele af artikel 4.

De foreslåede bestemmelser indeholder regler for miljøministerens fastsættelse af konkrete miljømål for de enkelte overfladevandområder og grundvandsforekomster, som gælder ved iværksættelsen af indsatsen efter § 19.

Til stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse er ny. Bestemmelsen erstatter miljømålslovens § 10.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at konkrete miljømål fremover fastsættes af miljøministeren ved udstedelse af en bekendtgørelse. Vandområdeplanen for 2. og senere planperioder vil alene indeholde oplysninger om disse miljømål. Der henvises til bemærkningerne til § 26 om vandområdeplanens indhold.

Miljømålene skal fastlægges i overensstemmelse med reglerne om miljømål i dette kapitel og i kapitel 5 om beskyttede områder, og de nærmere regler om miljømål, som ministeren skal fastsætte efter den foreslåede § 8. Når der fastsættes miljømål, skal der tages hensyn til vandområdedistriktet i dets helhed.

Til stk. 2

Ad nr. 1. De foreslåede bestemmelser gennemfører dele af direktivets artikel 4, stk. 1, a, i, artikel 4, stk. 1, b, i, og artikel 4, stk. 1, b, ii. Den foreslåede bestemmelse fastsætter som generelt miljømål, at forringelse af tilstanden af alle overfladevandområder skal forebygges, at forringelse af tilstanden af alle grundvandsforekomster skal forebygges, og at balancen mellem indvinding og grundvandsdannelse skal sikres.

Bestemmelserne afløser miljømålslovens § 11, stk. 1. § 11, stk. 2 videreføres i regler efter den foreslåede § 20, stk. 5 i kapitel 6.

Bestemmelsen gælder for alle vandforekomster, men har særlig betydning, hvor tilstanden er bedre end god, idet der så skal træffes foranstaltninger med henblik på at sikre denne bedre tilstand.

Bestemmelsen svarer til de principper, der ligger til grund for de eksisterende danske miljøregler, som har til formål at forebygge forurening, og hvor det er et princip, at der ikke »fyldes op« til bestemte grænser, men at forureningen begrænses mest muligt.

Ad nr. 2 Den foreslåede bestemmelse gennemfører dele af vandrammedirektivets artikel 4, stk. 1, a, ii, og af artikel 1, stk. 1 b, ii.

Bestemmelsen svarer til miljømålslovens § 12, idet bestemmelsen dog er tilpasset direktivets ordlyd. Udtrykket "alt grundvand og overfladevand" er således ændret til "alle overfladevandområder og alle grundvandsforekomster".

Med hjemmel i den foreslåede § 8, vil der blive fastsat regler om, hvad der forstås ved "god" tilstand. Der henvises til bemærkningerne til § 8.

Ad nr. 3

Den foreslåede bestemmelse gennemfører dele af vandrammedirektivets artikel 4, stk. 1 a, iii.

Den foreslåede bestemmelse erstatter miljømålslovens § 15, stk. 4.

Den foreslåede bestemmelse fastsætter, at det generelle miljømål for overfladevandområder udpeget som kunstige eller stærkt modificerede efter lovforslagets § 9 er godt økologisk potentiale og god kemisk tilstand. Kun de områder, som opfylder betingelserne i § 9, kan udpeges og dermed blive omfattet af bestemmelsen i nr. 3.

Med hjemmel i den foreslåede § 8, vil der blive fastsat regler om, hvad der forstås ved "Godt økologisk potentiale" og "god kemisk tilstand".

Der henvises til bemærkningerne til § 8.

Derudover gælder det også for kunstige og stærkt modificerede overfladevandområder, at forringelser i tilstanden skal forebygges, jf. lovforslagets § 7, stk. 2, nr. 1.

Ad nr. 4

Den foreslåede bestemmelse gennemfører dele af vandrammedirektivets artikel 4, stk. 1, a, iv, og stk. 1, b, i og iii.

Bestemmelsen fastsætter for overfladevand, at indsatsprogrammet skal fastlægges med henblik på, at forurening med prioriterede stoffer skal reduceres progressivt. Herved forstås, at koncentrationen af hvert enkelt prioriteret stof i de enkelte overfladevandområder vedvarende skal nedbringes, indtil miljøkvalitetskravet for stoffet er overholdt. For prioriterede farlige stoffer, der er en delmængde af de prioriterede stoffer, fastsætter bestemmelsen yderligere, at udledninger, emissioner og tab skal standses eller udfases. For prioriterede farlige stoffer er målet således på sigt et ophør af enhver tilførsel af stofferne til overfladevandområderne.

For grundvand fastsætter bestemmelsen, at enhver væsentlig og vedvarende opadgående tendens i koncentrationen af et hvilket som helst forurenende stof i grundvandet, som hidrører fra menneskelig aktivitet, skal vendes. Stigende koncentration af ethvert forurenende stof skal således afløses af en faldende stofkoncentration, hvis stigningen i øvrigt er væsentlig og vedvarende. Nærmere regler om fastlæggelse af udgangspunkt, identifikation og vending af væsentlige og vedvarende opadgående tendenser i koncentrationerne af forurenende stoffer i grundvand er fastsat i kapitel 6 i bekendtgørelse nr. 1433 af 6. juni 2009 om fastsættelse af miljømål for vandløb, søer, kystvande, overgangsvande og grundvand, som er udstedt med hjemmel i miljømålslovens § 21. Bestemmelserne vil blive erstattet af regler udstedt med hjemmel i den foreslåede § 8. Der henvises til bemærkningerne til § 8.

Til stk. 3 og 4

De foreslåede bestemmelser i stk. 3 og 4 erstatter miljømålslovens § 20.

Til stk. 3

Et eksempel på strengere krav i medfør af anden lovgivning kan være en kystvandslokalitet, der er udlagt til badestrand, jf. bekendtgørelse nr. 939 af 18. september 2012 om badevand og badeområder. Her vil både krav til god tilstand af overfladevand og krav til badevandskvalitet være gældende.

Til stk. 4

Kortere tidsfrister vil sige frister, der ligger før den 22. december 2015. For Et eksempel er fristen for opfyldelse af målene i byspildevandsdirektivet inden 2006.

Til § 8

Den foreslåede bestemmelse indeholder hjemmel til at fastsætte nærmere regler, som gennemfører krav i vandrammedirektivet og anden EU-lovgivning om klassifikation af miljøtilstand i vandforekomsterne og konkretisering af miljømål.

Bestemmelsen erstatter miljømålslovens § 21. Det foreslås dog, at ministeren får en mere generel bemyndigelse til at gennemføre EU-regulering, som vedrører beskyttelse af overfladevand og grundvand.

Miljømålet "god overfladevandstilstand" indebærer, at der opnås god økologisk tilstand og god kemisk tilstand i overfladevandområdet, jf. § 2. For kunstige og stærkt modificerede vandområder er miljømålet godt økologisk potentiale og god kemisk tilstand. Målet god kemisk tilstand er defineret i § 2.

Økologisk tilstand i overfladevand klassificeres ifølge vandrammedirektivet som værende høj, god, moderat, ringe eller dårlig. For kunstige og stærkt modificerede vandområder klassificeres det økologiske potentiale som værende maksimalt, godt, moderat, ringe eller dårligt. Direktivets bilag V indeholder normgivende definitioner af, hvad der for de forskellige kategorier af overfladevand (vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og kunstige og stærkt modificerede vandområder) forstås ved disse kvalitetsklasser. Dermed defineres også målene "god økologisk tilstand" og "godt økologisk potentiale". Den foreslåede bestemmelse vil blive anvendt til at gennemføre de normgivende definitioner.

EU-kommissionen har med beslutning om interkalibreringsresultater (2008/915/EF) for en række biologiske kvalitetselementer (f.eks. bunddyr i vandløb, algebiomasse i søer, dybdegrænse for ålegræs i kystvande) fastsat konkrete værdier for bl.a. den nedre grænse for god økologisk tilstand i forskellige kategorier og typer af overfladevand. Dermed konkretiseres målet "god økologisk tilstand". Beslutningen vil blive erstattet af en ny beslutning, som ventes vedtaget i efteråret 2013, og som fastsætter konkrete værdier for et yderligere antal biologiske kvalitetselementer. Disse værdier vil konkretisere målet yderligere. Den foreslåede bestemmelse vil blive anvendt til at gennemføre beslutningen.

Miljømålet "god grundvandstilstand" indebærer, at der opnås god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand i grundvandsforekomsten, jf. § 2. Vandrammedirektivets bilag V definerer nærmere, hvad der forstås ved god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand for grundvand. Den foreslåede bestemmelse vil blive anvendt til at gennemføre disse definitioner.

For grundvand skal endvidere enhver væsentlig og vedvarende opadgående tendens i koncentrationen af et hvilket som helst forurenende stof hidrørende fra menneskelig aktivitet vendes med henblik på at nedbringe forureningen, jf. § 7, stk. 2, nr. 4. Den foreslåede bestemmelse vil blive anvendt til at fastlægge nærmere regler om fastlæggelse af udgangspunkt, identifikation og vending af sådanne opadgående tendenser.

Bekendtgørelse nr. 1433 af 6. december 2009 om fastsættelse af miljømål for vandløb, søer, kystvande, overgangsvande og grundvand indeholder nærmere regler om målfastsættelsen i første planperiode.

Til § 9

Til stk. 1

Bestemmelsen har til formål at gennemføre direktivets artikel 4, stk. 3, som fastlægger, hvornår medlemsstaterne kan udpege et overfladevandområde som kunstigt eller stærkt modificeret.

Den foreslåede bestemmelse erstatter med mindre præciseringer miljømålslovens § 15. Dog er bestemmelsen udformet mere direktivnært med henblik på at undgå fortolkningstvivel.

Udpegning efter vandrammedirektivet og den foreslåede bestemmelse forudsætter, at de ændringer af områdets hydromorfologiske karakteristika, som er nødvendige for at opnå god økologisk tilstand, ville have betydelige negative indvirkninger på miljøet generelt, sejlads, herunder havnefaciliteter, eller rekreative aktiviteter, aktiviteter, der er årsag til oplagring af vand,

vandregulering, beskyttelse mod oversvømmelse eller dræning eller andre lige så vigtige, bæredygtige menneskelige udviklingsaktiviteter. Det forudsættes endvidere, at de formål, der tilsigtes ved de modificerede karakteristika i vandområdet, ikke med rimelighed på grund af tekniske vanskeligheder eller uforholdsmæssigt store omkostninger kan opnås med andre midler, som miljømæssigt er en bedre løsning. Det forudsættes desuden, at udpegningen ikke strider mod andre EU-forpligtelser, f.eks. hensynet til Natura 2000-områder.

Begrebet "stærkt modificeret vandområde" er defineret i vandrammedirektivets artikel 2, nr. 9, som "forekomst af overfladevand, der som et resultat af fysiske ændringer som følge af menneskelig aktivitet i væsentlig grad har ændret karakter som angivet af medlemsstaten i henhold til direktivets bestemmelser.

Efter vandrammedirektivets artikel 2, nr. 8, defineres et "kunstigt vandområde" som "forekomst af overfladevand skabt ved menneskelig aktivitet".

Begrebet kunstigt eller stærkt modificeret overfladevandområde er introduceret i direktivet i erkendelse af, at mange overfladevandområder har væsentlige menneskeskabte ændringer i de fysiske forhold, som kan betyde, at disse overfladevandområder ikke vil kunne opfylde de generelle miljømål om god tilstand, uden at en genopretning til opfyldelse af miljømålet kan have en betydelig negativ indvirkning på netop den anvendelse, som de fysiske ændringer skal tilgodese. Hvis opfyldelse af de generelle miljømål vil have en betydelig negativ indvirkning på de i lovforslagets § 9, stk. 1, nr. 1, litra a-e, nævnte forhold, kan sådanne overfladevandområder udpeges som kunstige eller stærkt modificerede overfladevandområder. Det er herved efter direktivet en betingelse, at de nævnte anvendelser ikke vil kunne tilgodeses samtidig med opfyldelsen af det generelle miljømål, og at de nyttige mål, der tilsigtes ved de kunstige eller stærkt modificerede karakteristika af overfladevandområdet, ikke med rimelighed på grund af tekniske eller uforholdsmæssigt store omkostninger kan opnås med andre midler, som miljømæssigt er en væsentlig bedre løsning.

Det er alene de overfladevandområder, hvis fysiske forhold er ændrede, der kan udpeges som stærkt modificerede. Eksempelvis vil en vandløbsstrækning uden ændrede fysiske forhold, der ligger opstrøms eller nedstrøms en vandløbsstrækning, der er udpeget som stærkt modificeret vandområde, ikke kunne udpeges som stærkt modificeret. Hvis sådanne strækninger ikke forudsættes at opfylde miljømålet, vil disse opstrøms liggende strækninger dog som udgangspunkt skulle have fastlagt et mindre strengt miljømål i henhold til § 11. Det er således kun den delstrækning af vandløb, der er direkte påvirket af f.eks. en opstemning, som kan udpeges som kunstigt eller stærkt modificeret. Da der også er en række betingelser, der skal være opfyldt for at anvende undtagelsesbestemmelsen i § 11, vil den beskrevne situation, hvor der er konsekvenser for andre vandområder ved at udpege et konkret overfladevandområde som kunstigt eller stærkt modificeret, betyde, at en endelig fastsættelse af miljømålene for hvert af disse overfladevandområder forudsætter en vurdering efter både § 9 og § 11.

Hvis der kan opnås en god tilstand, uden at dette vil have en betydelig negativ indvirkning på et af de nævnte nyttige formål, kan vandområdet ikke udpeges som stærkt modificeret. Det indebærer for eksempel, at det forhold, at der sker landbrugsmæssig dræning til et vandløb, ikke i sig selv medfører, at vandløbet kan udpeges som stærkt modificeret. Dette forudsætter en konkret vurdering og begrundelse i overensstemmelse med betingelserne i lovforslagets 9.

Karakteriseringen af vandområder som "kunstige" beror på en konkret vurdering af, om der er tale om en forekomst af overfladevand skabt ved menneskelig aktivitet. Efter Naturstyrelsens praksis foretages bedømmelsen heraf bl.a. på baggrund af historisk kortmateriale for vandløbet. Der anvendes som udgangspunkt for vurderingen kort fra 1870, jf. Retningslinjer for udarbejdelse af indsatsprogrammer opdateret maj 2012, s. 27. Anden dokumentation kan også inddrages i vurderingen.

Udpegningen som kunstige eller stærkt modificerede vandområder og begrundelsen herfor revideres mindst hvert sjette år. Revisionen vil blandt andet kunne baseres på oplysninger tilvejebragt i den forudgående planperiode.

Ad nr. 2

Overfladevandområder kan kun udpeges som kunstige eller stærkt modificerede i tilfælde, hvor de nyttige mål, der tilsigtes ved den kunstige eller modificerede udformning af overfladevandområdet, ikke med rimelighed på grund af tekniske vanskeligheder eller uforholdsmæssigt store omkostninger kan opnås med andre midler, som miljømæssigt er en væsentlig bedre løsning.

Til stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse svarer til vandrammedirektivets artikel 4, stk. 8, og miljømålslovens § 15, stk. 3.

Overfladevandområder kan ikke udpeges som kunstige eller stærkt modificerede, hvis dette vedvarende udelukker eller hindrer opfyldelse af konkrete miljømål i andre forekomster af vand inden for vandområdedistriktet.

Til § 10

Den foreslåede bestemmelse gennemfører direktivets artikel 4, stk. 4, som fastlægger, under hvilke betingelser medlemsstaterne kan forlænge de frister, som er fastsat i artikel 4, stk. 1, med henblik på en gradvis opfyldelse af målene.

Bestemmelsen erstatter miljømålslovens § 19. Bestemmelsen er omformuleret under hensyn til, at den nu vedrører fristen for planlægningen for 2. og senere planperioder.

Til stk. 1

Bestemmelsen giver mulighed for undtagelse fra miljømål om at opnå god tilstand henholdsvis godt økologisk potentiale og god kemisk tilstand inden den 22. december 2015.

Til stk. 2

En fristforlængelse kan blive aktuel i situationer, hvor det ønskes at fordele iværksættelsen af foranstaltninger over flere planperioder. Det kan enten være fordi, der er behov for så store forbedringer, at de af tekniske årsager kun kan gennemføres i faser, der overskrider tidsplanen, eller fordi der vil være uforholdsmæssigt store omkostninger forbundet med færdiggørelse af forbedringerne inden for tidsplanen eller en kombination af disse grunde.

En anden grund til at forlænge tidsfristen kan være situationer, hvor den forbedrende virkning af de iværksatte foranstaltninger ikke kan nå at indtræde inden for den aktuelle planperiode eller efterfølgende planperioder.

Til stk. 3

Der kan højst ske fristforlængelse til to revisioner af vandområdeplanen svarende til 12 år, dvs. højst til 2027. Naturlige forhold kan dog begrunde yderligere fristforlængelse. For eksempel kan udbredelse af naturlige vegetationer som ålegræs tage længere tid og nødvendiggøre yderligere udsættelse.

Til stk. 4

Fristforlængelse forudsætter, at der ikke dermed sker yderligere forringelse af overfladevandområdets eller grundvandsforekomstens (den pågældende vandforekomsts) tilstand.

Det skal også sikres, at forlængelsen af fristen ikke vedvarende udelukker eller hindrer opfyldelse af konkrete miljømål i andre vandforekomster inden for vandområdedistriktet, jf. direktivets artikel 4, stk. 8.

Begrundelsen for fristforlængelsen skal offentliggøres efter reglerne i § 15.

Til § 11

Den foreslåede bestemmelse gennemfører direktivets artikel 4, stk. 5, som fastlægger, under hvilke betingelser medlemsstaterne kan fastsætte mindre strenge miljømål end krævet i henhold til direktivets artikel 4, stk. 1. Bestemmelsen erstatter miljømålslovens § 16.

Til stk. 1

Efter bestemmelsen kan miljøministeren fastsætte mindre strenge miljømål end god tilstand henholdsvis godt økologisk potentiale og god kemisk tilstand, hvis en vandforekomst er påvirket af menneskelig aktivitet som fastslået i overensstemmelse med basisanalysen, eller vandforekomstens naturlige betingelser er sådanne, at opfyldelse af de generelle miljømål er umulig eller forbundet med uforholdsmæssigt store omkostninger. Betingelserne i stk. 2-4 skal dog iagttages, jf. nedenfor, ligesom fastsættelsen ikke må stride mod eventuelle strengere miljømål, f.eks. for beskyttede områder.

Der kan være tale om aktiviteter, der efter deres ophør stadig giver anledning til påvirkning af vandmiljøet eller eksisterende aktiviteter, der påvirker vandmiljøet.

Et konkret eksempel er, at hvis en opstemning på et vandløb hindrer fiskepassage til opstrøms liggende strækninger, og dette ikke forudsættes afhjulpet, så vil disse opstrøms strækninger ikke skulle udpeges som stærkt modificerede, men derimod kan der – forudsat betingelserne efter en konkret vurdering er opfyldt – fastsættes mindre strenge miljømål, jf. dog bemærkningerne til § 9. Et andet eksempel er den fysiske påvirkning på plante- eller dyreliv, som en rekreativ udnyttelse af vandforekomsten medfører, og som accepteres af hensyn til denne udnyttelse.

Ved fastsættelse af et mindre strengt miljømål angives, hvilke specifikke fravigelser fra målet om god tilstand henholdsvis målet om godt økologisk potentiale og god kemisk tilstand, som gælder i forhold til de enkelte kvalitetselementer i et nærmere afgrænset område.

Fastsættelse af mindre strenge mål vil bl.a. kunne være relevant som konsekvens af beslutninger efter regler udstedt med hjemmel i § 13.

Til stk. 2

Bestemmelsen betyder, at der ved fastsættelsen af mindre strenge miljømål ud over de miljømæssige forhold også skal ske en afvejning af socioøkonomiske behov.

Til stk. 3 og 4

Ved fastsættelse af mindre strenge miljømål forudsættes det, at der træffes foranstaltninger til at sikre, at der for overfladevand opnås den bedst mulige økologiske og kemiske tilstand, og for grundvand, at dets gode tilstand ændres mindst muligt i betragtning af de indvirkninger, der ikke med rimelighed kunne være undgået på grund af de menneskelige aktiviteter eller forureningens karakter. Endvidere skal det sikres, at der ikke sker en yderligere forværring af tilstanden for den berørte vandforekomst.

Fastsættelse af mindre strenge mål kan ikke ske, hvis dette vedvarende udelukker eller hindrer opfyldelse af de konkrete miljømål i andre forekomster af vand inden for vandområdedistriktet.

Til § 12

Bestemmelsen erstatter miljømålslovens § 18, hvorefter der for bestemte vandforekomster kan fastsættes strengere mål end god overfladevandstilstand.

Et strengere mål end god økologisk tilstand indebærer efter vandrammedirektivet, at der fastsættes høj tilstand. Denne tilstand er kendetegnet ved, at der ikke er nogen eller kun meget ubetydelige menneskeskabte ændringer i værdierne for de fysisk-kemiske og hydro-morfologiske kvalitetselementer for den pågældende type af overfladevandområder. Værdierne for de biologiske kvalitetselementer for et overfladevandområde svarer til, hvad der er normalt gælder for den pågældende type under uberørte forhold, og der er ingen eller kun meget ubetydelige tegn på ændring, jf. vandrammedirektivets bilag V, afsnit 1.2.

Det følger af lovforslagets § 7, stk. 2, nr. 1, at de konkrete miljømål skal fastlægges med henblik på, at tilstanden i en vandforekomst ikke forringes, og i de tilfælde, hvor tilstanden er bedre end god, skal miljømålet fastsættes i overensstemmelse hermed, medmindre der dispenseres herfra efter regler fastsat i overensstemmelse med lovforslagets § 13. Ligeledes følger det af lovforslagets § 7, stk.3, at strengere miljømål, der er fastsat i medfør af anden lovgivning, går forud for denne lovs generelle miljømål om god tilstand.

For andre vandforekomster, hvor der er et ønske om et strengere miljømål for at kunne tilgodese specifikke interesser, giver den foreslåede § 12 hjemmel til at fastsætte sådanne mål.

Til stk. 2

Hvis det overvejes at fastsætte et strengere miljømål, skal der foretages en samlet afvejning af de samfundsmæssige interesser. Der skal således ske en samlet afvejning af hensynene til at opnå og beskytte høj tilstand i et givent overfladevandområde med en helt særlig naturværdi over for samfundsmæssige interesser, herunder ulemper for skibs- og luftfarten, kystsikkerhed, en

hensigtsmæssig byudvikling, infrastrukturanlæg, forsyningsinteresser som f. eks. vandforsyningsinteresser, råstofinteresser og erhvervsinteresser som f. eks. fiskerimæssige interesser, jord- og skovbrugsmæssige interesser mv.

Hvis der er tale om vandforekomster, som allerede har høj tilstand, må der ikke ske forringelse heraf, jf. bemærkninger til stk. 1.

Til § 13

Det foreslås, at miljøministeren i regler udstedt med hjemmel i § 7, stk. 1, kan fastsætte, at nye ændringer af et overfladevandområdes fysiske karakteristika, forandringer i en grundvandsforekomsts niveau eller nye bæredygtige menneskelige udviklingsaktiviteter under nærmere angivne betingelser kan begrunde, at de fastsatte miljømål ikke opfyldes. På tilsvarende måde foreslås, at der i den forbindelse kan dispenseres fra indsatsprogrammet. Der henvises til lovforslagets § 20, stk. 5 og de specielle bemærkninger hertil.

Reglerne vil skulle sikre overholdelse af følgende betingelserne i vandrammedirektivets artikel 4, stk. 7:

Efter vandrammedirektivets artikel 7, 1. pind, kan nye ændringer af et overfladevandområdes fysiske karakteristika (udformning) eller forandringer i en grundvandsforekomsts niveau begrunde manglende opnåelse af god grundvandstilstand, god økologisk tilstand eller, hvor det er relevant, godt økologisk potentiale, eller begrunde manglende forebyggelse af forringelse af et overfladevandområdes eller en grundvandsforekomsts tilstand, hvis

- 1) der tages alle praktiske gennemførlige skridt for at mindske den skadelige indvirkning på vandforekomstens tilstand mest muligt,
- 2) ændringerne eller forandringerne er begrundet i væsentlige samfundsinteresser, eller nyttevirkningerne for miljøet og samfundet ved opnåelse af miljømålene er mindre end de nyttevirkninger, der følger af de nye ændringer eller forandringer, for befolkningens sundhed, opretholdelsen af menneskers sikkerhed og en bæredygtig udvikling, og
- 3) de nyttige formål, der tilsigtes ved de nye ændringer eller forandringer af vandforekomsten, på grund af tekniske vanskeligheder eller uforholdsmæssigt store omkostninger ikke kan opnås med andre midler, som miljømæssigt er en væsentlig bedre løsning.

Nye ændringer/forandringer af en vandforekomst kan f.eks. skyldes infrastrukturanlæg, forsyningsanlæg eller andre anlægsaktiviteter.

Efter vandrammedirektivets artikel 7, 2. pind, kan nye bæredygtige menneskelige udviklingsaktiviteter desuden begrunde manglende forebyggelse af et overfladevandområdes forringelse fra høj tilstand til god tilstand, hvis ovennævnte betingelser i nr. 1-3 er opfyldt. Formålet er at tilgodese et behov for at muliggøre bæredygtige udviklingsaktiviteter i visse uberørte vandområder, hvor kravet om ikke at forringe tilstanden, jf. den foreslåede § 7, stk. 2, nr. 1, ville forhindre etableringen af sådanne udviklingsaktiviteter.

Nye ændringer/forandringer henholdsvis udviklingsaktiviteter som nævnt ovenfor må ikke vedvarende udelukke eller hindre opfyldelse af konkrete miljømål i andre

vandforekomster inden for vandområdedistriktet, jf. vandrammedirektivets artikel 4, stk. 8.

Det er desuden en forudsætning, at der ikke er andre hensyn, f.eks. til beskyttede områder, som taler imod de pågældende nye aktiviteter.

Bemyndigelsesbestemmelsen skal bl.a. anvendes til at fastsætte regler om administration i forhold til sager, hvor der efter anden lovgivning ønskes at give tilladelse til nye aktiviteter m.v., som har betydning for opfyldelsen af konkrete miljømål for en eller flere vandforekomster. Det er i den forbindelse hensigten at fastsætte regler om, at myndigheder forud for meddelelse af tilladelser efter anden lovgivning til aktiviteter m.v., som betyder, at konkrete miljømål ikke kan opfyldes, skal anmode om og afvente miljøministerens dispensation fra de konkrete miljømål, før tilladelsen til aktiviteten m.v. kan gives.

Det er ikke et krav, at der forud for miljøministerens beslutninger om dispensation skal ske offentlig høring. Dette skyldes, at der ikke er tale om at ændre allerede fastlagte miljømål, men om accept af misligholdelse. Miljøministerens dispensationer skal dog ved lejlighed indarbejdes i bekendtgørelsen om konkrete miljømål, jf. lovforslagets § 7, stk. 1. I den forbindelse skal udkastet til ændringsbekendtgørelse, der sendes i offentlig høring, ledsages af oplysninger om og begrundelser for de meddelte dispensationer, jf. lovforslagets § 15, stk. 1. Disse oplysninger om og begrundelser for ministerens anvendelse af dispensationer skal desuden indarbejdes i førstkommande revision af vandområdeplanen, jf. lovforslagets § 15, stk. 2.

Bestemmelsen erstatter miljømålslovens § 17.

Til § 14

Det foreslås at give miljøministeren bemyndigelse til inden for et overfladevandområde om nødvendigt at udlægge nærmere afgrænsede aktivitetszoner, hvori miljømålet ikke kan opfyldes på de betingelser, der fastsættes i nr. 1-3.

Bestemmelsen retter sig alene mod aktiviteter i tilknytning til havne, sejlrender, slusefjorde og klappladser, og forudsættes alene at blive anvendt, hvis det er nødvendigt, som følge af aktiviteterne miljøpåvirkning.

Til § 15

Hvis regler efter § 7, stk. 1, indebærer anvendelse af lovens bestemmelser om udpegning af kunstige og stærkt modificerede områder, fastsættelse af længere tidsfrister for målopfyldelse, fastsættelse af mindre strenge miljømål eller anvendelse af regler efter § 13 i forbindelse med nye aktiviteter mv. skal udkastet ledsages af oplysninger om og begrundelser for de tilfælde, hvor disse undtagelser er anvendt.

De nævnte oplysninger og begrundelser for anvendelse af lovens §§ 9-11 og regler udstedt med hjemmel i § 13 skal desuden indarbejdes i førstkommande revision af vandområdeplanen, jf. § 27, stk. 1.

Til kapitel 5

Til § 16

Bestemmelsen gennemfører vandrammedirektivets art. 6 og er ny. Det foreslås, at miljøministeren pålægges en pligt til for hvert vandområdedistrikt at oprette et eller flere registre for beskyttede områder. De beskyttede områder udgøres af områder, som er udpeget af hensyn til beskyttelsen af områdernes overfladevand og grundvand eller bevaringen af levesteder og dyre- og plantearter, der er direkte afhængige af vand, og som kræver særlig beskyttelse i henhold til EU-regulering.

Det foreslås endvidere, at miljøministeren pålægges en pligt til løbende at gennemgå og ajourføre registrene.

Til nr. 1

Drikkevandsforekomster udpeges i dag efter miljømålslovens § 8 og drikkevandsressourcer efter § 8 a samt lov nr. 571 af 9. juni 2006 om ændring af planloven og regler udstedt i medfør heraf. Det foreslås at forpligtelsen videreføres i vandforsyningsloven.

Til nr. 2

Skaldyrvande udpeges i dag efter miljømålslovens § 9, der videreføres i nærværende lovforslags § 17. Ministeren har efter bestemmelsen pligt til at udpege skaldyrvande til gennemførelse af skaldyrdirektivet og vandrammedirektivet.

Til nr. 3

Områder udpeges som badeområder i kommuneplanen, jf. bekendtgørelse nr. 939 af 18. september 2012 om badevand og badeområder i medfør af lov om miljøbeskyttelse.

Til nr. 4

Natura 2000- områder (fuglebeskyttelsesområder og habitatområder) udpeges ved bekendtgørelse i henhold til miljømålslovens § 36. Den gældende udpegning fremgår af bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter med senere ændringer (habitatbekendtgørelsen).

Til nr. 5

Nitratdirektivet 91/676/EØF er gennemført således, at der i hele Danmark skal anvendes de reguleringer, der ifølge direktivet skal anvendes i udpegede nitratfølsomme områder. Efter direktivets artikel 5 er medlemsstaterne fritaget for pligten til at kortlægge specifikke sårbare zoner, hvis de udarbejder og anvender de i artikel 5 omhandlede handlingsprogrammer i overensstemmelse med dette direktiv på hele deres nationale område. Denne undtagelse har Danmark meddelt Kommissionen vil blive udnyttet, og nitratdirektivets krav gælder således i hele Danmark.

Byspildevandsdirektivet (91/271/EØF) er gennemført således, at der for hele Danmark skal anvendes de reguleringer, der ifølge direktivet skal anvendes i udpegede næringsstoffølsomme overfladevandområder.

Til § 17

Bestemmelsen gennemfører vandrammedirektivets artikel 7 og viderefører miljømålslovens § 13.

Bestemmelsen omfatter enhver beskyttet drikkevandsforekomst, der er udpeget i medfør af vandforsyningslovens regler. Forekomsterne vil oftest udgøres af et eller flere grundvandsmagasiner.

Den beskyttede drikkevandsforekomst skal have en sådan mængde og kvalitet, at miljømålet, som fastsættes i medfør af dette lovforslags § 7, stk. 2, nr. 3, kan opfyldes. Bestemmelsen indebærer, at der herudover skal fastsættes et miljømål, der knytter sig til kravene for drikkevandskvalitet, idet der skal tages hensyn til den anvendte vandbehandlingsordning og tilstræbes en reduktion af omfanget af eventuel rensning. Kriterier for drikkevands kvalitet er fastsat i bekendtgørelse nr. 1024 af 31. oktober 2011 om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg i medfør af vandforsyningslovens regler.

Til § 18

Bestemmelsen gennemfører forpligtelser, der følger af vandrammedirektivet og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/113/EF af 12. december 2006 om kvalitetskrav til skaldyrvand (skaldyrdirektivet). Direktivet fastsætter en række krav i direktivets bilag I til vandkvalitet, krav til maksimalkoncentrationer af stoffer i skaldyr og krav til prøvetagning og kontrol i vandforekomster, hvori der produceres skaldyr.

Vandrammedirektivets artikel 22, stk. 2, ophæver skaldyrdirektivet den 22. december 2013.

Skaldyrvandedirektivet skal imidlertid som anden fællesskabslovgivning om beskyttelse af vand vurderes med henblik på at identificere bestemmelser, som fastlægger et højere beskyttelsesniveau end hvad, der følger af vandrammedirektivets bestemmelser. Det eksisterende beskyttelsesniveau for skaldyrvand opretholdes.

Skaldyrdirektivets bilag I omfatter selvstændige og supplerende foranstaltninger i forhold til vandrammedirektivets kvalitetselementer, f. eks. krav om kvalitetskrav til skaldyrkødet, og særlige overvågnings- og kontrolmetoder.

Vandrammedirektivet forpligter medlemsstaterne til, at

- 1) sikre fortsat beskyttelse af skaldyrvand i overensstemmelse med skaldyrvandedirektivet gennem vandplanlægningen, idet medlemsstaterne skal
- 2) inddrage informationer indsamlet i medfør af skaldyrvandedirektivet ved udarbejdelse af basisanalyserne til brug for de første vandområdeplaner,
- 3) oprette et register over alle områder, der er udpeget til beskyttelse af økonomisk vigtige akvatiske arter, som skaldyr må antages at være,
- 4) supplere overvågningsprogrammer med specifikationer om skaldyrvand, og

5) inddrage foranstaltninger for skaldyrvande fastsat i medfør af skaldyrvandedirektivet ved udarbejdelse af indsatsprogrammer.

Skaldyrvande er nærmere reguleret i bekendtgørelse nr. 38 af 19. januar 2011 om kvalitetskrav for skaldyrvande (skaldyrbekendtgørelsen), der er udstedt med hjemmel i § 21 i miljømålsloven.

Skaldyrdirektivet har til formål at beskytte og forbedre miljøet. Direktivet fastsætter krav om gennemførelse af konkrete foranstaltninger med henblik på at beskytte overfladevandområder, herunder skaldyrvande, mod forurening, idet det er nødvendigt at beskytte visse skaldyrbestande mod de forskellige skadelige konsekvenser af udledning af forurenede stoffer i havet.

Skaldyrdirektivet vedrører nærmere kvaliteten af skaldyrvande og finder anvendelse på kyst- og brakvand udpeget af medlemsstaterne som områder, der kræver beskyttelse eller forbedring for at gøre det muligt for skaldyr (bløddyr af muslingeklassen og snegleklassen) at leve og vokse deri, og for således at bidrage til, at skaldyrprodukter, som umiddelbart kan fortæres af mennesker, får en god kvalitet.

Ifølge skaldyrdirektivets artikel 5 skal direktivets krav være opfyldt senest 6 år efter den foretagne udpegning. Dette gælder også efter skaldyrdirektivets ophævelse, jf. vandrammedirektivets artikel 4, litra c. Vandrammedirektivets krav til overfladevandområdet skal være opfyldt senest den 22. december 2015.

Til stk. 2

Stk. 2 gennemfører skaldyrdirektivets artikel 3 og viderefører miljømålslovens § 21. Bestemmelsen bemyndiger miljøministeren til at fastsætte nærmere regler om kvaliteten af skaldyrvande. Udmøntningen af bemyndigelsen vil videreføre den gældende skaldyrbekendtgørelse.

Skaldyrvandedirektivet indeholder som ovenfor nævnt særlige krav til skaldyrvandes kvalitet samt særlige krav til kontrol og overvågning til skaldyrvande. Kvalitetskravene omfatter hovedsagelig krav til hygiejniske forhold og til vandets og skaldyrs indhold af nogle metaller og miljøfarlige stoffer. Disse kvalitetskrav og krav til maksimal koncentrationer af miljøfarlige stoffer er fastsat i skaldyrbekendtgørelsen.

Til stk. 3

Stk. 3 gennemfører skaldyrdirektivets artikel 4 og viderefører miljømålslovens § 9. Udpegningen skal ske i områder, hvorfra skaldyr (muslinger og snegle) skal kunne sendes direkte til konsum uden behandling. Formålet med udpegningen er at sikre en beskyttelse af disse områder og at der træffes de nødvendige foranstaltninger mod forurening, således at skaldyrene har en tilstrækkelig kvalitet til markedsføring.

Til stk. 4

Stk. 4 viderefører miljømålslovens § 9. Bestemmelsen indebærer, at udpegningen efter stk. 3 sker efter indstilling fra ministeren for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Modtager miljøministeren en indstilling om udpegning af et område til skaldyrvand sikrer ministeren at miljømålet og kvalitetskravene, jf. den foreslåede § 17, stk. 1 og 2, er overholdt, og i fastsætter i indsatsprogrammet foranstaltninger til beskyttelse af skaldyrvandet. Er miljømålet eller kvalitetskravene ikke

opfyldt, fastsætter miljøministeren bestemmelser om gennemførelse af foranstaltninger i indsatsprogrammet, jf. den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 18.

I overfladevandområder, der er udpeget som skaldyrvande, er det for de kvalitetskrav, der følger af vandrammedirektivet, muligt at anvende direktivets undtagelsesbestemmelser.

Efter skaldyrdirektivet er det muligt at ændre udpegningen af visse vandområder blandt andet på grund af forhold, der ikke var forudset på tidspunktet for udpegningen.

Miljømålet for et udpeget skaldyrområde skal være opnået seks år efter udpegningen.

Til kapitel 6

Bestemmelserne i §§ 19-24 gennemfører de forpligtelser, der følger af vandrammedirektivets artikel 11 samt dele af artikel 4 og har til formål at regulere fastsættelse af regler for indholdet af indsatsprogrammer.

Til § 19

Bestemmelsen gennemfører vandrammedirektivets artikel 11, stk. 1. Bestemmelsen erstatter miljømålslovens § 24.

Det foreslås, at ministeren bemyndiges til at udstede regler om fastlæggelse af indsatsprogrammet for hvert vanddistrikt. Med bestemmelsen fastsættes tillige, at basisanalysen, data fra overvågningsprogrammet samt anden relevant viden danner grundlaget for ministerens udnyttelse af bemyndigelsen. Det foreslås endvidere, at bestemmelsen præciserer, at indsatsprogrammet skal udarbejdes med henblik på at opfylde de miljømål, som er fastsat i kapitel 5 og regler udstedt i medfør heraf.

Bemyndigelsen udnyttes ved, at der bliver udstedt bekendtgørelser for de enkelte vandområdedistrikter, jf. dette lovforslags § 4.

Indsatsprogrammer skal være fastsat senest 22. december 2015, og de revideres og ajourføres mindst hvert 6. år, jf. lovforslagets § 22, stk. 1. Det foreslås med stk. 2, at ministeren bemyndiges til at udstede regler, der kan fastlægge delindsatsprogrammer inden for hvert vandområdedistrikt. Efter bestemmelsen er der således mulighed for at fastlægge foranstaltninger af en bestemt karakter eller for bestemte sammenhængende vandområder inden for vandområdedistrikter, der består af hovedvandoplande, som har særlige karakteristika eller behov for særlige foranstaltninger.

Bestemmelsen i stk. 3 gennemfører vandrammedirektivets artikel 11, stk. 8, hvorefter enhver ny eller revideret foranstaltning, der fastlægges i et indsatsprogram, skal være operationel inden for 3 år efter fastlæggelsen.

Til § 20

Bestemmelsen gennemfører vandrammedirektivets artikel 11, stk. 2, og er ny. Det foreslås, at bestemmelsens angivelse af vandrammedirektivets forpligtelser gennemføres så direktivnært som muligt. Indsatsprogrammer består af grundlæggende og de nødvendige supplerende foranstaltninger med henblik på opfyldelse af de konkrete miljømål.

Det foreslås, at bestemmelsen om indsatsprogrammer tillige angiver pligter for myndigheder og administrative bestemmelser med henblik på opfyldelse af miljømål.

Til stk. 2

Bestemmelsens stk. 2 gennemfører vandrammedirektivets artikel 11, stk. 3, litra a)-l), og er ny.

Efter vandrammedirektivet er grundlæggende foranstaltninger minimumskrav, der skal gennemføre EU-lovgivning. Denne regulering er i Danmark fastsat i sektorlovgivningen, og der vil tillige være en forpligtelse til at gennemføre eventuelle yderligere foranstaltninger til gennemførelse af ny eller ændrede EU-retlige forpligtelser.

Der skal således i indsatsprogrammet angives de allerede gennemførte og planlagte tiltag med henblik på at opfylde krav til EU-lovgivning på vandområdet. EU-lovgivning er direktiver omfattende badevand, drikkevand, fuglebeskyttelse, bevaring af naturtyper og vilde dyr og planter, grundvand, risiko ved uheld (Seveso), VVM, skaldyrvand, spildevandsslam, byspildevand, plantebeskyttelsesmidler, nitrat, IE, IPPC, miljøfarlige stoffer og miljøkvalitetskrav.

I det følgende angives en række af de grundlæggende foranstaltninger, som er allerede er gennemført.

- a) Tiltag kan være gennemført både ved national regulering (f.eks. plantebeskyttelsesmidler) og ved lokal regulering i forbindelse med påbud, tilladelser og godkendelser.
- b) Foranstaltninger med henblik på dækning af omkostninger ved tjenesteydelser vedrørende vand. Dette omfatter omkostninger til vandforsyning og spildevandshåndtering. Området er generelt reguleret, hvorfor der i indsatsprogrammet henvises til denne regulering.
- c) Foranstaltninger, der skal fremme en effektiv og bæredygtig vandanvendelse med henblik på at opfylde miljømål. Dette er omfattet af national regulering af vandforsyning og spildevandshåndtering, og der skal derfor i indsatsprogrammet henvises hertil.
- d) Foranstaltninger med henblik på at sikre krav til kvalitet af drikkevand, herunder foranstaltninger til sikring af vandkvaliteten med henblik på at reducere omfanget af den rensning, der kræves ved fremstilling af drikkevand. Herudover vil der skulle ske en udpegning og prioritering af indsatsområder og fastsættes en tidsplan for udarbejdelse af indsatsplanerne, som hidtil er sket i vandressourceplanlægningen og regionplanen. Der skal i indsatsprogrammet henvises hertil.

e) Kontrol med indvinding af vand.

Vandforsyningsloven indeholder bestemmelser om kontrol med vandindvindingen. Al indvinding af vand kræver tilladelse efter vandforsyningsloven. Tilladelsen er altid tidsbegrænset. Tilladelsen kan tilbagekaldes, hvis væsentlige samfundsmæssige hensyn, herunder hensynet til miljøbeskyttelsen, gør det nødvendigt. Der er krav om, at kommuner opretholder registre over tilladelser til indvindinger, ligesom der er krav om tilsyn med de indvundne vandmængder. Der skal i indsatsprogrammet henvises hertil.

f) Kontrol med kunstig infiltration eller forøgelse af grundvandsforekomster.

Vandindvinding med henblik på kunstig infiltration kræver – som al anden indvinding af vand - forudgående tilladelse efter vandforsyningslovens almindelige regler. Tilladelsen er tidsbegrænset. Selve infiltrationen eller forøgelsen af grundvandsforekomsten kræver forudgående tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 19. Der er ikke krav om tidsbegrænsning af tilladelser efter § 19, men tilladelsen kan til enhver tid ændres eller tilbagekaldes under hensyn til bl.a. miljøbeskyttelsen. Da tilladelsen til vandindvinding er tidsbegrænset, vil spørgsmålet om fortsat infiltration efter § 19 blive taget op i forbindelse med en ny tilladelse til indvinding. Der vil i indsatsprogrammet skulle henvises hertil.

g) Punktkilder.

Der skal i indsatsprogrammet være fastsat foranstaltninger om forudgående regulering af alle punktkilder, der har betydning for miljøtilstanden i vandområderne. Punktkilderne er i dag alle regulerede via miljøbeskyttelsesloven og husdyrbrugloven i form af godkendelser og tilladelser. Bestemmelsen omfatter hydrauliske parametre, fysiske-kemiske parametre, mikrobiologiske parametre og miljøfarlige stoffer inkl. tungmetaller. Der skal henvises hertil i indsatsprogrammet.

Punktkildeemissioner til atmosfæren, der medfører deposition til overfladevandområder, er også omfattet.

Indsatsprogrammet skal endvidere referere til de stoffer, der er et generelt forbud mod at tilføre vandet, som angivet i spildevandsbekendtgørelsen.

Der skal ske regelmæssig revision af tilladelser, godkendelser og andre reguleringsværktøjer med henblik på opfyldelse af den ønskede miljøtilstand, og indsatsprogrammet skal give en oversigt over dem, der forudsættes revideret.

h) Diffuse kilder.

For diffuse kilder, der kan være årsag til forurening, skal indsatsprogrammet redegøre for foranstaltninger til forebyggelse eller regulering af emissioner af forurenende stoffer. Diffuse kilder omfatter f.eks. tab fra drift af landbrug, pesticid- og gødningsanvendelse, luftbåren forurening samt tab af stoffer fra almindelig og udbredt anvendelse af produkter.

Tab af næringsstoffer fra drift af landbrug er i dag overvejende reguleret i generelle regler. Indsatsplaner efter vandforsyningsloven giver dog mulighed for en

regional/lokal regulering af hensyn til beskyttelsen af drikkevandsinteresserne. Efter lov om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om planlægning, lov om vandløb og forskellige andre love (Grøn Vækst) er der indført yderligere regulering af landbruget med hensyn til tab af kvælstof og fosfor, herunder en regional regulering. Der skal i indsatsprogrammet henvises hertil.

Den nuværende regulering af miljøfarlige stoffer findes i bekendtgørelse nr. 1022 af 8. oktober 2010 om kvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af visse farlige stoffer til vandløb, søer eller havet. Der skal i indsatsprogrammet henvises hertil.

i) Andre betydelige negative indvirkninger.

Indsatsprogrammet skal herudover indeholde foranstaltninger med henblik på beskyttelse mod alle andre betydelige negative indvirkninger på vandets tilstand, navnlig foranstaltninger for at sikre, at vandforekomsterne opfylder kravene til miljøkvalitet. Der tænkes her især på indvirkninger på de hydromorfologiske forhold.

Typer af påvirkning omfattet af bestemmelsen kan eksempelvis være råstofindvinding, fiskeri, vedligeholdelse af overfladevandområder med henblik på sejlads eller afledning af vand.

j) Forbud mod direkte udledning af visse forurenende stoffer til grundvand.

Vandrammedirektivets artikel 11, stk. 3, litra j, er implementeret i bekendtgørelse nr. 1448 af 11. december 2007 om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4 med senere ændringer. Miljøministeren kan dog til videnskabeligt formål til karakterisering, beskyttelse eller genopretning af vandforekomster meddele dispensation fra forbuddet. Der skal redegøres for sådanne dispensationer i indsatsprogrammet.

Stoflisten angivet i bekendtgørelsen skal opdateres i overensstemmelse med direktivet.

k) Foranstaltninger med henblik på at eliminere forurening af overfladevand med prioriterede stoffer.

For vandrammedirektivets prioriterede stoffer vil udgangspunktet være at sikre, at kvalitetskrav opfyldes generelt og i de enkelte vandforekomster, hvortil udledninger sker. Desuden skal det sikres, at der sker en vedvarende reduktion i tilførsel af disse stoffer. For prioriterede farlige stoffer er målet at bringe udledninger til ophør. Heri indgår en reduktion af den samlede tilførsel af miljøfarlige stoffer for at bidrage til at opfylde målene i relevante internationale aftaler vedrørende havmiljøet om at standse eller udfase udledninger, emissioner og tab af prioriterede farlige stoffer med det endelige mål at opnå koncentrationer i havmiljøet nær baggrundsværdierne for naturligt forekommende stoffer og tæt på nul for menneskeskabte syntetiske stoffer. Denne regulering kan ske via udledningstilladelser, godkendelser, anvendelsesbegrænsninger m.v. med henblik på opfyldelse af miljøbeskyttelseslovens krav om anvendelse af mindst forurenende teknologi ved regulering af udledning af disse stoffer for at opfylde kvalitetskrav for overfladevand for disse stoffer. Der vil for de prioriterede stoffer blive tale om en regulering, som dels fastlægges ved EU-regulering, dels på

regionalt niveau i det omfang, EU-reguleringen ikke er tilstrækkelige for at kunne opfylde miljømålene.

For alle øvrige stoffer, der ikke er prioriteret, skal der ske en progressiv reduktion af forureningen med henblik på opfyldelse af miljømål for kemisk tilstand i form af kvalitetskrav. Der skal henvises til reguleringen eller eventuelt fastlægges foranstaltninger herom i indsatsprogrammet.

Bekendtgørelse nr. 1022 af 8. oktober 2010 danner grundlag for fastsættelse af om kvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af visse farlige stoffer til vandløb, søer eller havet. Der skal henvises hertil i indsatsprogrammet.

l) Forebyggelse af tab i forbindelse med uheld.

Grundlæggende foranstaltninger er foranstaltninger, der gennemfører fællesskabets lovgivning, som allerede er fastsat i sektor-lovgivningen, og eventuelle yderligere foranstaltninger til gennemførelse af fællesskabsretlige forpligtelser., og miljøministeren har således en forpligtelse til at gennemføre ny EU-retlige forpligtelser, der sigter mod at opfylde vandrammedirektivets miljømål.

Der skal som indsatsprogrammernes grundlæggende foranstaltninger være:

– foranstaltninger, der er nødvendige for at forebygge betydelige tab af forurenende stoffer fra tekniske anlæg og

– foranstaltninger, der er nødvendige for at forebygge og/eller reducere virkningerne af forurening som følge af ulykker, fx som følge af oversvømmelse, herunder systemer til at opdage eller varsle sådanne begivenheder og i forbindelse med ulykker, som ikke med rimelighed kunne have været forudset, alle passende foranstaltninger til nedbringelse af risikoen for vandøkosystemerne.

Det vurderes, at der overvejende kan henvises eller refereres til eksisterende reguleringer, idet der i dag allerede i forbindelse med spildevandsgodkendelser og tilladelser tages højde for uheldsforebyggelse, og der er kontrolordning for beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning. Virksomheder med særlig risiko er omfattet af bekendtgørelse nr. 1666 af 14. december 2006 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer.

Sikring mod oversvømmelse er generelt reguleret via vandløbsreguleringer, jf. vandløbsloven, og meddelelse af tilladelser til udledning, jf. miljøbeskyttelsesloven.

Der findes for transport, opbevaring og salg af olie/benzin en række tilladelses- og godkendelsesordninger.

Det må forudses, at der kan være behov for at revidere visse tilladelser og godkendelser for at sikre en tilstrækkelig forebyggelse af tab i forbindelse med uheld. Behovet for revision i medfør af sektorlovgivningen beror på en konkret afvejning, som tilladelsesmyndigheden må foretage ved at se på udledningen eller den mulige udledning/tab, tilstanden af vandområdet og mulige effekter af uheld.

Til stk. 3

Bestemmelsen i stk. 3 gennemfører vandrammedirektivets artikel 11, stk. 4, og er ny.

Direktivets bilag VI, del B rummer en vejledende liste over supplerende foranstaltninger.

Det foreslås, at supplerende foranstaltninger efter lovforslaget er foranstaltninger, der er nødvendige for at opfylde miljømålet, jf. kapitel 5, og som består af generelle foranstaltninger, der har til formål at beskytte og forbedre vandforekomster i alle vandområdedistrikter eller hovedvandoplande, og konkrete foranstaltninger for angivne overfladevandområder og grundvandforekomster i de enkelte vandområdedistrikter og hovedvandoplande. Miljøministeren fastlægger de supplerende foranstaltninger i indsatsprogrammet.

Der er efter en lang række love allerede i dag iværksat en række foranstaltninger, som kan betegnes som generelle supplerende foranstaltninger, og som der vil blive henvist til i indsatsprogrammerne. Med lovforslaget forudsættes denne gennemførelse således videreført.

Eksempelvis er der bl.a. gennem miljøbeskyttelsesloven, naturbeskyttelsesloven, planloven og særligt vandløbsloven allerede skabt mulighed for genopretning af vådområder. Endvidere kan nævnes, at der er fastsat regler udstedt af Fødevareministeriet om mulighed for tilskud til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger samt regler om tilskud til omlægning til økologisk jordbrug. Der er endvidere tilvejebragt regler om tilskud til privat skovrejsning i medfør af lov om skove. Endelig kan nævnes at der i forbindelse med lov nr. 553 af 1. juni 2011 om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om planlægning, lov om vandløb og forskellige andre love (Grøn vækst) skabt grundlag for gennemførelse af en række foranstaltninger til opfyldelse af miljømålene i de enkelte vandområdedistrikter.

Herudover kan generelle supplerende foranstaltninger f. eks. være administrative ordninger, forhandlede miljøaftaler, retningslinjer for god miljøpraksis, efterspørgselsstyrende foranstaltninger m.v.

For så vidt angår konkrete supplerende foranstaltninger forudsættes det, at ministeren fastsætter regler i indsatsprogrammet, der pålægger myndigheder pligt til i medfør af sektorlovgivningen at træffe afgørelser om gennemførelse af bestemte foranstaltninger i vandområdedistriktet eller hovedvandoplandet, f.eks. krav om genskabelse af fri kontinuitet (f.eks. nedlæggelse af stemmeværker) i et eller flere vandområder.

De konkrete supplerende foranstaltninger kan også bestå af forsknings-, udviklings- og demonstrationsprojekter, uddannelsesprojekter, bygge- og anlægsprojekter, genopretningsprojekter m.m.

Der er ikke med loven tilsigtet at ændre det økonomiske grundlag for indsatsprogrammets realisering. Indsatsprogrammets fastlagte foranstaltninger vil således også i de kommende planperioder i meget vidt omfang finansieres af eksisterende ordninger for landdistriktsprogrammer.

Til stk. 4

Efter bestemmelsen i stk. 4 gives ministeren bemyndigelse til at fastsætte pligter for myndigheders gennemførelse af både grundlæggende og supplerende foranstaltninger.

Bemyndigelsen forudsættes således bl.a. udnyttet til at pålægge myndigheder pligter til at gennemføre konkrete foranstaltninger, som vil skulle gennemføres i forbindelse med administrationen af sektorlovgivningen, f. eks. krav om genskabelse af fri kontinuitet i et eller flere overfladevandområder.

Bemyndigelsen forudsættes udmøntet ved fastsættelse af regler, der angiver betingelser, hensyn og kriterier og deres indbyrdes afvejning i forbindelse med myndighedernes pligt til at gennemføre foranstaltninger.

Det forudsættes desuden, at der fastsættes regler om, hvornår myndigheder kan gennemføre andre dokumenterbart lige så miljø- og omkostningseffektive foranstaltninger i bestemte vandområder end de foranstaltninger, der er fastsat i indsatsprogrammet.

Reglerne forventes herudover udmøntet ved, at der fastsættes en ordning, som indebærer myndighedens imperATIVE høring af miljøministeren, eventuelt en styrelse efter delegation, over dokumenterbarheden af den forventede miljø- og omkostningseffektivitet. En sådan ordning har til formål at sikre, at grundlaget for den foreslåede foranstaltnings forventede miljø- og omkostningseffektivitet hviler på et tilstrækkeligt validt og pålideligt fagligt grundlag.

Til stk. 5

Bestemmelsen er ny og giver bemyndigelse til at fravige indsatsprogrammets fastlagte foranstaltninger, når fravigelse af et eller flere vandforekomsters miljømål, jf. lovforslagets § 7, er nødvendigt af hensyn til nye ændringer af et overfladevandområdes fysiske karakteristika, forandringer i en grundvandsforekomsts niveau eller nye bæredygtige menneskelige udviklingsaktiviteter.

Bestemmelsen forudsættes sammen med lovforslagets § 13 at gennemføre vandrammedirektivets artikel 4, stk. 7, som fastsætter betingelser for at kunne fravige miljømål i overensstemmelse med direktivet.

Efter lovforslagets § 13 kan miljøministeren i regler udstedt med hjemmel i § 7, stk. 1, fastsætte, at nye ændringer af et overfladevandområdes fysiske karakteristika, forandringer i en grundvandsforekomsts niveau eller nye bæredygtige menneskelige udviklingsaktiviteter under nærmere angivne betingelser kan begrunde, at de fastlagte konkrete miljømål ikke opfyldes, herunder for et eller flere kvalitetslementer.

Betingelserne for på grund af nye aktiviteter m.v. at fravige konkrete miljømål fastlagt i bekendtgørelsen om miljømål, jf. lovforslagets § 7, stk. 1, fastsættes således i medfør af den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i lovforslagets § 13. Der henvises til de specielle bemærkninger hertil.

Betingelser for at fravige foranstaltninger fastlagt i indsatsprogrammet, jf. lovforslagets § 19, stk. 1, for det eller de vandforekomster, som påvirkes af nye

aktiviteter m.v., fastsættes i medfør af denne bestemmelse (lovforslagets § 20, stk. 5).

Bestemmelsen forudsættes således udnyttet ved bl.a. at fastsætte betingelser, hvorefter fastlagte foranstaltninger for den pågældende vandforekomst kan fraviges, herunder betingelser om, at der tages alle praktisk gennemførlige skridt for at mindske den skadelige indvirkning på vandforekomstens tilstand, som den nye ændring/forandringenholdsvis udviklingsaktivitet indebærer, jf. herved vandrammedirektivets artikel 4, stk. 7.

Til stk. 6

Bestemmelsen i stk. 6 gennemfører de forpligtelser, der følger af vandrammedirektivets art. 4, stk. 6, og er ny. Det foreslås, at ministeren fastsætter pligt for myndigheder til at hindre og forebygge yderligere forringelse af tilstanden og til så vidt muligt at genetablere den oprindelige tilstand ved enhver midlertidig forringelse af en vandforekomsts tilstand, som skyldes omstændigheder af naturlig art, force majeure, som er ekstraordinære eller ikke med rimelighed kunne have været forudset, eller omstændigheder som følge af ulykke, herunder at gennemføre alle praktisk gennemførlige skridt og særlige foranstaltninger.

Miljøministerens udnyttelse af bemyndigelsen forudsættes at sikre, at direktivets art. 4, stk. 6, implementeres i dansk ret. Regler udstedt i medfør af bestemmelsen forudsættes således at sikre at

- a) der tages alle praktisk gennemførlige skridt for at forebygge yderligere forringelse af tilstanden og for ikke at hindre opfyldelse af målene i dette direktiv i andre forekomster af vand, der ikke er berørt af disse omstændigheder
- b) vandområdeplanen redegør for de betingelser, hvorunder omstændigheder, der er ekstraordinære eller ikke med rimelighed kunne have været forudset, kan påberåbes, herunder fastlæggelse af passende indikatorer
- c) de foranstaltninger, der skal træffes under sådanne ekstraordinære omstændigheder, indgår i indsatsprogrammet og vil ikke bringe genoprettelsen af vandforekomstens kvalitet i fare, når omstændighederne ikke længere foreligger
- d) virkningerne af de omstændigheder, der er ekstraordinære eller ikke med rimelighed kunne have været forudset, gennemgås årligt, og under hensyn til de årsager, der er fastsat i lovens § 10, stk. 2, nr. 1-3, træffes alle praktisk gennemførlige foranstaltninger for så hurtigt, som det kan lade sig gøre, at genetablere den tilstand, vandforekomsten havde, inden virkningerne af disse omstændigheder viste sig, og
- e) en oversigt over virkningerne af omstændighederne og af de foranstaltninger, der er truffet eller skal træffes i henhold til litra a) og d), medtages i den næste ajourføring af vandområdeplanen.

Til stk. 7

Med stk. 7 foreslås at give miljøministeren bemyndigelse til i indsatsprogrammet, jf. lovforslagets § 19, stk. 1, at fastlægge bestemmelser om myndigheders administration med henblik på opfyldelse af miljømål.

I forhold til miljømålslovens regler om vandplanlægningen og vandplanens angivelse af indsatsprogrammet har den foreslåede bestemmelse til formål, at tidligere retningslinjer, der har karakter af regler, fastsættes i bekendtgørelsesform. Disse regler kan omfatte både generelle regler om administrationen ved gennemførelse af de fastlagte foranstaltninger og bestemmelser om konkrete foranstaltninger, som myndigheder skal udmønte ved sektorlovgivningen i de enkelte vandområdedistrikter eller i de enkelte hovedvandoplande, herunder for nærmere bestemte overfladevandområder eller grundvandsforekomster. Med hensyn til de retningslinjer, som fremgår af de offentliggjorte udkast til vandplaner for første planperiode, og som har vejledende karakter, vil der i tilknytning udstedelse af regler om indsatsprogrammer kunne udarbejdes en vejledning med henblik på at tilgodeser myndigheders behov for vejledning om indsatsprogrammets gennemførelse i forhold til de enkelte foranstaltninger i overfaldevandområder og grundvandsforekomster.

Til § 21

Bestemmelsen gennemfører vandrammedirektivets artikel 11, stk. 5. Hvis overvågning eller andre data viser, at miljømålene, jf. kapitel 5 og regler udstedt i medfør heraf, for en vandforekomst ikke kan forventes opfyldt, skal miljøministeren undersøge årsagerne hertil. Der påhviler således miljøministeren at undersøge årsagerne hertil, hvis overvågningsprogrammet eller data fra andre kilder viser, at miljømålet ikke kan opfyldes.

Stk. 2 indebærer en forpligtelse for ministeren til at ændre foranstaltninger eller yderligere foranstaltninger, som er nødvendige for at opfylde miljømålene, herunder, hvor det er relevant, fastlæggelse af strengere miljøkvalitetskrav. Dette vil eventuelt efter omstændighederne kunne håndteres i forbindelse med ajourføring af indsatsprogrammet.

Forpligtelsen gælder ikke, hvis årsagerne hidrører omstændigheder af naturlig art, som er ekstraordinære og ikke med rimelighed kunne have været forudset. F.eks. vil voldsomme oversvømmelser eller ekstremt lave vandstande i vandløb som følge af tørke være omstændigheder, der kan begrunde, at der ikke skal fastsættes ændrede eller yderligere foranstaltninger.

Miljøministeren pålægger i indsatsprogrammet kommunalbestyrelser, regionsråd og statslige myndigheder at undersøge og eventuelt revidere relevante tilladelser og godkendelser. Bestemmelsen tilsigtes udmøntet gennem administrationen af sektorlovgivningen, hvori der er tilvejebragt hjemmel for myndigheder til at revurdere et tidligere meddelt retsgrundlag.

Til § 22

Bestemmelsen gennemfører vandrammedirektivets artikel 11, stk. 8.

Indsatsprogrammer skal efter bestemmelsen være fastsat senest 22. december 2015, og de revideres og ajourføres mindst hvert 6. år, med mindre et givent forhold er omfattet af § 20.

Det foreslås kommunalbestyrelserne i et hovedvandopland udarbejder forslag til hele eller dele af indsatsprogrammets supplerende foranstaltninger. Dette forventes i førstkommande planperiode alene at gælde foranstaltninger

vedrørende forbedring af vandløb. Denne udarbejdelse forudsættes at ske under inddragelse af de eventuelle vandråd, der oprettes i henhold til lovforslagets § 25.

Det foreslås, at miljøministeren til kommunalbestyrelserne fremsender udkast til regler om miljømål for de vandforekomster inden for hvert hovedvandopland, for hvilke kommunalbestyrelserne skal udarbejde forslag til supplerende foranstaltninger til indsatsprogrammet for den kommende planperiode. Miljøministerens udkast til regler om miljømål skal sammen med en af ministeren udmeldt foreløbig økonomisk ramme danne grundlag for kommunalbestyrelsernes udarbejdelse af forslag til indsatsprogrammernes supplerende foranstaltninger. Udkastene til regler om miljømål kan således begrænses til alene at fastlægge foreløbige konkrete miljømål for vandløb og vandløbsstrækninger.

Det foreslås tillige, at kommunalbestyrelserne samtidig udarbejder bidrag om vandløbsforanstaltninger til den miljørapport, som ministeren skal udarbejde i henhold til reglerne i lov om miljøvurdering af planer og programmer.

Det foreslås, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om samarbejde mellem kommunalbestyrelserne for så vidt angår opgaven, herunder at eventuel uenighed mellem kommunalbestyrelseri tilknytning til udarbejdelse af indsatsprogrammer afgøres af ministeren.

Til § 23

Med bestemmelsen, der er ny, foreslås, at udkast til ændring af regler om indsatsprogrammer i en planperiode skal ledsages af begrundelser for nye eller ændrede foranstaltninger, herunder foranstaltninger der anses for nødvendige for at bringe overfladevandområdet eller grundvandsforekomsten i overensstemmelse med miljømålet.

Bestemmelsen omfatter tilfælde, der ikke er omfattet af lovforslagets § 15, stk. 2. Bestemmelsen tager således sigte på tilfælde, hvor der i forbindelse med fastsættelse af regler om indsatsprogrammer ikke sker en samtidig offentliggørelse af udkast til regler om miljømål udstedt i medfør af § 7.

Begrundelsen forudsættes at angive de forhold, der måtte føre til, at de nye eller ændrede foranstaltninger anses for relevante, herunder nødvendige eller mere miljø- og omkostningseffektive med henblik på opfyldelse af de fastsatte miljømål.

I tilfælde af ændringer, der er omfattet af § 20, stk. 6, skal begrundelsen i givet fald angive de forhold, som fører til, at ændrede foranstaltninger er nødvendige for at genetablere et område, hvori der er sket midlertidige forringelser samt hindre yderligere forringelse i disse områder.

Til § 24

Et resumé af de foranstaltninger, der er nævnt i § 23, skal medtages i ajourføringerne af vandområdeplanen, jf. § 27, stk. 1. Bestemmelsen gennemfører dele af vandrammedirektivets bilag 7 og skal fortolkes i overensstemmelse hermed.

Til kapitel 7

Til § 25

Til stk. 1

Med henblik på at sikre øget lokal interessentinddragelse i vandområdeplanlægningen foreslås det, at der på lokalt initiativ kan etableres vandråd, der rådgiver kommunalbestyrelserne ved udarbejdelse af forslag til hele eller dele af indsatsprogrammets supplerende foranstaltninger. Initiativet til etablering af vandråd kan komme fra den samme kreds af organisationer, som kan være repræsenteret i rådet, jf. nedenfor til stk.2.

Til stk. 2

Det foreslås, at relevante landsdækkende erhvervsorganisationer og grønne organisationer samt visse lokale foreninger og organisationer kan være repræsenteret i vandrådene. Enkeltpersoner og virksomheder kan ikke være medlemmer.

De erhvervsorganisationer, der skønnes at være relevante, er sådanne, hvis medlemmer er afhængige af benyttelse af vand under udøvelse af deres erhverv. Det kan f.eks. være Landbrug & Fødevarer, Bæredygtigt Landbrug, Dansk Akvakultur, Dansk Industri og DANVA. Men også andre organisationer kan komme på tale.

Ved afgrænsningen af, hvilke grønne organisationer og lokale foreninger, der kan komme i betragtning, jf. herved stk. 5, vil der blive taget udgangspunkt i den kreds, som i en stor del af Miljøministeriets lovgivning blev klageberettigede over konkrete afgørelser i forbindelse med ministeriets implementering af Aarhuskonventionen i 2000. Det er organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, eller som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser. Som eksempler kan nævnes Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Danske Vandløb, Dansk Kano og Kajak Forbund og Friluftsrådet. Også her kan andre organisationer komme på tale.

Desuden kan lokale foreninger og organisationer, der efter deres formål eller i øvrigt er knyttet til interesser forbundet med beskyttelse og benyttelse af vand være repræsenteret i vandrådet. Der er ikke hermed tænkt på lokale afdelinger af landsdækkende organisationer.

Til stk. 3 og 4

For at undgå at vandrådene bliver domineret af en enkelt eller ganske få organisationer kan ingen organisation være repræsenteret med mere end ét medlem i det enkelte vandråd.

Der kan som udgangspunkt oprettes ét vandråd i hvert af de 23 hovedvandoplande. Nogle få hovedvandoplande dækker et meget stort geografisk område. Ministeren kan her tillade en opdeling af hovedvandoplandet i 2-3 deloplande.

Til stk. 5

Det er hensigten, at Miljøministeriet skal vejlede kommuner og organisationer om, hvordan vandrådene etableres, hvilke opgaver de forventes at løse, og hvordan samarbejdet med kommunerne kan foregå. Hvis der viser sig behov herfor, vil der blive udarbejdet en bekendtgørelse herom.

Til § 26

Til stk. 1

Det foreslås, at miljøministeren udarbejder en vandområdeplan for hvert vandområdedistrikt. Bestemmelsen viderefører i hovedtræk miljøministerens forpligtelse efter miljømålslovens § 28, stk. 1, nr. 5. I bestemmelsen er det fastslået, at vandområdeplanen tjener et informationsformål, idet planen skal orientere offentligheden om planer for forbedring af miljøtilstanden i vandområderne, om midlerne til at nå den ønskede miljøtilstand og om en tidsplan herfor.

Beføjelsen til at udarbejde vandplanen er i dag henlagt til Naturstyrelsen efter bekendtgørelse om henlæggelse af opgaver og beføjelser til Naturstyrelsen (bekendtgørelse nr. 1411 af 2010). Det er hensigten, at denne beføjelse videreføres.

Til stk. 2

Det foreslås, at vandområdeplanen bl.a. skal indeholde oplysninger om administrative forhold, resultaterne af basisanalysen, miljømål, beskyttede områder, indsatsprogram, inddragelse af offentligheden og overvågning. Bestemmelsen indeholder ikke en udtømmende liste over vandområdeplanens indhold. Vandområdeplanen skal således som minimum indeholde de oplysninger, der fremgår af vandrammedirektivets bilag VII. Det foreslås, at miljøministeren fastsætter nærmere regler om vandområdeplanens indhold. Bestemmelsen erstatter miljømålslovens § 4, bilag 2, samt § 52 a, stk. 2.

Til stk. 3

Det foreslås, at miljøministeren inddrager offentligheden i udarbejdelsen af vandområdeplaner efter reglerne i kapitel 9.

Der henvises til de almindelige og specielle bemærkninger til kapitel 9 om inddragelse af offentligheden.

Til kapitel 9

Til §§ 27

Bestemmelsen viderefører i hovedtræk miljømålslovens § 29, der gennemfører vandrammedirektivets artikel 14 om offentlig oplysning og høring.

Til stk. 1

Det foreslås, at vandområdeplaner efter § 26 skal være udarbejdet første gang senest den 22. december 2015 og revideres og ajourføres derefter hvert 6. år. Bestemmelsen, der i hovedtræk er en videreførelse af miljømålslovens § 3, stk. 1, 2. pkt., og § 31, stk. 1, nr. 6, gennemfører vandrammedirektivets artikel 13, stk. 7.

Til stk. 2

Det foreslås, at miljøministeren senest 3 år før hver planperiode skalsende et udkast til arbejdsprogram i seks måneders høring. Arbejdsprogrammet har til formål at orientere om arbejdsprocessen for tilvejebringelsen af vandområdeplanen, herunder en tidsplan for tilvejebringelse af vandområdeplanen samt en redegørelse for høringsprocessen. Derved kan offentligheden orientere sig om det grundlag, som de næste planer skal bygge

videre på, om de forskellige trin i arbejdsprocessen, om de høringer af offentligheden, der vil blive foretaget, og om videreudviklingen af det faglige grundlag for de næste vandområdeplaner og inddragelsen af alle relevante interessenter i den forbindelse.

Miljøministeren har den 17. maj 2013 sendt et udkast til arbejdsprogram for anden planperiode i offentlig høring efter reglerne i miljømålsloven. Det foreslås, at offentliggørelse af udkast til arbejdsprogram og vedtagelse heraf efter miljømålsloven opfylder kravene i lovforslagets § 27, stk. 2.

Til stk. 3

Det foreslås, at miljøministeren senest 2 år før hver planperiode skal offentliggøre en basisanalyse, jf. § 6. Den foreslåede bestemmelse erstatter miljømålslovens § 31, nr. 1. Annoncering kan ske udelukkende digitalt, jf. herved det foreslåede kapitel om administrative bestemmelser.

Til stk. 4

Det foreslås, at miljøministeren senest 2 år før hver planperiode skal offentliggøre en foreløbig oversigt over de væsentlige vandforvaltningsmæssige opgaver, som skal løses. Ministeren fastsætter en høringsfrist på 6 måneder. Efter udløbet af høringsfristen offentliggør ministeren en endelig oversigt over de væsentlige vandforvaltningsmæssige opgaver, som skal løses.

Til stk. 5

Det foreslås, at miljøministeren senest 1 år før hver planperiode skal offentliggøre udkast til vandområdeplaner for planperioden. Ministeren fastsætter en høringsperiode på 6 måneder. Efter udløbet af høringsfristen offentliggør ministeren endelige vandområdeplaner.

Kredsen af personer og myndigheder, der kan fremkomme med bemærkningertil vandområdeplanerne, er ubegrænset. Med bemærkninger forstås ikke en veto. Det er miljøministerens beslutning, om en bemærkning skal give anledning til ændringer i vandområdeplanen.

Til § 28

Til stk. 1

Det foreslås, at miljøministeren i forbindelse med fastsættelse af regler om konkrete miljømål for en kommende planperiode senest et år før planperiodens begyndelse skal sende udkast hertil i seks måneders offentlig høring, før reglerne kan fastsættes. Der vil samtidig ske høring over udkast til regler om indsatsprogrammer for den pågældende planperiode, jf. § 18, stk. 1, jf. § 29, stk. 1, og høring over udkast til vandområdeplaner for den pågældende planperiode, jf. § 26, jf. § 27, stk. 5.

Til stk. 2

Det foreslås, at miljøministerens udkast til ændring af regler om miljømål fastsat efter stk. 1 skal i offentlig høring i mindst 8 uger, før ændringerne kan fastsættes. I særlige tilfælde kan fristen dog fraviges. Som eksempler på særlige forhold, der kan begrunde en kortere høringsfrist, kan nævnes forhold af miljømæssig mindre betydning, men er væsentlig for fremdrift i infrastrukturudviklingen. Der kan endvidere være tale om ændring af faktuelle fejl i bekendtgørelsen eller andre lignende mindre ændringer.

Til § 29

Til stk. 1

Det foreslås, at miljøministeren senest 1 år før hver planperiode skal offentliggøre udkast til regler om indsatsprogrammer, jf. § 19, stk. 1, for planperioden. Der fastsættes en høringsfrist på 6 måneder. Efter udløbet af høringsfristen fastsætter ministeren reglerne. Der vil samtidig ske høring over udkast til regler om miljømål for den pågældende planperiode, jf. § 7, stk. 1, jf. § 28, stk. 1, og høring over udkast til vandområdeplaner for den pågældende planperiode, jf. § 26, jf. § 27, stk. 5.

Til stk. 2

Udkast til ændring af regler om indsatsprogrammer fastsat efter stk. 1 skal i offentlig høring i mindst 8 uger, før ændringerne kan fastsættes. I særlige tilfælde kan fristen dog fraviges. Som eksempler på særlige forhold, der kan begrunde en kortere høringsfrist, kan nævnes forhold af miljømæssig mindre betydning, men er væsentlig for fremdrift i infrastrukturudviklingen. Der kan endvidere være tale om ændring af faktuelle fejl i bekendtgørelsen eller andre lignende mindre ændringer.

Til § 30

Det foreslås, at miljøministeren senest 3 år efter offentliggørelsen af vandområdeplanen eller en ajourføring heraf, jf. § 27, stk. 1, for hvert vandområdedistrikt skal udarbejde en statusrapport om de fremskridt, der er gjort med gennemførelse af indsatsprogrammet.

Miljøministeren kan anmode kommunalbestyrelsen om oplysninger til brug for udarbejdelse af statusrapporten, jf. stk. 1, herunder bestemme i hvilken form oplysningerne skal fremsendes.

Til kapitel 10

Til § 31

Bestemmelsen, der implementerer vandrammedirektivets artikel 8, erstatter miljømålslovens § 22.

Det foreslås lighed med den nugældende lovgivning, at miljøministeren overvåger overfladevandets og grundvandets tilstand og de beskyttede områder, at ministeren udarbejder programmer for overvågning af overfladevandets og grundvandets tilstand og for overvågning af beskyttede områder, og at ministeren udarbejder et sammenhængende og overordnet overvågningsnet inden for hvert vanddistrikt. Forpligtelsen til at overvåge områder med beskyttede drikkevandsforekomster og Natura 2000-områder (fuglebeskyttelsesområder og habitatområder) generelt er implementeret i hhv. vandforsyningsloven og bekendtgørelse udstedt i medfør af naturbeskyttelsesloven og skovloven. Overvågningen af skaldyrvande og næringsstoffølsomme områder sker i praksis i det nationale overvågningsprogram for vandmiljøet og naturen.

Det foreslås desuden, at miljøministeren fastsætter nærmere regler om tilvejebringelse, indhold, form og iværksættelse af programmer og for overvågningsnettet.

Til kapitel 11

Til § 32

Bestemmelsen, der svarer til miljømålslovens § 50, findes tilsvarende i en stor del af Miljøministeriets øvrige lovgivning.

Bestemmelsen i stk. 2 kan f.eks. være relevant, hvis miljøministeren bemyndiger en anden myndighed til at udstede bekendtgørelser om miljømål og indsatsprogrammer og/eller udarbejde vandområdeplaner. I så fald vil der blive fastsat regler om, at der ikke er klageadgang over nævnte til Natur- og Miljøklagenævnet.

Bestemmelsen i stk. 2 kan f.eks. også være relevant, hvis miljøministeren efter lovforslagets § 13 bemyndiger en anden myndighed til at forvalte den med denne bestemmelse forudsatte dispensationsordning, jf. herved bemærkningerne til § 13.

Til § 33

Bestemmelsen, der svarer til miljømålslovens § 51, findes tilsvarende i en stor del af Miljøministeriets øvrige lovgivning.

Myndighedernes adgang kan ske med henblik på både forberedelse af beslutning og gennemførelse af overvågning efter loven eller regler udstedt i medfør af loven. De fleste af myndighedernes opgaver vil kun kræve adgang til udendørsarealer, men der vil dog også være tilfælde, hvor der er behov for adgang til bygninger, herunder private boliger. F.eks. vil der i forbindelse med grundvandskortlægningen i tilfælde, hvor kvaliteten af vandet fra en eksisterende drikkevandsboring skal indgå i kortlægningen, være behov for at komme ind i private boliger for at prøve af vandet fra vandhanen, idet det ofte ikke er teknisk muligt at tage prøver direkte fra boringen eller andre steder uden for huset.

På linje med vandforsyningslovens § 39 foreslås en udtrykkelig bestemmelse om, at der skal ydes erstatning for de skader og ulemper, der forvoldes i forbindelse med myndighedernes opgaveudførelse. Det foreslås, at erstatningsfastsættelse og behandling af sager herom følger den ordning, der er fastsat i lov om offentlige veje.

Til § 34

Bestemmelsen, der svarer til miljømålslovens § 52, vil f.eks. kunne bruges i tilfælde, hvor der ikke kan opnås aftale om etablering af nødvendige boringer til brug for overvågning af grundvandet, eller tilfælde, hvor der ikke kan opnås en frivillig overenskomst om placering af permanente målestationer.

Til § 35

Bestemmelsen findes tilsvarende i en stor del af Miljøministeriets øvrige lovgivning.

Til § 36

Bestemmelsen erstatter miljømålslovens § 58.

Efter bestemmelsen skal søgsmål til prøvelse af beslutninger, der er omfattet af loven, være anlagt inden seks måneder efter, at beslutningen er offentliggjort, jf. lovforslagets § 36. Der tænkes med bestemmelsen særligt på søgsmål vedrørende vandområdeplaner og bekendtgørelser samt ændringsbekendtgørelser om miljømål og indsatsprogrammer. Med hensyn til bekendtgørelser og ændringsbekendtgørelser om miljømål og indsatsprogrammer skal bestemmelsen forstås således, at søgsmål skal være anlagt inden seks måneder efter, at den pågældende bekendtgørelse er udstedt.

Det forudsættes, at sagsøger opfylder de almindelige krav til retlig interesse. Det bemærkes, at bestemmelsen ikke omfatter afgørelser truffet af kommuner eller andre myndigheder efter sektorlovgivningen som led i gennemførelsen af indsatsprogrammerne. Her vil klagereglerne i de enkelte sektorlove finde anvendelse.

Bestemmelsen vurderes at være i overensstemmelse med Århus-konventionen, jf. herved også afsnit 3 om lovforslagets forhold til Århus-konventionen.

Til kapitel 12

Til § 37

Det foreslås, at loven træder i kraft den 22. december 2013.

Det foreslås, at loven alene skal have virkning for vandplanlægningen for anden og senere planlægningsperioder efter vandrammedirektivet.

Miljømålslovens regler vil herefter som udgangspunkt kun være gældende for planlægningen for første planperiode. Dog vil visse bestemmelser også fortsat have betydning for den planlægning, som er sket med henblik på anden planperiode efter miljømålsloven, før de nye reglers ikrafttræden, jf. de foreslåede stk. 3-5.

Planlægningen for første planperiode vil ikke være reguleret af lov om vandplanlægning, men alene af miljømålsloven, som ændret ved de foreslåede bestemmelser i lovforslagets § 38, nr. 3, 4 og 5.

Til stk. 2

Da der er behov for at opretholde bestemmelser i miljømålsloven af hensyn til planlægningen for første vandplanperiode, foreslås det, at miljøministeren bemyndiges til at ophæve disse. Da visse bestemmelser vil blive uaktuelle før andre, foreslås, at ministeren bemyndiges til at ophæve disse på forskellige tidspunkter.

Til stk. 3-5

De foreslåede stk. 3-5 indeholder overgangsregler, som fastsætter, at den del af planprocessen for anden planperiode, som allerede er gennemført efter reglerne i miljømålsloven og regler fastsat i medfør heraf, opfylder kravene i lov om vandplanlægning. Det drejer sig om 1) Udarbejdelse af udkast til arbejdsprogram, som er offentliggjort den 17. maj 2013 med en høringsfrist på 6 måneder, 2) En basisanalyse for anden planperiode, som er udarbejdet efter de gældende regler i miljømålsloven, og offentliggjort efter miljømålslovens § 31 senest den 22. december 2013 og 3) Foreløbig oversigt over væsentlige vandforvaltningsmæssige opgaver, som er offentliggjort efter reglerne i miljømålslovens § 29 senest den 22. december 2013.

Bestemmelserne indebærer, at der ikke vil skulle ske en ny offentliggørelse og høring efter de foreslåede regler i lov om vandplanlægning. Dette forudsættes at gælde, selvom miljømålslovens tidsfrister for offentliggørelse ikke overholdes.

Til § 38

Det foreslåede stk. 1 indeholder dels forslag til ændringer af miljømålsloven, som skal have virkning for første planperiode (stk. 1, nr. 3-5), dels forslag til ophævelse af miljømålslovens bestemmelser, som konsekvens af, at planlægningen for anden og følgende planperioder fremover vil være omfattet af lov om vandplanlægning.

Til stk. 1

Til nr. 1 og 2

Efter forslag til lov om vandplanlægning vil fastsættelsen af miljømål for vandforekomster for anden og efterfølgende planperioder ske med hjemmel i denne nye lov. Som konsekvens heraf vil miljømålsloven fremover alene vedrøre Natura-2000 planlægningen. Lovens titel og lovens formål foreslås derfor ændret.

Til nr. 3

Den foreslåede regel indebærer en betydelig forenkling i forhold til den gældende regel om ændringer i planperioden.

Til nr. 4 og 8-9

Lovens Afsnit II VAND, (§§2-35), og lovens bilag ophæves som konsekvens af forslag til lov om vandplanlægning.

Til nr. 5-7

Kapitel 15. Administrative bestemmelser tilpasses i lyset af, at bestemmelserne fremover alene skal gælde for Natura 2000-planlægningen.

Til stk. 2

Det foreslåede stk. 2, indebærer at de vandplaner og handleplaner som vedtages efter miljømålsloven bevarer deres retsvirkning også efter lovens ophævelse, indtil de ophæves eller afløses af regler om miljømål og indsatsprogrammer udstedt med hjemmel i lov om vandplanlægning. Det er hensigten, at vandplanerne og handleplanerne for første planperiode skal opretholdes, indtil fastlagte foranstaltninger med hjemmel heri i fornødent omfang er udmøntet i sektorlovgivningen.

Til § 39

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.